

## 2012. évi C. törvény

### a Büntető Törvénykönyvről<sup>1</sup>

Az Országgyűlés

az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak, továbbá az ország függetlenségének, területi épségének, gazdaságának, valamint a nemzeti vagyonnak a védelme érdekében,

Magyarország nemzetközi jogi és európai uniós kötelezettségeinek figyelembe vételével,

az állam kizárólagos büntető hatalmának érvényesítése céljából

a következő törvényt alkotja:

#### ÁLTALÁNOS RÉSZ

##### *I. FEJEZET*

##### *ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK*

#### **A törvényesség elve**

**1. § (1)** Az elkövető büntetőjogi felelősségét csak olyan cselekmény miatt lehet megállapítani, amelyet – a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmények kivételével – törvény az elkövetés idején büntetni rendelt.

(2) Bűncselekmény elkövetése miatt nem lehet olyan büntetést kiszabni vagy intézkedést alkalmazni, amelyről törvény az elkövetés – vagy a 2. § (2) bekezdés alkalmazása esetén az elbírálás – idején nem rendelkezett.

##### *II. FEJEZET*

##### *A MAGYAR BÜNTETŐ JOGHATÓSÁG*

#### **Időbeli hatály**

**2. § (1)** A bűncselekményt – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivételekkel – az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni.

(2) Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.

(3) Az új büntető törvényt visszaható hatállyal kell alkalmazni a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmény elbírálásakor, ha az az elkövetés idején a magyar büntető törvény szerint nem volt büntetendő.

#### **Területi és személyi hatály**

### **3. § (1) A magyar büntető törvényt kell alkalmazni**

a) a belföldön elkövetett bűncselekményre,

b) a Magyarország területén kívül tartózkodó magyar felségjelű úszólétesítményen vagy magyar felségjelű légi járművön elkövetett bűncselekményre,

c) a magyar állampolgár által külföldön elkövetett olyan cselekményre, amely a magyar törvény szerint bűncselekmény.

### **(2) A magyar büntető törvényt kell alkalmazni**

a) a nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett cselekményre is, ha az

aa) a magyar törvény szerint bűncselekmény, és az elkövetés helyének törvénye szerint is büntetendő,

ab)<sup>2</sup> állam elleni bűncselekmény, – kivéve a szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedést és a kémkedést az Európai Unió intézményei ellen – tekintet nélkül arra, hogy az az elkövetés helyének törvénye szerint büntetendő-e,

ac) a XIII. vagy a XIV. Fejezetben meghatározott bűncselekmény, vagy egyéb olyan bűncselekmény, amelynek üldözését törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés írja elő,

b) a magyar állampolgár, a magyar jog alapján létrejött jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb jogalany sérelmére nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett olyan cselekményre is, amely a magyar törvény szerint büntetendő.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetekben a büntetőeljárás megindítását a legfőbb ügyész rendeli el.

## **III. FEJEZET**

### **A BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉG**

#### **A bűncselekmény**

**4. § (1)** Bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre e törvény büntetés kiszabását rendeli.

(2) Társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.

**5. §** A bűncselekmény büntett vagy vétség. Büntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre e törvény kétévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli, minden más bűncselekmény vétség.

#### **A bűnhalmazat és a folytatólagosan elkövetett bűncselekmény**

**6. § (1)** Bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el.

(2)<sup>3</sup> Nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el.

### **A szándékosság**

**7. §** Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik.

### **A gondatlanság**

**8. §** Gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

### **Felelősség az eredményért mint minősítő körülményért**

**9. §** Az eredményhez, mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények akkor alkalmazhatóak, ha az elkövetőt az eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli.

### **A kísérlet**

**10. § (1)** Kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

(2) A kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni.

(3) A büntetést korlátlanul enyhíteni vagy mellőzni is lehet, ha a kísérletet alkalmatlan tárgyon, alkalmatlan eszközzel vagy alkalmatlan módon követik el.

(4) Nem büntethető kísérlet miatt,

a) akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény befejezése, vagy

b) aki az eredmény bekövetkezését önként elhárítja.

(5) Ha a (4) bekezdésben meghatározott esetben a kísérlet már önmagában is megvalósít más bűncselekményt, az elkövető e bűncselekmény miatt büntethető.

### **Az előkészület**

**11. § (1)** Ha e törvény külön elrendeli, előkészület miatt büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik.

(2) Nem büntethető előkészület miatt,

a) akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény elkövetésének megkezdése,

b) aki az elkövetés elhárítása céljából korábbi felhívását, ajánlkozását, vállalkozását visszavonja, vagy arra törekszik, hogy a többi közreműködő az elkövetéstől elálljon, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének megkezdése bármely okból elmarad, vagy

c) aki az előkészületet a hatóságnál a bűncselekmény elkövetésének megkezdése előtt feljeleníti.

(3)<sup>4</sup> Ha a (2) bekezdésben meghatározott esetben az előkészület már önmagában is megvalósít más bűncselekményt, az elkövető e bűncselekmény miatt büntethető.

### **Az elkövető**

**12. §** Elkövető a tettes, a közvetett tettes és a társtettes (a továbbiakban együtt: tettesek), valamint a felbújtó és a bűnsegéd (a továbbiakban együtt: részesek).

**13. § (1)** Tettes az, aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja.

(2) Közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását e cselekményért gyermekkor, kóros elmeállapot, kényszer vagy fenyegetés miatt nem büntethető, illetve tévedésben levő személy felhasználásával valósítja meg.

(3) Társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.

**14. § (1)** Felbújtó az, aki más bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír.

(2) Bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt.

(3) A részesekre is a tettesekre megállapított büntetési tételt kell alkalmazni.

### *IV. FEJEZET*

#### *A BÜNTETHETŐSÉGET KIZÁRÓ VAGY KORLÁTOZÓ OKOK*

**15. §** Az elkövető büntethetőségét, illetve a cselekmény büntetendőségét kizárja vagy korlátozza:

a) a gyermekkor,

b) a kóros elmeállapot,

c) a kényszer és a fenyegetés,

d) a tévedés,

e) a jogos védelem,

f) a végszükség,

g) a jogszabály engedélye,

h) a törvényben meghatározott egyéb ok.

### **A gyermekkor**

**16. §** Nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be, kivéve az emberölés [160. § (1)–(2) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §), a testi sértés [164. § (8) bekezdés], a rablás [365. § (1)–(4) bekezdés] és a kifosztás [366. § (2)–(3) bekezdés] elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a tizenkettedik életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.

### **A kóros elmeállapot**

**17. § (1)** Nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt az elmeműködés olyan kóros állapotában követi el, amely képtelenné teszi cselekménye következményeinek a felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elmeműködés kóros állapota az elkövetőt korlátozza a bűncselekmény következményeinek a felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

**18. §** A 17. § nem alkalmazható arra, aki a bűncselekményt önhibájából eredő ittas vagy bódult állapotban követi el.

### **A kényszer és a fenyegetés**

**19. § (1)** Nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt olyan kényszer vagy fenyegetés hatása alatt követi el, amely miatt képtelen az akaratának megfelelő magatartásra.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha a kényszer vagy a fenyegetés a bűncselekmény elkövetőjét korlátozza az akaratának megfelelő magatartásban.

### **A tévedés**

**20. § (1)** Nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott.

(2) Nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, és erre a feltevésre alapos oka van.

(3) Nem zárja ki a büntethetőséget a tévedés, ha azt gondatlanság okozza, és e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli.

### **A jogos védelem**

**21. §** Nem büntetendő annak a cselekménye, aki a saját, illetve a mások személye vagy javai elleni jogtalan támadás megelőzése céljából telepített, az élet kioltására nem alkalmas védelmi

eszközzel a jogtalan támadónak sérelmet okoz, feltéve, hogy a védekező mindent megtett, ami az adott helyzetben elvárható annak érdekében, hogy az általa telepített védelmi eszköz ne okozzon sérelmet.

**22. § (1)** Nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

(2) A jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha

*a)* azt személy ellen

*aa)* éjjel,

*ab)* fegyveresen,

*ac)* felfegyverkezve vagy

*ad)* csoportosan

követik el,

*b)* az a lakásba

*ba)* éjjel,

*bb)* fegyveresen,

*bc)* felfegyverkezve vagy

*bd)* csoportosan

történő jogtalan behatolás, vagy

*c)* az a lakáshoz tartozó bekerített helyre fegyveresen történő jogtalan behatolás.

(3) Nem büntethető, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedtségből vagy menthető felindulásból lépi túl.

(4) A megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.

### **A végszükség**

**23. § (1)** Nem büntetendő annak a cselekménye, aki saját, illetve más személyét vagy javait közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből menti, vagy a közérdek védelme érdekében így jár el, feltéve, hogy a cselekmény nem okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett.

(2) Nem büntethető, aki azért okoz nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett, mert ijedtségből vagy menthető felindulásból nem ismeri fel a sérelem nagyságát.

(3) Nem állapítható meg végszükség annak javára, akinek a veszély előidézése felróható, vagy akinek a veszély vállalása foglalkozásánál fogva kötelessége.

### **A jogszabály engedélye**

**24. §** Nem büntetendő az a cselekmény, amelyet jogszabály megenged, vagy büntetlennek nyilvánít.

### *V. FEJEZET*

### *A BÜNTETHETŐSÉGET MEGSZÜNTETŐ OKOK*

**25. §** A büntethetőséget megszünteti

- a) az elkövető halála,
- b) az elévülés,
- c) a kegyelem,
- d) a tevékeny megbánás,
- e) a törvényben meghatározott egyéb ok.

### **A büntethetőség elévülése**

**26. § (1)** A büntethetőség – a (2)–(3) bekezdésben meghatározottak kivételével, illetve az egyes bűncselekmények elévülésének kizárásáról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában – elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év elteltével.

(2)<sup>5</sup>

(3) Nem évül el a XIII. és XIV. Fejezetben meghatározott, és az életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmények büntethetősége.

**27. §** Az elévülés kezdő napja

- a) befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul,
- b) kísérlet és előkészület esetén az a nap, amikor az ezeket megvalósító cselekmény véget ér,
- c) olyan bűncselekmény esetén, amely kizárólag kötelesség teljesítésének elmulasztásával valósul meg, az a nap, amikor az elkövető még az e törvényben megállapított következmény nélkül eleget tehetne kötelességének,
- d) olyan bűncselekmény esetén, amely jogellenes állapot fenntartásában áll, az a nap, amikor ez az állapot megszűnik.

**28. § (1)** Az elévülést félbeszakítja a bíróságnak, az ügyésznek, a nyomozó hatóságnak, illetve nemzetközi vonatkozású ügyekben az igazságügyért felelős miniszternek vagy a külföldi hatóságnak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt fogatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

(1a)<sup>6</sup> Ha az erős felindulásban elkövetett emberölés, a háromévi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő szándékos súlyos testi sértés, az emberrablás, az emberkereskedelem, a személyi szabadság megsértése, illetve a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény sértette a bűncselekmény elkövetésekor a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, az elévülés határidejébe nem számít be az a tartam, amíg a tizennyolcadik életévét be nem tölti, vagy be nem töltötte volna.

(2) Ha a büntetőeljárást felfüggesztik, a felfüggesztés tartama az elévülés határidejébe nem számít be. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a büntetőeljárást azért függesztik fel, mert az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, ismeretlen helyen tartózkodik, vagy kóros elmeállapotú lett.

(3) Az elévülés határidejébe nem számít be az a tartam, amely alatt közjogi tisztség betöltésén alapuló mentesség folytán a büntetőeljárás azért nem volt megindítható vagy folytatható, mert a törvényben biztosított mentelmi jogot a döntésre jogosult nem függesztette fel. Ez a rendelkezés nem alkalmazható olyan magánindítványra büntetendő bűncselekmény esetén, amely miatt a vádat a magánvádló képviseli.

(4) A vádemelés elhalasztásának tartama, próbára bocsátás esetén a próbaidő tartama és a jóvátételi munka tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

### **A tevékeny megbánás**

**29. § (1)** Nem büntethető, aki az élet, testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési, a vagyon elleni, illetve a szellemi tulajdonjog elleni vétség vagy háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett elkövetését a vádemelésig beismerte, és közvetítői eljárás keretében – vagy azt megelőzően, de a közvetítői eljárás keretében született megállapodásban jóváhagyva – a sértett által elfogadott módon és mértékben a bűncselekménnyel okozott sérelmet jóvátette. E rendelkezés akkor is irányadó, ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül az élet, testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési, a vagyon elleni vagy a szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmény a meghatározó.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elkövető az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmények esetében az ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett elkövetését a vádemelésig beismerte, és közvetítői eljárás keretében – vagy azt megelőzően, de a közvetítői eljárás keretében született megállapodásban jóváhagyva – a sértett által elfogadott módon és mértékben a bűncselekménnyel okozott sérelmet jóvátette. E rendelkezés akkor is irányadó, ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül az élet, testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési, a vagyon elleni vagy a szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmény a meghatározó.

(3) Az (1)–(2) bekezdés alkalmazásának nincs helye, ha az elkövető

- a) többszörös vagy különös visszaeső,
- b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- c) bűncselekménye halált okozott,
- d) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt vagy a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélté után, a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt, illetve próbára bocsátás vagy vádemelés elhalasztásának tartama alatt követte el, vagy
- e) korábban szándékos bűncselekménye miatt közvetítői eljárásban vett részt, és ennek eredményeként vele szemben az (1) vagy (2) bekezdést alkalmazták, feltéve, hogy az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésétől az újabb szándékos bűncselekmény elkövetéséig két év még nem telt el.

## *VI. FEJEZET*

### *A BÜNTETŐJOGI FELELŐSSÉGRE VONÁS EGYÉB AKADÁLYAI*

#### **30. § A büntetőjogi felelősségre vonást akadályozza**

- a) a magánindítvány,
  - b) a feljelentés
- hiánya.

#### **A magánindítvány hiánya**

**31. § (1)** Az e törvényben meghatározott esetekben a bűncselekmény elkövetője csak magánindítványra büntethető.

(2) A magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult.

(3)<sup>7</sup> Ha a sértett cselekvőképtelen, a magánindítványt törvényes képviselője terjesztheti elő. A magánindítványt a korlátozottan cselekvőképes kiskorú sértett önállóan is előterjesztheti, és erre törvényes képviselője is jogosult. Ha a sértett a személyes ügyei vitelében vagy a bírósághoz, hatósághoz fordulás joga tekintetében cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, a magánindítvány előterjesztéséhez a törvényes képviselő hozzájárulása szükséges. Ezekben az esetekben a magánindítvány előterjesztésére a gyámhatóság is jogosult. Érdekellentét esetén a Polgári Törvénykönyv szabályai az irányadók.

(4) Ha a magánindítvány előterjesztésére jogosult sértett meghal, a hozzátartozója jogosult a magánindítvány előterjesztésére.

(5) Bármelyik elkövetővel szemben előterjesztett magánindítvány valamennyi elkövetőre hatályos.

(6) A magánindítvány nem vonható vissza.

## **A feljelentés hiánya**

**32. §** Az e törvényben meghatározott esetekben a bűncselekmény elkövetője csak az arra jogosult által tett feljelentésre büntethető.

### *VII. FEJEZET*

#### *A BÜNTETÉSEK*

### **33. § (1) Büntetések**

- a)* a szabadságvesztés,
- b)* az elzárás,
- c)* a közérdekű munka,
- d)* a pénzbüntetés,
- e)* a foglalkozástól eltiltás,
- f)* a járművezetéstől eltiltás,
- g)* a kitiltás,
- h)* a sportrendezvények látogatásától való eltiltás,
- i)* a kiutasítás.

(2) Mellékbüntetés a közügyektől eltiltás.

(3) A büntetések – az (5) és (6) bekezdésben foglalt kivételekkel – egymás mellett is kiszabhatóak.

(4) Ha a bűncselekmény büntetési tételének felső határa háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható.

(5) Ha a bűncselekményt e törvény elzárással rendeli büntetni, e büntetés helyett vagy mellett közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható.

(6) Nem szabható ki

- a)* szabadságvesztés mellett elzárás vagy közérdekű munka,
- b)* kiutasítás mellett közérdekű munka vagy pénzbüntetés.

## **A szabadságvesztés**

**34. §** A szabadságvesztés határozott ideig vagy életfogytig tart.

**35. §** (1) Ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, annak végrehajtását fogházban, börtönben vagy fegyházban rendeli végrehajtani.

(2) A büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb vagy eggyel szigorúbb végrehajtási fokozat határozható meg. E rendelkezés a 44. § (1)–(2) bekezdése és a 90. § (2) bekezdése alapján kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés esetén nem alkalmazható.

## **A határozott ideig tartó szabadságvesztés**

**36. §** A határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama három hónap, leghosszabb tartama húsz év; bünszervezetben, különös vagy többszörös visszaesőként történő elkövetés, illetve halmazati vagy összbüntetés esetén huszonöt év.

**37. §** (1) A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fogház, ha azt vétség miatt szabták ki, kivéve, ha az elítélt visszaeső.

(2) A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön, ha azt

a) büntett miatt szabták ki, vagy

b) vétség miatt szabták ki, és az elítélt visszaeső.

(3) A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fegyház, ha

a) a háromévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést

aa) a XIII., a XIV. vagy a XXIV. Fejezetben meghatározott bűncselekmény,

ab) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető katonai bűncselekmény,

ac) terrorcselekmény [314. § (1)–(2) bekezdés, 315–316. §], terrorizmus finanszírozása [318. § (1)–(2) bekezdés], jármű hatalomba kerítése [320. § (1)–(3) bekezdés], bünszervezetben részvétel [321. § (1) bekezdés], robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés [324. §], lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [325. § (1)–(3) bekezdés], nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés [326. § (1)–(6) bekezdés], haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés [329. § (1)–(4) bekezdés], kettős felhasználású termékkel visszaélés [330. § (1)–(3) bekezdés],

ad) emberölés, kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, emberrablás, emberkereskedelem, szexuális erőszak, közveszély okozása, nemzetközi gazdasági tilalom megszegése vagy rablás súlyosabban minősülő esetei [160. § (2) bekezdés, 176. § (2)–(3) bekezdés, 177. § (1)–(2) bekezdés, 178. § (2) bekezdés, 179. § (2) bekezdés, 190. § (2)–(4) bekezdés, 192. § (2)–(6) bekezdés, 197. § (2)–(4) bekezdés, 322. § (2)–(3) bekezdés, 327. § (3) bekezdés, 365. § (3)–(4) bekezdés]

miatt szabták ki, vagy

b) a kétévi vagy ennél hosszabb tartamú, és

ba) az elítélt többszörös visszaeső, vagy

bb) a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

### **Feltételes szabadságra bocsátás a határozott ideig tartó szabadságvesztésből**

**38. § (1)** Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy – a (4) bekezdésben meghatározott esetekben – azt, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt.

(2) Ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja

a) a büntetés kétharmad,

b) visszaeső esetén háromnegyed

részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

(3) Öt évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén – különös méltánylást érdemlő esetben – a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös visszaeső.

(4) Nem bocsátható feltételes szabadságra

a) a többszörös visszaeső, ha a szabadságvesztést fegyház fokozatban kell végrehajtani,

b) az erőszakos többszörös visszaeső,

c) aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

d) akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélték szabadságvesztésre, amelyet korábbi, határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése vagy a végrehajthatóság megszűnése előtt követett el.

**39. § (1)** Határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság tartama azonos a szabadságvesztés hátralevő részével, de legalább egy év. A 38. § (3) bekezdés alkalmazása esetén a bíróság ítéletében rendelkezhet úgy, hogy a feltételes szabadság tartama legalább egy, legfeljebb három évvel meghosszabbodik.

(2) Ha a szabadságvesztés hátralevő része egy évnél rövidebb, és végrehajtását nem rendelték el, a büntetést – a feltételes szabadság letelte után – a hátralevő rész utolsó napjával kell kitöltöttnek tekinteni.

**40. § (1)** A bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet

a) az ítélet jogerőre emelkedését követően elkövetett bűncselekmény miatt a feltételes szabadság tartama alatt, vagy

b) a feltételes szabadság tartama alatt elkövetett bűncselekmény miatt

végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

(2) A bíróság a feltételes szabadságot megszüntetheti, ha az elítéltet az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül egyéb büntetésre ítélik.

(3) A feltételes szabadság megszüntetése esetén a feltételes szabadságon eltöltött idő a szabadságvesztésbe nem számít be.

(4) Ha a feltételes szabadság tartama alatt az elítélten olyan bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztést kell végrehajtani, amelyet a korábbi ítélet jogerőre emelkedése előtt követett el, a szabadságvesztés végrehajtása a feltételes szabadságot félbeszakítja, és a bíróság a feltételes szabadság folytatásának legkorábbi időpontját

a) az utóbb kiszabott szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadság időpontjáig, vagy

b) – ha az utóbb kiszabott szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt – a szabadságvesztés végrehajtásának időtartamáig

elhalasztja.

### **Az életfogytig tartó szabadságvesztés**

**41. §** (1) Életfogytig tartó szabadságvesztés azzal szemben szabható ki, aki a bűncselekmény elkövetésekor a huszadik életévét betöltötte. E rendelkezés a 81. § (4) bekezdése és a 90. § (2) bekezdése alapján kiszabható életfogytig tartó szabadságvesztésre is vonatkozik.

(2) Az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház.

### **Feltételes szabadságra bocsátás az életfogytig tartó szabadságvesztésből**

**42. §** Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

**43. §** (1) Ha a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább huszonöt, legfeljebb negyven évben állapítja meg. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját években kell meghatározni.

(2) Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadság tartama legalább tizenöt év.

**44. §** (1) Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét csak az alábbi bűncselekmények miatt zárhatja ki:

- a) népirtás [142. § (1) bekezdés],
- b) emberiesség elleni bűncselekmény [143. § (1) bekezdés],
- c) apartheid [144. § (1) és (3) bekezdés],
- d) hadikövet elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [148. § (2) bekezdés],
- e) védett személyek elleni erőszak [149. § (1)–(2) bekezdés],
- f) nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása [155. § (1) bekezdés],
- g) egyéb háborús bűntett (158. §),
- h) emberölés súlyosabban minősülő esete [160. § (2) bekezdés],
- i) emberrablás súlyosabban minősülő esete [190. § (3)–(4) bekezdés],
- j) emberkereskedelem súlyosabban minősülő esete [192. § (6) bekezdés],
- k) alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása [254. § (1) bekezdés],
- l) rombolás súlyosabban minősülő esete [257. § (2) bekezdés],
- m) fogolyzendülés súlyosabban minősülő esete [284. § (4) bekezdés],
- n) terrorcselekmény [314. § (1) bekezdés],
- o) jármű hatalomba kerítése súlyosabban minősülő esete [320. § (2) bekezdés],
- p) közveszély okozása súlyosabban minősülő esete [322. § (3) bekezdés],
- q) zendülés súlyosabban minősülő esete [442. § (4) bekezdés],
- r) előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esete [445. § (5) bekezdés],

ha azt személy elleni vagy dolog elleni erőszakkal követik el.

(2) A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét ki kell zárni, ha az elkövető

a) erőszakos többszörös visszaeső, vagy

b) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszervezetben követte el.

**45. § (1)** Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltése előtt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztés időtartamáig elhalasztja.

(2) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélese előtt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztés időtartamáig elhalasztja.

(3) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott ideig tartó szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(4) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(5) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésből történt feltételes szabadságra bocsátás alatt elkövetett bűncselekmény miatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(6) Ha az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának elhalasztására az (1), (2), (4) és (5) bekezdés szerinti határozott tartamú szabadságvesztés miatt kerül sor, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztésbe beszámított előzetes fogva tartás, valamint házi őrizet idejének figyelembevételével kell megállapítani.

(7)<sup>8</sup> Nem bocsátható feltételes szabadságra az elítélt, ha ismételten életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélik. Ha a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztést még nem hajtották végre, az ismételten kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés nem hajtható végre.

(8)<sup>9</sup>

## **Az elzárás**

**46. § (1)** Az elzárás tartamát napokban kell meghatározni, annak legrövidebb tartama öt, leghosszabb tartama kilencven nap.

(2) Az elzárást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

## **A közérdekű munka**

**47. § (1)** A közérdekű munka tartamát órákban kell meghatározni, annak legkisebb mértéke negyvennyolc, legnagyobb mértéke háromszáztizenkettő óra.

(2)<sup>10</sup> A közérdekű munkát az elítélt, ha törvény eltérően nem rendelkezik, hetente legalább egy napon – a heti pihenőnapon vagy a szabadidejében –, díjazás nélkül végzi.

(3) A bíróság ítéletében a közérdekű munka jellegéről rendelkezik.

(4) A közérdekű munkára ítélt köteles a számára meghatározott munkát elvégezni. Az elkövető olyan munka végzésére kötelezhető, amelyet – figyelemmel egészségi állapotára és képzettségére – előreláthatóan képes elvégezni.

**48. § (1)** Ha az elítélt a számára meghatározott munkát önhibájából nem végzi el, a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

(2) A közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztést büntetés-végrehajtási intézetben, fogház fokozatban kell végrehajtani.

(3) A közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés három hónapnál rövidebb is lehet.

**49. §** Ha az elítéltet a közérdekű munkára ítélet után elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, és a közérdekű munka büntetést még nem hajtották végre, a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni úgy, hogy négy óra közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg. Az átváltoztatás után fennmaradó közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg.

## **A pénzbüntetés**

**50. § (1)** A pénzbüntetést úgy kell kiszabni, hogy – figyelemmel a bűncselekmény tárgyi súlyára – meg kell állapítani a pénzbüntetés napi tételeinek számát, és – az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten – az egynapi tételnek megfelelő összeget.

(2) Akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni.

(3) A pénzbüntetés legkisebb mértéke harminc, legnagyobb mértéke ötszáznegyven napi tétel. Egynapi tétel összegét legalább ezer, legfeljebb ötszázezer forintban kell meghatározni.

(4) A bíróság ítéletében – az elkövető vagyoni, jövedelmi viszonyaira tekintettel – rendelkezhet úgy, hogy az elkövető a pénzbüntetést legfeljebb két éven belül havi részletekben fizetheti meg.

**51. § (1)** Ha az elítélt a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve részletfizetés engedélyezése esetén egyhavi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

(2) Ha a pénzbüntetést végrehajtandó szabadságvesztés mellett szabták ki, vagy a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelték, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó. Egyéb esetekben a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést fogház fokozatban kell végrehajtani.

(3) A pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés három hónapnál rövidebb is lehet.

### **A foglalkozástól eltiltás**

**52. §** (1) A foglalkozás gyakorlásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt

a) szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, vagy

b) foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja azzal szemben is alkalmazható, aki a bűncselekmény elkövetésekor a tevékenységet nem a foglalkozásaként gyakorolta, de rendelkezik annak a foglalkozásnak a gyakorlásához szükséges szakképesítéssel, amely szabályainak megszegésével a bűncselekményt elkövette.

(3) A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetője, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követte el, eltiltható bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.

**53. §** (1) A foglalkozástól eltiltás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(2) A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan vagy arra méltatlan.

(3) A foglalkozástól eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a foglalkozástól eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a foglalkozástól eltiltás tartamába be kell számítani.

(4) A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt, és az eltiltott a foglalkozás gyakorlására alkalmassá, vagy – ha az eltiltást méltatlanság miatt alkalmazták – érdemessé vált. Ez utóbbi esetben sem mentesíthető az, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

**54. §** Ezen alcím alkalmazásában foglalkozásnak minősül az is, ha az elkövető

a) gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője,

b) gazdasági társaság vagy szövetkezet felügyelőbizottságának tagja,

c) egyéni cég tagja,

d) egyéni vállalkozó vagy

e) a civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben meghatározott vezető tisztségviselője.

## **A járművezetéstől eltiltás**

**55. § (1)** A járművezetéstől azt lehet eltiltani, aki

a) az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt, vagy

b) bűncselekmények elkövetéséhez járművet használ.

(2) A járművezetéstől el kell tiltani azt, aki járművezetés ittas állapotban vagy járművezetés bódult állapotban bűncselekményt követ el. Különös méltánylást érdemlő esetben a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető.

(3) A járművezetéstől eltiltás meghatározott fajtájú (légi, vasúti, vízi vagy közúti) és kategóriájú járműre is vonatkozhat.

**56. § (1)** A járművezetéstől eltiltás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(2)<sup>11</sup> A járművezetéstől eltiltás tartamába be kell számítani azt az időt, amelynek tartamára az elkövető vezetői engedélyét – a járművezetéstől eltiltásra ítéletét megelőzően – a bűncselekménnyel összefüggésben a helyszínen elvették, vagy azt a hatóságnál leadta.

(3) A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy hónap, leghosszabb tartama tíz év. A járművezetéstől eltiltást hónapokban vagy években, illetve években és hónapokban kell meghatározni.

(4) A járművezetéstől eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a járművezetéstől eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a járművezetéstől eltiltás tartamába be kell számítani.

(5) Végleges hatállyal az tiltható el, aki a járművezetésre alkalmatlan. A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt, és az eltiltott a járművezetésre alkalmassá vált.

## **A kitiltás**

**57. § (1)** E törvényben meghatározott esetekben azt, akinek ott tartózkodása a közérdeket veszélyezteti, egy vagy több településről, vagy egy település, illetve az ország meghatározott részéből ki lehet tiltani.

(2) A kitiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama öt év.

(3) A kitiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a kitiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a kitiltás tartamába be kell számítani.

## **A sportrendezvények látogatásától való eltiltás**

**58. § (1)** A bíróság az elkövetőt a sportrendezvényen való részvétel, az odamenetel vagy az onnan történő távozás során a sportrendezvénnyel összefüggésben elkövetett bűncselekmény miatt eltilthatja

a) bármelyik sportszövetség versenyrendszerében megrendezésre kerülő sportrendezvény látogatásától, vagy

b) bármelyik sportlétesítménybe való belépéstől, amikor az valamely sportszövetség versenyrendszerében megrendezett sportesemény helyszínéül szolgál.

(2) Az eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama öt év.

(3) Az eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a sportrendezvények látogatásától való eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a sportrendezvények látogatásától való eltiltás tartamába be kell számítani.

## **A kiutasítás**

**59. § (1)** Azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, Magyarország területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni, és a kiutasítás tartama alatt nem térhet vissza.

(2) Nem utasítható ki az, aki menedékjogot élvez.

(3) A szabad mozgás és tartózkodás jogával, valamint Magyarország területén letelepedettként vagy bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkező személlyel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely ötévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Azzal szemben,

a) aki Magyarország területén legalább tíz éve jogszerűen tartózkodik, vagy

b) akinek a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne,

csak tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye kiutasításnak, feltéve, hogy az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

**60. § (1)** A kiutasítás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.

(2) A határozott ideig tartó kiutasítás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

(3) Végleges hatállyal az utasítható ki, akit tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztésre ítélnék, és – figyelemmel a bűncselekmény kiemelkedő súlyára, az

elkövetés jellegére, és az elkövető kapcsolataira – az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy végleges hatállyal nem utasítható ki.

(4) A kiutasítás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. A kiutasítás tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt szabadságvesztés büntetést tölt.

(5) A végleges hatályú kiutasítás alól a bíróság a kiutasítottat kérelmére mentesítheti, ha a kiutasítás óta tíz év eltelt, és a kiutasított arra érdemes.

### **A közügyektől eltiltás**

**61. § (1)** A közügyek gyakorlásától el kell tiltani azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, és méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen.

(2) A közügyektől eltiltott

*a)* nem rendelkezik választójoggal, nem vehet részt népszavazásban és népi kezdeményezésben,

*b)* nem lehet hivatalos személy,

*c)* nem lehet népképviseleti szerv testületének, bizottságának tagja, azok munkájában nem vehet részt,

*d)* nem delegálható törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott szervezet közgyűlésébe, testületébe,

*e)* nem érhet el katonai rendfokozatot,

*f)* nem kaphat belföldi kitüntetést és külföldi kitüntetés elfogadására engedélyt,

*g)* hatósági eljárásban nem lehet védő vagy jogi képviselő,

*h)* nem viselhet tisztséget köztisztviselőben, közalapítványban, és

*i)* nem lehet civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben megjelölt vezető tisztségviselője.

(3) A közügyektől eltiltott az ítélet jogerőre emelkedésével elveszti mindazon tagságát, állását, tisztségét, katonai rendfokozatát, megbízatását és kitüntetését, amelynek elnyerését a (2) bekezdés kizárja.

**62. § (1)** A közügyektől eltiltás határozott ideig tart, annak legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

(2) A közügyektől eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. A közügyektől eltiltás tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, vagy amely alatt kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes

szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a közügyektől eltiltás tartamába be kell számítani.

## *VIII. FEJEZET*

### *AZ INTÉZKEDÉSEK*

#### **63. § (1) Intézkedések**

- a) a megrovás,*
- b) a próbára bocsátás,*
- c) a jóvátételi munka,*
- d) a pártfogó felügyelet,*
- e) az elkobzás,*
- f) a vagyoneklobzás,*
- g) az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele,*
- h) a kényszergyógykezelés,*
- i) a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló törvény szerinti intézkedések.*

(2) A megrovás, a próbára bocsátás és a jóvátételi munka önállóan, büntetés helyett alkalmazható.

(3) A pártfogó felügyelet büntetés vagy intézkedés mellett alkalmazható. Kiutasítás mellett nem rendelhető el pártfogó felügyelet.

(4) Az elkobzás, a vagyoneklobzás és az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele önállóan, és büntetés vagy intézkedés mellett is alkalmazható.

#### **A megrovás**

**64. § (1)** Megrovásban kell részesíteni azt, akinek cselekménye az elbíráláskor már nem veszélyes, vagy olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása – ide nem értve az elkobzást, a vagyoneklobzást és az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételét – szükségtelen.

(2) A megrovással a bíróság vagy az ügyész helytelenítését fejezi ki a jogellenes cselekmény miatt, és felszólítja az elkövetőt, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől.

#### **A próbára bocsátás**

**65. § (1)** A bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását próbaidőre elhalaszthatja, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja intézkedés alkalmazásával is elérhető.

(2) Nem bocsátható próbára

a) a visszaeső,

b) aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

c) aki a szándékos bűncselekményt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követte el, vagy

d) aki a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

(3) A próbaidő tartama egy évtől három évig terjedhet, a tartamot években, vagy években és hónapokban kell meghatározni.

(4) A próbára bocsátott pártfogó felügyelet alá helyezhető. Ha a próbára bocsátott a pártfogó felügyelet magatartási szabályait megszegi, a próbaidő egy alkalommal, legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

**66. § (1)** A próbára bocsátást meg kell szüntetni, és büntetést kell kiszabni, ha

a) a próbára bocsátottat a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik,

b) a próbára bocsátottat a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt elítélik, vagy

c) a próbára bocsátott a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül a próbaidő elteltével az elkövető büntethetősége megszűnik.

### **A jóvátételi munka**

**67. § (1)** A bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását egy évre elhalaszthatja, és jóvátételi munka végzését írja elő, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető. A jóvátételi munkavégzés előírása mellett pártfogó felügyelet is elrendelhető.

(2) Jóvátételi munka végzése nem írható elő azzal szemben, aki

a) visszaeső,

b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

c) a szándékos bűncselekményt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követte el, vagy

d) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

(3)<sup>12</sup> Az elkövető – választása szerint – állami vagy önkormányzati fenntartású intézménynél, közhasznú jogállású civil szervezetnél, egyházi jogi személynél vagy azok részére végezheti a jóvátételi munkát.

(4) A jóvátételi munka tartamát órákban kell meghatározni, annak legkisebb mértéke huszonnégyszázötven óra, legnagyobb mértéke százötven óra.

**68. § (1)** Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését egy éven belül megfelelően igazolja, büntethetősége megszűnik.

(2)<sup>13</sup> Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését nem igazolja, vagy a pártfogó felügyelet szabályait súlyosan megszegi, a bíróság büntetést szab ki. Ha az elkövető a jóvátételi munka elvégzését egészségügyi okból nem tudja igazolni, a jóvátételi munka elvégzése igazolásának határideje egy alkalommal legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

### **A pártfogó felügyelet**

**69. § (1)** Pártfogó felügyelet rendelhető el

- a) a vádemelés elhalasztásának tartamára,
- b) a feltételes szabadság tartamára,
- c) a próbára bocsátás próbaidejére,
- d) a jóvátételi munka előírása mellett,
- e) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére,

ha annak eredményes elteltéhez az elkövető rendszeres figyelemmel kísérése szükséges.

(2) Pártfogó felügyelet alatt áll,

- a) akit életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátottak,
- b) az a visszaeső, akit feltételes szabadságra bocsátottak, vagy akivel szemben a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztették.

**70. § (1)** A pártfogó felügyelet tartama azonos

- a) a feltételes szabadság tartamával,
- b) a próbára bocsátás próbaidejével,
- c) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejével,
- d) a vádemelés elhalasztásának tartamával,

de legfeljebb öt év, életfogytig tartó szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadság esetén legfeljebb tizenöt év.

(2) A jóvátételi munka előírása mellett elrendelt pártfogó felügyelet addig tart, amíg a jóvátételi munka végzésére kötelezett a jóvátételi munka elvégzését nem igazolja, de legfeljebb egy évig.

(3) A 69. § (1) bekezdés esetében a pártfogó felügyelet fele részének, de legalább egy év eltelte után a pártfogó felügyelő javasolhatja a pártfogó felügyelet megszüntetését, ha annak szükségessége már nem áll fenn.

**71. § (1)** A pártfogolt általános magatartási szabályként köteles

a) a jogszabályban és a határozatban előírt magatartási szabályokat megtartani,

b) a pártfogó felügyelővel rendszeres kapcsolatot tartani, és

c) a pártfogó felügyelő részére az ellenőrzéshez szükséges felvilágosítást megadni.

(2) A bíróság, illetve vádemelés elhalasztása esetén az ügyész a határozatában a pártfogó felügyelet céljának elősegítése érdekében külön magatartási szabályként kötelezettségeket és tilalmakat írhat elő. A bíróság, illetve az ügyész elrendelheti, hogy a pártfogolt

a) a bűncselekmény elkövetésében részt vett, meghatározott személlyel ne tartson kapcsolatot,

b) a bűncselekmény sértettjétől, illetve annak lakásától, munkahelyétől, vagy attól a nevelési-oktatási intézménytől, ahová a sértett jár, továbbá a sértett által rendszeresen látogatott helytől tartsa távol magát,

c) meghatározott jellegű nyilvános helyeket és nyilvános rendezvényeket, meghatározott közterületeket ne látogasson,

d) nyilvános helyen ne fogyasszon szeszes italt,

e) meghatározott helyen és időközönként, meghatározott szervnél vagy személynél jelentkezzen,

f) vegye fel a kapcsolatot az állami foglalkoztatási szervvel, vagy a helyi önkormányzatnál közfoglalkoztatásra jelentkezzen,

g) meghatározott tanulmányokat folytasson,

h) – beleegyezése esetén – meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak vesse alá magát,

i) vegyen részt a pártfogó felügyelő által szervezett csoportos foglalkozáson vagy a pártfogó felügyelői szolgálat közösségi foglalkoztatójának programja szerinti más foglalkozáson.

(3) A bíróság, illetve az ügyész a (2) bekezdésben felsorolt magatartási szabályokon kívül más magatartási szabályokat is előírhat, különös tekintettel a bűncselekmény jellegére, az okozott kárra és az elkövető társadalmi beilleszkedése esélyeinek növelésére.

### **Az elkobzás**

**72. §** (1) El kell kobozni azt a dolgot,

- a) amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak vagy arra szántak,
- b) amely bűncselekmény elkövetése útján jött létre,
- c) amelyre a bűncselekményt elkövették, vagy amelyet a bűncselekmény befejezését követően a dolog elszállítása céljából használtak,
- d) amelynek a birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti, vagy jogszabályba ütközik.

(2) El kell kobozni azt a sajtóterméket, amelyben a bűncselekmény megvalósul.

(3) Az (1) bekezdés a) és c) pontja esetében – feltéve, hogy a tulajdonos az elkövetésről előzetesen nem tudott – az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem az elkövető tulajdona, kivéve, ha az elkobzás mellőzését nemzetközi jogi kötelezettség kizárja.

(4)<sup>14</sup> Az elkobzást akkor is el kell rendelni, ha

- a) az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető,
- b) ha az elkövetőt megrovásban részesítették,
- c) az a kölcsönzött kulturális javak különleges védelméről szóló törvényben meghatározott különleges védelem időtartama alatt nem hajtható végre.

(5) Nem lehet elrendelni annak a dolognak az elkobzását, amelyre a vagyonelkobzás kiterjed.

(6) Az elkobzott dolog tulajdonjoga törvény eltérő rendelkezése hiányában az államra száll.

(7) Nincs helye elkobzásnak a cselekmény büntethetőségének elévülésére megállapított idő, de legalább öt év elteltével.

**73. §** A 72. § (1) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott esetekben az elkobzás kivételesen mellőzhető, ha az az elkövetőre vagy a tulajdonosra a bűncselekmény súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrányt jelentene, kivéve,

- a) ha azt nemzetközi jogi kötelezettség kizárja,
- b) ha az elkövető a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- c)<sup>15</sup> kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, kábítószer készítésének elősegítése, kábítószer előállításához szükséges anyaggal visszaélés, új pszichoaktív anyaggal visszaélés,

teljesítményfokozó szerrel visszaélés, egészségügyi termék hamisítása, méreggel visszaélés, ártalmas közfogyasztási cikkel visszaélés, természetkárosítás, állatkínzás, orvhalászat, orvvadászat, tiltott állatviadal szervezése, ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés, radioaktív anyaggal visszaélés, nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés, robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés, lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés, nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés, haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés, kettős felhasználású termékkel visszaélés vagy veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése esetén.

## **A vagyonekbevétele**

**74. § (1)** Vagyonekbevételezt kell elrendelni arra

a) a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonekbevétele, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett,

b) a vagyonekbevétele, amelyet az elkövető bünszervezetben való részvétele ideje alatt szerzett,

c) a vagyonekbevétele, amelyet a kábítószer-kereskedelem elkövetője a bűncselekmény elkövetésének ideje alatt szerzett,

d) a vagyonekbevétele, amely a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonekbevétele helyébe lépett,

e) a vagyonekbevétele, amelyet a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása végett szolgáltatott vagy arra szántak,

f) a vagyonekbevétele, amely az adott vagy ígért vagyoni előny tárgya volt.

(2) A vagyonekbevételezt el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonekbevétele is, amellyel más gazdagodott. Ha gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonekbevételel, a vagyonekbevételezt a gazdálkodó szervezettel szemben kell elrendelni.

(3) Ha az elkövető vagy a (2) bekezdés szerint gazdagodott személy meghalt, vagy a gazdálkodó szervezet átalakult, a vagyonekbevételezt a jogutóddal szemben kell elrendelni arra az (1) bekezdés szerinti vagyonekbevétele, amelyre a jogutódlás történt.

(4) Az ellenkező bizonyításáig vagyonekbevétele alá eső vagyonekbevételeknek kell tekinteni

a) az (1) bekezdés b) pontja esetében a bünszervezetben való részvétel,

b) az (1) bekezdés c) pontja esetében a kábítószer forgalomba hozatalának, illetve az azzal való kereskedés

ideje alatt szerzett valamennyi vagyont.

(5) Nem rendelhető el vagyonekbevétele

a) arra a vagyonra, amely a büntetőeljárás során érvényesített polgári jogi igény fedezetül szolgál,

b) arra a vagyonra, amelyet jóhiszeműen, ellenérték fejében szereztek,

c) az (1) bekezdés b) és c) pontja esetében, ha a vagyon törvényes eredete bizonyított.

**75. § (1)** A vagyonekobbzást pénzösszegben kifejezve kell elrendelni,

a) ha a vagyon már nem lelhető fel,

b) ha a 74. § (1) bekezdése alapján vagyonekobbzás alá eső vagyon az egyéb vagyontól nem különíthető el, vagy az elkülönítése aránytalan nehézséget okozna,

c) a 74. § (5) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben.

(2)<sup>16</sup> A vagyonekobbzást akkor is el kell rendelni, ha

a) az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető,

b) ha az elkövetőt megrovásban részesítették,

c) az a kölcsönzött kulturális javak különleges védelméről szóló törvényben meghatározott különleges védelem időtartama alatt nem hajtható végre.

(3) Az elkobbzott vagyon törvény eltérő rendelkezése hiányában az államra száll.

**76. §** Ezen alcím alkalmazásában vagyonon annak hasznát, a vagyoni értékű jogot, követelést, továbbá bármely, pénzben kifejezhető értékkel bíró előnyt is érteni kell.

### **Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele**

**77. § (1)** Véglegesen hozzáférhetetlenné kell tenni azt az elektronikus hírközlő hálózaton közzétett adatot,

a) amelynek hozzáférhetővé tétele vagy közzététele bűncselekményt valósít meg,

b) amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, vagy

c) amely bűncselekmény elkövetése útján jött létre.

(2) Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételét akkor is el kell rendelni, ha az elkövető gyermekkor, kóros elmeállapot, vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt nem büntethető, illetve ha az elkövetőt megrovásban részesítették.

### **A kényszergyógykezelés**

**78. § (1)** Személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetőjének kényszergyógykezelését kell elrendelni, ha elmeműködésének kóros állapota

miatt nem büntethető, és tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, feltéve, hogy büntethetősége esetén egyévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni.

(2) A kényszergyógykezelést meg kell szüntetni, ha szükségessége már nem áll fenn.

## *IX. FEJEZET*

### *A BÜNTETÉS KISZABÁSA*

#### **A büntetés célja**

**79. §** A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

#### **A büntetés kiszabásának elvei**

**80. §** (1) A büntetést az e törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

(2) Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele.

(3) Ha e törvény a büntetés kiszabása esetén a Különös Részben meghatározott büntetési tételek emelését írja elő, a (2) bekezdésben meghatározott számítást a felemelt büntetési tételekre tekintettel kell elvégezni.

(4) Ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, a büntetés mértékét a végrehajtás felfüggesztése, illetve a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a figyelmen kívül hagyásával állapítja meg.

#### **A halmazati büntetés**

**81. §** (1) Bűnhalmazat esetén egy büntetést kell kiszabni.

(2) A halmazati büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekményekre megállapított büntetési nemek, illetve büntetési tételek közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni.

(3) Ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettő határozott ideig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel felével emelkedik, de nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát.

(4)<sup>17</sup>

(5) A mellékbüntetés halmazati büntetés esetében sem haladhatja meg a törvényben meghatározott legmagasabb mértéket, illetve tartamot.

#### **A büntetés enyhítése**

**82. § (1)** A büntetési tételnél enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne.

(2) Az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel alsó határa

a) tízévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb ötévi,

b) ötévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb kétévi,

c) kétévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb egyévi,

d) egyévi szabadságvesztés, ehelyett rövidebb tartamú

szabadságvesztést lehet kiszabni.

(3) A (2) bekezdés d) pontja esetében szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, illetve e büntetések egymás mellett is kiszabhatóak.

(4) Kísérlet vagy bűnsegély esetében, ha a (2) bekezdés alapján kiszabható büntetés is túl szigorú lenne, a büntetést a (2) bekezdés soron következő pontja alapján lehet kiszabni.

(5) Ha e törvény korlátlan enyhítést enged, bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható.

#### **A büntetés kiszabása tárgyalásról lemondás esetén**

**83. § (1)** Tárgyalásról lemondás esetén – a (2) bekezdésben meghatározottak kivételével – a büntetés kiszabásakor a 82. § (2) bekezdésében meghatározott enyhébb büntetési tételek alsó határát kell alapul venni.

(2) Együttműködő terhelt tárgyalásról lemondása esetén a szabadságvesztés mértéke

a) nyolc évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a három évet,

b) öt évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a két évet,

c) három évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a hat hónapot

nem haladhatja meg.

(3) Ha a tárgyalásról lemondásnak nyolcévi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő bűncselekmény miatt van helye, a bünszervezetben elkövetett bűncselekményre előírt szigorúbb rendelkezések nem alkalmazhatóak, a büntetést a bűncselekményre az e törvény által előírt büntetési tételkeretek között kell kiszabni.

**84. § (1)** Tárgyalásról lemondás esetén a bűnhalmazatban lévő bűncselekményekre a halmazati büntetésre vonatkozó rendelkezések az irányadók azzal, hogy a bűnhalmazatban

lévő bűncselekmények büntetési tételeinek felső határát a 83. § (1)–(2) bekezdése alapján kiszabható büntetések közül a leg súlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni.

(2) Ha e törvény a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettőre határozott ideig tartó szabadságvesztést rendel, a 83. § (1)–(2) bekezdése alapján kiszabható leg súlyosabb büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel közép mértékével emelkedik, de nem érheti el az egyes bűncselekményekre a 83. § (1)–(2) bekezdés alapján kiszabható büntetések együttes tartamát.

### **A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése**

**85. §** (1) A két évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető, ha – különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel – alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

(2) A próbaidő tartama – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – egy évtől öt évig terjedhet, de a kiszabott szabadságvesztésnél rövidebb nem lehet. A próbaidőt években, vagy években és hónapokban kell meghatározni.

**86. §** (1) A szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki

a) többszörös visszaeső,

b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el, vagy

c) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követte el.

(2) Ha az elkövetőn olyan szabadságvesztést hajtanak végre, amely miatt a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását nem lehet elrendelni, akkor a próbaidő a szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik.

(3) A (2) bekezdés szerinti rendelkezést a közérdekű munka és pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés esetén is alkalmazni kell.

(4) A (2) és (3) bekezdés esetén a próbaidő tartama az öt évet meghaladhatja.

(5) Ha az elkövetőt többször ítélik próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, és a szabadságvesztések próbaideje még nem telt el, valamennyi próbaidő párhuzamosan telik.

(6) A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével egyidejűleg az elkövető pártfogó felügyelet alá helyezhető. Ha az elkövető visszaeső, pártfogó felügyelet alatt áll.

**87. §** A felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha

a) a próbaidő alatt megállapítják, hogy a szabadságvesztés végrehajtását a 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel,

b) az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, vagy

c) az elkövető a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi.

**88. §** A büntetés végrehajtásának kegyelemből történt felfüggesztése esetén a végrehajtás elrendelésére a felfüggesztett büntetés végrehajtására vonatkozó rendelkezést megfelelően alkalmazni kell.

#### **A különös, a többszörös és az erőszakos többszörös visszaesőkre vonatkozó rendelkezések**

**89. §** (1) A különös és a többszörös visszaesővel szemben – ha e törvény másként nem rendelkezik – az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedik, de nem haladhatja meg a huszonöt évet. Halmazati büntetés esetén a 81. § (3) bekezdése szerinti büntetési tételt, tárgyalásról lemondás esetén a 83. § (1)–(2) bekezdése szerinti büntetési tételt kell a felével emelni.

(2) A különös és a többszörös visszaesővel szemben a büntetés a 82. § (1) bekezdése alapján csak különös méltánylást érdemlő esetben enyhíthető.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott súlyosabb jogkövetkezmények nem alkalmazhatók, ha e törvény Különös Része a különös visszaesőként történő elkövetést a bűncselekmény súlyosabban minősülő eseteként rendeli büntetni.

**90. §** (1) Erőszakos többszörös visszaesővel szemben a 33. § (4) bekezdése nem alkalmazható.

(2) Az erőszakos többszörös visszaesővel szemben az erőszakos többszörös visszaesőkénti minősítést megalapozó, súlyosabban büntetendő személy elleni erőszakos bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a kétszeresére emelkedik. Ha a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladná, vagy a törvény szerint a bűncselekmény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.

(3) Az erőszakos többszörös visszaesővel szemben a büntetés

a) a 82. § (1) bekezdése alapján nem enyhíthető,

b) – ha e törvény Általános Része lehetővé teszi – korlátlanul enyhíthető.

#### **A bűnszervezetben történő elkövetésre vonatkozó rendelkezések**

**91. §** (1) Azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt bűnszervezetben követte el, a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, de a huszonöt évet nem haladhatja meg. Halmazati büntetés esetén a 81. § (3) bekezdése szerinti büntetési tételt, tárgyalásról lemondás esetén a 83. § (1)–(2) bekezdése szerinti büntetési tételt kell alapul venni.

(2) Azzal szemben, aki a bűncselekményt bűnszervezetben követte el, kitiltásnak is helye van.

(3) A bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének megállapítása esetén az e törvényben a bűncselekmény bünszövetségben történő elkövetésének esetére megállapított jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

### **Az előzetes fogvatartás és a házi őrizet beszámítása**

**92. §** (1) Az előzetes fogvatartás és a házi őrizet teljes idejét be kell számítani a kiszabott szabadságvesztésbe, elzárásba, közérdekű munkába és pénzbüntetésbe.

(2) A beszámításnál egynapi előzetes fogvatartás egynapi szabadságvesztésnek, egynapi elzárásnak, egynapi tétel pénzbüntetésnek, illetve négy óra közérdekű munkának felel meg.

(3) Házi őrizet beszámítása esetén

a) egynapi szabadságvesztésnek fegyház fokozat esetén öt nap, börtön fokozat esetén négy nap, fogház fokozat esetén három nap,

b) egynapi elzárásnak két nap,

c) négy óra közérdekű munkának egy nap,

d) egynapi tétel pénzbüntetésnek egy nap

házi őrizetben töltött idő felel meg.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti beszámítás után fennmaradó előzetes fogvatartás vagy házi őrizet tartamát egynapi szabadságvesztésként kell beszámítani.

### **Összbüntetés**

**93. §** (1) Ha az elkövetőt több, határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélik, a jogerősen kiszabott büntetéseket – törvényben meghatározottak szerint – összbüntetésbe kell foglalni, ha az elkövető valamennyi bűncselekményt a legkorábbi elsőfokú ítélet kihirdetését megelőzően követte el.

(2) Összbüntetésbe csak olyan végrehajtandó szabadságvesztések foglalhatók, amelyeket az összbüntetésbe foglaláskor még nem hajtottak végre, vagy amelyeket folyamatosan hajtanak végre.

(3) Ha felfüggesztett szabadságvesztést kell utóbb végrehajtani, azt az összbüntetésbe foglalás szempontjából a továbbiakban végrehajtandó szabadságvesztésnek kell tekinteni.

(4) Nem foglalható összbüntetésbe

a) a korábban már összbüntetésbe foglalt büntetés,

b) a pénzbüntetés és a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés.

**94. §** Az összbüntetés tartamát úgy kell meghatározni, mintha halmazati büntetést szabnának ki. Az összbüntetés tartamának azonban el kell érnie a leg súlyosabb büntetésnek és a rövidebb

büntetés vagy büntetések egyharmad részének összegeként számított tartamot, de az nem haladhatja meg a büntetések együttes tartamát.

**95. § (1)** Különböző fokozatban végrehajtandó szabadságvesztések összbüntetésbe foglalása esetén végrehajtási fokozatként a legszigorúbbat kell meghatározni. Ha az összbüntetés mértéke három év vagy azt meghaladó tartamú, illetve többszörös visszaesőnél két év vagy ezt meghaladó tartamú, az összbüntetés végrehajtási fokozatát ennek figyelembevételével kell meghatározni.

(2) Ha az (1) bekezdés alkalmazásával megállapítandó végrehajtási fokozat az elítélt számára méltánytalan hátrányt jelentene, eggyel enyhébb fokozat állapítható meg.

**96. § (1)** Ha a foglalkozástól eltiltást, a járművezetéstől eltiltást, a kitiltást, a sportrendezvények látogatásától való eltiltást vagy a kiutasítást szabadságvesztés mellett szabták ki, és a szabadságvesztés büntetéseket összbüntetésbe foglalták, akkor több, azonos tartalmú foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás közül azt kell végrehajtani, amelyik az elítéltre hátrányosabb.

(2) A közügyektől eltiltás mellékbüntetés nem foglalható összbüntetésbe. Több közügyektől eltiltás mellékbüntetés közül azt kell végrehajtani, amelyik a leghosszabb tartamú.

## *X. FEJEZET*

### *AZ ELÍTÉLÉSHEZ FÜZŐDŐ HÁTRÁNYOS JOGKÖVETKEZMÉNYEK ÉS A MENTESÍTÉS*

#### **Az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények**

**97. § (1)** A büntetőjogi felelősség megállapításához, büntetés kiszabásához vagy intézkedés alkalmazásához fűződő hátrányos jogkövetkezményt törvény állapíthat meg.

(2) A büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben.

#### **A mentesítés hatálya**

**98. § (1)** A mentesítés folytán – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az elítélt mentesül a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól.

(2) A mentesített személy büntetlen előéletűnek tekintendő, és – törvény eltérő rendelkezése hiányában – nem tartozik számot adni olyan elítéltetésről, amelyre nézve mentesítésben részesült.

(3) Újabb bűncselekmény elkövetése esetén a mentesítés nem terjed ki azokra a büntetőjogi jogkövetkezményekre, amelyeket e törvény a korábbi elítéléshez fűz.

#### **A mentesítés módja**

**99. §** Az elítélt mentesítésben részesülhet

- a) e törvény erejénél fogva,
- b) bírósági határozat alapján vagy
- c) kegyelem útján.

### **A törvényi mentesítés**

**100. § (1)** E törvény erejénél fogva áll be a mentesítés

- a) elzárás, pénzbüntetés és közérdekű munka esetén az ítélet jogerőre emelkedésének napján,
- b) foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás és sportrendezvények látogatásától való eltiltás esetén az ítélet jogerőre emelkedése napján,
- c) kiutasítás esetén a büntetés végrehajtásának befejezése vagy végrehajthatóságának megszűnése napján,
- d) felfüggesztett szabadságvesztés esetén a próbaidő leteltének napján,
- e) gondatlan vétség miatt kiszabott szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napján,
- f) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő három év elteltével,
- g) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meghaladó, de öt évnél nem hosszabb tartamú szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő öt év elteltével,
- h) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet meghaladó, de tíz évnél nem hosszabb tartamú szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő nyolc év elteltével,
- i) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, tíz évet meghaladó tartamú, határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését vagy végrehajthatóságának megszűnését követő tíz év elteltével.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja esetén a mentesítés nem terjed ki

- a) foglalkozástól eltiltás esetén a foglalkozás gyakorlásának,
- b) járművezetéstől eltiltás esetén a járművezetés gyakorlásának,
- c) kitiltás esetén az ítéletben meghatározott településen vagy az ország meghatározott részén való tartózkodás,
- d) sportrendezvények látogatásától való eltiltás esetén az elítélt sportrendezvények látogatásához való

jogára.

(3) Az (1) bekezdés *d)* pontja esetében a mentesítés nem áll be, illetve hatályát veszti, ha a szabadságvesztés végrehajtását elrendelik. Ilyenkor a mentesítésre a végrehajtandó szabadságvesztésre vonatkozó mentesítési szabályok az irányadók.

### **A bírósági mentesítés**

**101. §** (1) A bíróság az elítéltet kérelemre mentesítésben részesítheti, ha erre érdemes, és a szabadságvesztés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a 100. § (1) bekezdés *f)–i)* pontjaiban meghatározott idő fele már eltelt.

(2) Az érdemesség elbírálásánál figyelembe kell venni az elítéltnak a büntetés kitöltése óta folytatott életmódját, továbbá azt, hogy – ha erre módja volt – jóvátette-e a bűncselekménnyel okozott sérelmet.

**102. §** (1) A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

(2) Az előzetes mentesítés hatályát veszti, ha a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik.

### **A mentesítés egységessége**

**103. §** Mellékbüntetés alkalmazása esetén az elítélt az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól mindaddig nem mentesül, illetve nem mentesíthető, amíg a mellékbüntetés végrehajtása nem fejeződött be, vagy végrehajthatósága nem szűnt meg.

### **A kegyelmi mentesítés**

**104. §** (1) A kegyelmi jogkör gyakorlója az elítéltet kegyelemből mentesítésben részesítheti akkor is, ha e törvény szerint ennek egyébként nincs helye.

(2) A kegyelmi mentesítésben részesített személy a büntetőjogon kívüli hátrányos jogkövetkezmények szempontjából büntetlen előéletűnek tekintendő.

## *XI. FEJEZET*

### *A FIATALKORÚAKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK*

#### **Alapvető rendelkezések**

**105. §** (1) Fiatalkorú az, aki a bűncselekmény elkövetésekor tizenkettedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat nem.

(2) E törvény rendelkezéseit a fiatalkorúakra a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

**106. §** (1) A fiatalkorúval szemben kiszabott büntetés vagy alkalmazott intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalkorú helyes irányba fejlődjön, és a társadalom hasznos tagjává

váljon, erre tekintettel az intézkedés vagy büntetés megválasztásakor a fiatalkorú nevelését és védelmét kell szem előtt tartani.

(2) Fiatalkorúval szemben büntetést akkor kell kiszabni, ha intézkedés alkalmazása nem célravezető. Azzal szemben, aki a bűncselekmény elkövetésekor tizennegyedik életévét nem töltötte be, csak intézkedés alkalmazható.

(3) Fiatalkorúval szemben szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazni vagy szabadságelvonással járó büntetést kiszabni csak akkor lehet, ha az intézkedés vagy a büntetés célja más módon nem érhető el.

### **A tevékeny megbánás**

**107. §** Ha az elkövető fiatalkorú, tevékeny megbánásnak a 29. § (1) bekezdésében meghatározott vétség vagy ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban fenyegetett büntett elkövetése esetén is helye lehet.

### **A büntetések és az intézkedések**

**108. §** (1) Fiatalkorúval szemben intézkedésként javítóintézeti nevelés is alkalmazható.

(2) Javítóintézeti nevelés mellett nem szabható ki szabadságvesztés, elzárás vagy közérdekű munka.

### **A szabadságvesztés**

**109. §** (1) A fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés legrövidebb tartama bármely bűncselekmény esetén egy hónap.

(2) A bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét be nem töltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama

a) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény elkövetése esetén tíz év,

b) öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén öt év.

(3) A bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét betöltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama

a) életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény elkövetése esetén tizenöt év,

b) tíz évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén tíz év,

c) öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén öt év.

(4) A büntethetőség elévülése határidejének számításánál és a visszaesőkre vonatkozó rendelkezések szempontjából a (2)–(3) bekezdésben meghatározott időtartamok az irányadóak.

**110. § (1)** A szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak börtöne, ha

a) a fiatalkorút büntett miatt kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélik,

b) az egyévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélt fiatalkorú visszaeső, vagy

c) az egyévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélt fiatalkorút a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőző három éven belül szándékos bűncselekmény miatt javítóintézeti nevelésre ítélték.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak fogháza.

### **Az elzárás**

**111. §** A fiatalkorúval szemben kiszabható elzárás legrövidebb tartama három nap, leghosszabb tartama harminc nap.

### **A közérdekű munka**

**112. §** Fiatalkorúval szemben közérdekű munkát akkor lehet kiszabni, ha az ítélet meghozatalakor tizenhatodik életévét betöltötte.

### **A pénzbüntetés**

**113. §<sup>18</sup> (1)** Fiatalkorúval szemben pénzbüntetést akkor lehet kiszabni, ha önálló keresete, jövedelme vagy megfelelő vagyona van.

(2) Fiatalkorú esetén a pénzbüntetés legkisebb mértéke tizenöt, legnagyobb mértéke kétszázötven napi tétel, az egy napi tétel összegét legalább ötszáz, legfeljebb ötvenezer forintban kell meghatározni.

(3) Fiatalkorú esetén a pénzbüntetést behajthatatlansága esetén

a) ha a 112. § lehetővé teszi, közérdekű munkára vagy

b) szabadságvesztésre

kell átváltoztatni.

(4) A pénzbüntetés helyébe lépő közérdekű munkát úgy kell megállapítani, hogy egy napi tétel helyébe két óra közérdekű munka lép. Egyebekben a pénzbüntetés helyébe lépő közérdekű munkára a 47. §-ban foglaltak irányadóak azzal, hogy annak tartama eltérhet a 47. § (1) bekezdésében meghatározottaktól.

(5) Ha a fiatalkorú a munkakötelezettségének önként nem tesz eleget, a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Egyebekben a 48. §-ban foglaltak irányadóak.

### **A kiutasítás**

**114. §** Kiutasításnak fiatalkorúval szemben akkor lehet helye, ha

- a) vele szemben tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztést szabtak ki,
- b) az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné, és
- c) nem sérül a családi élet tiszteletben tartásához való joga.

### **A közügyektől eltiltás**

**115. §** Fiatalkorút csak egy évet meghaladó szabadságvesztés kiszabása esetén lehet a közügyektől eltiltani.

### **A próbára bocsátás**

**116. §** (1) Fiatalkorúval szemben próbára bocsátásnak bármely bűncselekmény esetén helye van.

(2) A próbaidő tartama egy évtől két évig terjedhet.

(3) A bíróság a 66. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben javítóintézeti nevelést rendel el, vagy büntetést szab ki.

### **A jóvátételi munka**

**117. §** Fiatalkorúval szemben jóvátételi munkavégzés akkor írható elő, ha az ítélet meghozatalakor tizenhatodik életévét betöltötte.

### **A kitiltás**

**118. §** A megfelelő családi környezettel rendelkező fiatalkorú nem tiltható ki arról a településről, amelyben családja él.

### **A pártfogó felügyelet**

**119. §** (1) A fiatalkorú

- a) a feltételes szabadság tartama,
- b) a próbára bocsátás próbaideje,
- c) a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje,
- d) a javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátás tartama,

e) a vádemelés elhalasztásának tartama

alatt pártfogó felügyelet alatt áll.

(2) Fiataikorúval szemben a jóvátételi munkavégzés előírása mellett pártfogó felügyeletet is el kell rendelni.

### **A javítóintézeti nevelés**

**120. §** (1) Javítóintézeti nevelést a bíróság akkor rendel el, ha a fiataikorú eredményes nevelése érdekében intézeti elhelyezése szükséges. Javítóintézeti nevelés nem rendelhető el azzal szemben, aki az ítélet meghozatalakor huszadik életévét betöltötte.

(2) A javítóintézeti nevelés tartama egy évtől négy évig terjedhet.

**121. §** (1) Javítóintézeti nevelés elrendelése esetén a bíróság megállapítja, hogy a fiataikorú a javítóintézeti nevelés felének letöltése után ideiglenesen elbocsátható az intézetből, ha

a) legalább egy évet eltöltött az intézetben, és

b) alaposan feltehető, hogy az intézkedés célja további javítóintézeti nevelés nélkül is elérhető.

(2) Az ideiglenes elbocsátás tartama azonos a javítóintézeti nevelés hátralevő részével, de legalább egy év.

(3) A bíróság az ideiglenes elbocsátást megszünteti, ha a fiataikorút az ideiglenes elbocsátás alatt – a 122. §-ban meghatározott esetet kivéve – szabadságvesztésre ítélik, vagy vele szemben javítóintézeti nevelést rendelnek el. Ha a bíróság a fiataikorúval szemben más büntetést szab ki, vagy más intézkedést alkalmaz, a bíróság az ideiglenes elbocsátást megszüntetheti.

(4) Az ideiglenes elbocsátás megszüntetése esetén az ideiglenes elbocsátáson töltött idő a javítóintézeti nevelésbe nem számítható be.

**122. §** Ha a fiataikorút a javítóintézeti nevelésre ítézés után elkövetett bűncselekmény miatt a javítóintézeti nevelés vagy az ideiglenes elbocsátás alatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a szabadságvesztés büntetést kell végrehajtani. Ebben az esetben a javítóintézeti nevelés hátralevő részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni úgy, hogy kétnapi javítóintézeti nevelés helyébe egynapi szabadságvesztés lép.

### **A halmazati és az összbüntetés**

**123. §** (1) Fiataikorú esetén a halmazati és az összbüntetés nem haladhatja meg

a) a 109. § (3) bekezdés a) pontja esetén a húszévi,

b) a 109. § (2) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés b) pontja esetén a tizenöt évi,

c) a 109. § (2) bekezdés b) pontja és a (3) bekezdés c) pontja esetén a hét év hat hónapi

szabadságvesztést.

(2) A fiatalkorúval szemben kiszabható szabadságvesztés a 81. § (4) bekezdése vagy a 90. § (2) bekezdése alkalmazása esetén sem haladhatja meg az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott mértéket.

(3) Javítóintézeti nevelés és szabadságvesztés találkozása esetén összbüntetésként a szabadságvesztést kell végrehajtani. Ennek tartamát a bíróság legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja, ha erre a 106. §-ban meghatározott cél elérése érdekében szükség van. A meghosszabbítás tartama azonban a javítóintézeti nevelés hátralevő részét nem érheti el.

### **Egységes intézkedés**

**124. §** (1) Ha a bíróság a fiatalkorúval szemben több olyan javítóintézeti nevelést rendelt el, amelyeket az egységes intézkedés elrendelésekor még nem hajtottak végre, vagy amelyeket folyamatosan hajtanak végre, a bíróság a fiatalkorúval szemben egységes intézkedésként javítóintézeti nevelést rendel el.

(2) Az egységes intézkedésként elrendelt javítóintézeti nevelés tartamát úgy kell megállapítani, hogy az ne legyen rövidebb a leghosszabb tartamú javítóintézeti nevelésnél, de ne haladja meg az elrendelt javítóintézeti nevelések együttes tartamát, illetve a négy évet.

### **Az előzetes fogvatartás és házi őrizet beszámítása**

**125. §** (1) Az elrendelt javítóintézeti nevelésbe az előzetes fogvatartás és házi őrizet teljes idejét be kell számítani.

(2) A beszámításnál egynapi javítóintézeti nevelésnek egynapi előzetes fogvatartás, illetve három nap házi őrizet felel meg. A beszámítás után fennmaradó házi őrizet tartamát egynapi javítóintézeti nevelésként kell beszámítani.

### **A mentesítés**

**126. §** (1) A fiatalkorú elítélt a törvény erejénél fogva mentesül

*a)* az ítélet jogerőre emelkedésének napján, ha a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik,

*b)* a büntetés kitöltésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napján, ha szándékos bűncselekmény miatt egy évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztésre ítélték,

*c)* a büntetés kitöltésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napjától számított három év elteltével, ha szándékos bűncselekmény miatt egy évet meghaladó, de öt évnél nem hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték.

(2) A szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meghaladó tartamú szabadságvesztés kitöltése után a bíróság a fiatalkorút kérelemre mentesítésben részesítheti, ha erre érdemes.

## ***XII. FEJEZET***

## *A KATONÁKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK*

### **Az elkövetők**

**127. § (1)**<sup>19</sup> E törvény alkalmazásában katona a Magyar Honvédség tényleges állományú, a rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja.

(2) E törvény rendelkezéseit a katonákra az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Katonai bűncselekményt tettesként csak katona követhet el.

### **Más állam katonája ellen elkövetett bűncselekmény**

**128. § (1)** A XLV. Fejezet szerint büntetendő a katona, aki a katonai bűncselekményt

*a)* a szövetséges fegyveres erő katonájával szemben, vagy

*b)* külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység, békefenntartás vagy humanitárius művelet keretében, illetve egyéb külföldi szolgálat során más állam katonájával szemben

szolgálati feladat közös ellátása alatt követi el.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjának alkalmazásában a szövetséges fegyveres erő katonája a szövetséges fegyveres erő állama rendőrségének, illetve polgári védelmi szolgálatának tagja, az (1) bekezdés *b)* pontjának alkalmazásában más állam katonája a más állam rendőrségének, illetve polgári védelmi szolgálatának tagja is.

**129. §** A XLV. Fejezet szerint büntetendő az a katona is, aki a katonai bűncselekményt

*a)* a szövetséges fegyveres erőiben teljesített szolgálata során,

*b)* külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység, békefenntartás vagy humanitárius művelet keretében

követi el.

### **A büntethetőséget kizáró okok**

**130. § (1)** Nem büntethető a katona a parancsra végrehajtott cselekményért, kivéve, ha tudta, hogy a parancs végrehajtásával bűncselekményt követ el.

(2) A parancsra elkövetett bűncselekményért a parancsot adó is tettesként felel, ha a katona tudta, hogy a parancs végrehajtásával bűncselekményt követ el, egyébként a parancsot adó közvetett tettesként felel.

### **A büntethetőséget megszüntető ok**

**131. §** A 66. § (1) bekezdésben meghatározott eseteket kivéve nem büntethető katonai vétség miatt az elkövető, ha szolgálati viszonyának megszűnése óta egy év eltelt.

#### **A katonai fogda**

**132. §** (1) Ha az elítélt a szolgálatban megtartható, a bíróság a vétség miatt kiszabott, egy évet meg nem haladó szabadságvesztést, illetve az elzárást katonai fogdában rendeli végrehajtani, kivéve, ha az elítélt visszaeső.

(2) Ha az elítélt szolgálati viszonya megszűnt, a büntetés, illetve hátralevő részének végrehajtási fokozata fogház.

#### **Összbüntetés**

**133. §** Az összbüntetésként kiszabott szabadságvesztés végrehajtására a 132. § irányadó.

#### **A közérdekű munka kiszabásának kizárása**

**134. §** Katonával szemben szolgálati viszonyának fennállása alatt közérdekű munka nem szabható ki.

#### **A katonai büntetések**

**135. §** (1) Katonával szemben

*a)* lefokozás vagy

*b)* szolgálati viszony megszüntetése

más büntetés mellett, vagy ha a bűncselekmény büntetési tételének felső határa háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, akkor önállóan is kiszabható.

(2) Katonai büntetés alkalmazásának nincs helye, ha a katonát a közügyektől eltiltják.

#### **A katonai mellékbüntetések**

**136. §** (1) Katonával szemben

*a)* rendfokozatban visszavetés vagy

*b)* várakozási idő meghosszabbítása

büntetés mellett szabható ki.

(2) Katonai mellékbüntetés alkalmazásának nincs helye katonai büntetés mellett, vagy ha a katonát a közügyektől eltiltják.

#### **A lefokozás**

**137. §** (1) A lefokozással a katona elveszti a rendfokozatát.

(2) Lefokozást akkor kell alkalmazni, ha az elkövető a rendfokozatra méltatlanná vált.

#### **A szolgálati viszony megszüntetése**

**138. §** A szolgálati viszony megszüntetésének akkor van helye, ha az elkövető a szolgálatra méltatlanná vált.

#### **A rendfokozatban visszavetés**

**139. §** (1) Rendfokozatban visszavetés esetén a katona eggyel alacsonyabb rendfokozatba kerül annál, amelyet a bűncselekmény elbírálása idején visel.

(2) A rendfokozatban visszavetést akkor kell alkalmazni, ha a bűncselekmény a rendfokozat tekintélyének sérelmével jár, de lefokozásra nincs szükség.

(3) A rendfokozatban visszavetéssel egyidejűleg az alacsonyabb rendfokozatban eltöltendő időt egy évtől két évig terjedő tartamban kell meghatározni.

#### **A várakozási idő meghosszabbítása**

**140. §** (1) A várakozási idő meghosszabbítása esetén a katonának a soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási ideje meghosszabbodik. A meghosszabbítást években kell meghatározni, annak tartama nem haladhatja meg a rendfokozatra előírt várakozási idő felét.

(2) A várakozási időt akkor kell meghosszabbítani, ha a katonának az előléptetést hosszabb várakozási idő eltöltésével kell kiérdemelnie.

(3)<sup>20</sup> A Magyar Honvédség tényleges állományú tagja esetében az (1) és (2) bekezdésben meghatározott várakozási időn kötelező várakozási időt kell érteni.

#### **Mentesítés a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alól**

**141. §**<sup>21</sup> (1) A törvény erejénél fogva áll be a mentesítés a lefokozás és a szolgálati viszony megszüntetése esetén az ítélet jogerőre emelkedésének napján.

(2) A bíróság az elítéltet a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alól előzetes mentesítésben részesítheti, ha a szabadságvesztést katonai fogdában rendeli végrehajtani. Ez a mentesítés a büntetés kiállításának, illetve végrehajthatósága megszűnésének napján áll be.

(3) Katonai mellékbüntetés alkalmazása az elítélt mentesítését nem akadályozza.

#### **KÜLÖNÖS RÉSZ**

#### ***XIII. FEJEZET***

#### ***AZ EMBERIESSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK***

#### **Népi rtás**

**142. § (1)** Aki valamely nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport teljes vagy részleges megsemmisítése céljából

*a)* a csoport tagjait megöli,

*b)* a csoport tagjainak súlyos testi vagy lelki sérelmet okoz,

*c)* a csoportot olyan életfeltételek közé kényszeríti, amelyek azt vagy annak egyes tagjait pusztulással fenyegetik,

*d)* olyan intézkedést tesz, amelynek célja a csoporton belül a születések meggátolása,

*e)* a csoporthoz tartozó gyermekeket más csoportba elhurcolja,

büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

**(2)** Aki népirtásra irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Emberiesség elleni bűncselekmény**

**143. § (1)** Aki a lakosság elleni átfogó vagy módszeres támadás részeként

*a)* emberölést követ el,

*b)* a lakosságot vagy annak egy részét olyan életfeltételek közé kényszeríti, amelyek azt vagy annak egyes tagjait pusztulással fenyegetik,

*c)* a lakosságot vagy annak egy részét jogszerű tartózkodási helyéről kitelepíti,

*d)* emberkereskedelmet követ el, vagy kényszermunkát végeztet,

*e)* mást személyi szabadságától megfoszt, vagy fogva tartását jogellenesen tartja fenn,

*f)* mást szexuális erőszakra vagy annak eltűrésére, prostitúcióra, magzat kihordására vagy magzatelhajtásra kényszerít,

*g)* másnak súlyos testi vagy lelki sérelmet okoz,

*h)* politikai, nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nemi vagy más ismérv alapján meghatározható csoportot vagy annak tagját a csoporthoz tartozása miatt alapvető jogaitól megfoszt,

büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

**(2)** Aki emberiesség elleni bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**(3)** E § alkalmazásában polgári lakosság elleni átfogó vagy módszeres támadásnak minősül minden olyan magatartás, amely magában foglalja az (1) bekezdésben írt cselekmények

polgári lakosság elleni sorozatos elkövetését, egy állam vagy szervezet politikájának végrehajtása vagy elősegítése érdekében.

## **Apartheid**

**144. §** (1) Aki az emberek valamely faji csoportja által az emberek egy másik faji csoportja feletti uralom megszerzése és fenntartása, illetve a másik faji csoport rendszeres elnyomása céljából

a) valamely faji csoport vagy csoportok tagjait megöli,

b) valamely faji csoportot vagy csoportokat olyan életkörülmények közé kényszerít, amelyekkel a csoport, illetve a csoportok teljes vagy részbeni fizikai megsemmisítésére törekszik,

büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki egyéb apartheid bűncselekményt követ el, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az egyéb apartheid bűncselekmény súlyos következményekre vezet.

(4) Aki apartheidre irányuló előkészületet követ el,

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tíz évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) A (2)–(3) bekezdés alkalmazásában egyéb apartheid bűncselekményen az 1976. évi 27. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az apartheid bűncselekmények leküzdéséről és megbüntetéséről szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésén, 1973. november 30-án elfogadott nemzetközi egyezmény II. Cikkének a)/(ii), a)/(iii), c), d), e) és f) pontjában meghatározott apartheid bűncselekményeket kell érteni.

## **Elöljáró vagy hivatali vezető felelőssége**

**145. §** Az e fejezetben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével azonosan felel

a) a katonai előljáró vagy katonai előljáróként ténylegesen eljáró személy is (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: előljáró), ha a tényleges alárendeltsége és ellenőrzése vagy tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, és e bűncselekmény elkövetéséről vagy annak előkészületéről az előljáró tudott, vagy az adott körülmények alapján tudnia kellett volna, és nem tette meg a bűncselekmény megakadályozásához szükséges, hatáskörében álló intézkedéseket, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett;

*b)* az *a)* pont alá nem tartozó vezető beosztású hivatalos vagy külföldi hivatalos személy (a továbbiakban e § alkalmazásában: hivatali vezető) is, ha a tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy (e § alkalmazásában a továbbiakban: alárendelt) követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, annak következtében, hogy felette nem gyakorolt megfelelő ellenőrzést, ha

*ba)* tudta, hogy alárendeltje ilyen bűncselekményt követett el vagy készít elő, vagy tudatosan figyelmen kívül hagyta az egyértelműen erre utaló körülményeket,

*bb)* a bűncselekmény a tényleges feladat- vagy hatáskörébe tartozó tevékenységet érintett, és

*bc)* nem tett meg a hatáskörében álló minden szükséges és indokolt intézkedést annak érdekében, hogy megakadályozza elkövetését, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett.

#### *XIV. FEJEZET*

#### *HÁBORÚS BŰNCSELEKMÉNYEK*

##### **Tiltott toborzás**

**146. §** (1) Aki a Magyarország területén idegen fegyveres szervezetbe – szövetséges fegyveres erőn kívül – katonai szolgálatra, katonai érdekű egyéb szolgálatra toboroz, vagy ilyen szolgálatra vállalkozókat közvetít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a magyar állampolgár, aki – szövetséges fegyveres erőn kívül – nemzetközi vagy nem nemzetközi fegyveres összeütközésben részt vevő idegen fegyveres szervezetbe önként belép, erre ajánlkozik, vagy ilyen fegyveres szervezetben kiképzésen vesz részt.

(3) Ha a Magyarország területén idegen fegyveres szervezetbe katonai szolgálatra, katonai érdekű egyéb szolgálatra toborzott vagy ilyen szolgálatra közvetített személy a tizennyolcadik életévét nem töltötte be, a toborzó vagy közvetítő személy két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

##### **Fegyverszünet megszegése**

**147. §** (1) Aki a fegyverszünet feltételeit megszegi, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a fegyverszünet megszegése különösen súlyos következményekre vezet.

##### **Hadikövet elleni erőszak**

**148. §** (1) Aki az ellenség hadikövetét vagy ennek kísérlőjét bántalmazza, jogtalanul visszatartja, vagy ellene más erőszakot alkalmaz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a hadikövetet vagy a kísérlőjét megöl, tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Védett személyek elleni erőszak**

#### **149. § (1) Aki háború idején**

a) védett személyek ellen támadást irányít, vagy

b) olyan támadást irányít, amely a védett személyek halálát vagy súlyos sérülését okozhatja, úgy, hogy az nyilvánvalóan túlzott mértékű a várható közvetlen katonai előnyhöz képest,

büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki háború idején védett személyt

a) megöl,

b) olyan életfeltételek közé kényszerít, amelyek a védett személyt pusztulással fenyegetik,

c) szexuális erőszakra vagy annak eltúrlésére, prostitúcióra, magzat kihordására vagy magzatelhajtásra kényszerít,

d) személyi szabadságától jogellenesen megfoszt,

e) jogszerű tartózkodási helyéről kitelepít vagy elhurcol, kivéve, ha azt fontos katonai szükséglet indokolja,

tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki háború idején védett személy egészségügyi önrendelkezési jogát megsérti, vagy a védett személynek súlyos testi vagy lelki sérelmet okoz, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki háború idején védett személyt vagy védett személyek egy csoportját a tisztességes és szabályos bírósági eljáráshoz való jogától megfoszt, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Túlélők megölésére utasítás**

**150. §** Aki háború idején alárendeltjének olyan parancsot vagy utasítást ad, hogy ne hagyjon túlélőket, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Élő pajzs használata**

**151. § (1)** Aki védett személyt arra használ fel, hogy meghatározott területet vagy katonai erőket az ellenség katonai műveleteitől megóvjon, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Tiltott sorozás**

**152. § (1)** Aki

*a)* védett személyt arra kényszeríti, hogy a számára ellenséges hatalom fegyveres erőiben vagy csoportjában szolgáljon,

*b)* az ellenséges hatalom állampolgárát arra kényszeríti, hogy saját állama elleni hadműveletben részt vegyen,

büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt fegyveres erőkhöz vagy csoporthoz behív, besoroz, vagy háborúban való részvételre rábír, ehhez segítséget nyújt, vagy az ehhez szükséges feltételeket biztosítja, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Védett tulajdon elleni támadás**

**153. § (1)** Aki háború idején támadást indít vagy folytat katonai célpontnak nem minősülő és katonailag védtelen létesítmény ellen, illetve olyan támadást indít vagy folytat, amely katonailag védtelen létesítményben olyan kárt okoz vagy a természeti környezetben olyan nagy kiterjedésű, hosszantartó és súlyos károsodást okozhat, amely nyilvánvalóan túlzott mértékű a várható közvetlen katonai előnyhöz képest, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a támadás

*a)* kórház, betegek és sebesültek kezelésére vagy elhelyezésére szolgáló hely vagy

*b)* a nemzetközi szerződés által védett kulturális javak ellen

irányul.

(3) A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki nemzetközi szerződés által védett kulturális javakat vagy azok közvetlen környékét katonai célra igénybe veszi vagy felhasználja, illetve ilyen javakat eltulajdonít, fosztogat, megrongál vagy megsemmisít.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdés *b)* pontjában vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt nemzetközi szerződés szerinti

különleges vagy kiemelt védelem alatt álló kulturális javakra, illetve azok közvetlen környékére követik el.

(5) E § alkalmazásában

a) kulturális javak: az 1957. évi 14. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelme tárgyában Hágában, 1954. május 14-én kelt nemzetközi egyezmény 1. Cikkében meghatározott kulturális javak,

b) különleges védelem alatt álló kulturális javak: az a) pontban említett egyezmény 8. Cikkében meghatározott kulturális javak,

c) kiemelt védelem alatt álló kulturális javak: az a) pontban említett egyezmény 2006. évi XXIX. törvénnyel kihirdetett Második Kiegészítő Jegyzőkönyvének 10. Cikkében meghatározott kulturális javak.

### **Háborús fosztogatás**

**154. § (1)** Aki hadműveleti vagy megszállt területen

a) a polgári javakat fosztogatja,

b) a lakosságot szolgáltatás kikényszerítésével vagy más módon a létfenntartásához szükséges javaitól megfosztja, vagy e javait elpusztítja, kivéve, ha azt fontos katonai szükséglet indokolja,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a harctéren az elesetteket, a sebesülteket vagy a betegeket fosztogatja, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása**

**155. § (1)** Aki hadműveleti vagy megszállt területen nemzetközi szerződés által tiltott fegyvert vagy harci eszközt alkalmaz vagy alkalmaztat, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Humanitárius szervezet elleni támadás**

**156. §** Aki háború idején támadást irányít az Egyesült Nemzetek Alapokmányával összhangban tevékenykedő humanitárius, segély- vagy békefenntartó szervezet személyzete, felszerelése, eszközei, egységei vagy járművei ellen, ha azok jogosultak a védett személyeknek vagy létesítményeknek a fegyveres összeütközés nemzetközi joga által biztosított védelemre, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Visszaélés a nemzetközi jog által védett jelvénnel vagy jelzéssel**

**157. §** Aki háború idején a vöröskereszt, a vörös félhold vagy a vörös kristály jelvénnel, illetve hasonló célt szolgáló és a nemzetközi jog által védett más jelvénnel vagy jelzéssel visszaél, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Egyéb háborús büntett**

**158. §** Az egyéb háborús büntettekről és az azok elkövetése esetén kiszabható büntetésekről az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt, az 1440/1945. (V. 1.) ME rendelettel módosított és kiegészített 81/1945. (II. 5.) ME rendelet rendelkezik.

### **Elöljáró vagy hivatali vezető felelőssége**

**159. §** Az e fejezetben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével azonosan felel

*a)* a katonai előljáró vagy katonai parancsnokként ténylegesen eljáró személy (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: előljáró), ha a tényleges alárendeltsége és ellenőrzése, vagy tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, és e bűncselekmény elkövetéséről vagy annak előkészületéről az előljáró tudott, vagy az adott körülmények alapján tudnia kellett volna, és nem tette meg a bűncselekmény megakadályozásához szükséges, hatáskörében álló intézkedéseket, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett;

*b)* az *a)* pont alá nem tartozó vezető beosztású hivatalos vagy külföldi hivatalos személy (a továbbiakban e § alkalmazásában: hivatali vezető) is, ha a tényleges hatalma és ellenőrzése alá tartozó személy (e § alkalmazásában a továbbiakban: alárendelt) követett el az e fejezetben meghatározott bűncselekményt, annak következtében, hogy felette nem gyakorolt megfelelő ellenőrzést, ha

*ba)* tudta, hogy alárendeltje ilyen bűncselekményt követett el vagy készít elő, vagy tudatosan figyelmen kívül hagyta az egyértelműen erre utaló körülményeket,

*bb)* a bűncselekmény a tényleges feladat- vagy hatáskörébe tartozó tevékenységet érintett, és

*bc)* nem tett meg a hatáskörében álló minden szükséges és indokolt intézkedést annak érdekében, hogy megakadályozza elkövetését, vagy haladéktalanul nem tett feljelentést azt követően, hogy a bűncselekmény elkövetéséről tudomást szerzett.

## ***XV. FEJEZET***

### ***AZ ÉLET, A TESTI ÉPSÉG ÉS AZ EGÉSZSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK***

#### **Emberölés**

**160. §** (1) Aki mást megöl, büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést

- a) előre kitervelten,
- b) nyereségvágyból,
- c) aljas indokból vagy célból,
- d) különös kegyetlenséggel,
- e) hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy sérelmére, hivatalos eljárása alatt, illetve emiatt, közfeladatot ellátó személy sérelmére, e feladatának teljesítése során, továbbá a hivatalos, a külföldi hivatalos vagy a közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy sérelmére,
- f) több ember sérelmére,
- g) több ember életét veszélyeztetve,
- h) különös visszaesőként,
- i) tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére,
- j) védekezésre képtelen személy sérelmére vagy
- k) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére

követik el.

(3) Aki emberölésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki az emberölést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki tizennegyedik életévét be nem töltött vagy akaratnyilvánításra képtelen személyt öngyilkosságra rábír, ha az öngyilkosságot elkövetik.

(6) A (2) bekezdés h) pontja alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény

a) a népirtás [142. § (1) bekezdés a) pont], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §),

b) az emberrablás és az előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esetei [190. § (4) bekezdés, 445. § (5) bekezdés a) pont],

c) a terrorcselekmény, a jármű hatalomba kerítése, és a zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el [314. § (1) bekezdés, 320. § (2) bekezdés, 442. § (4) bekezdés].

## **Erős felindulásban elkövetett emberölés**

**161. §** Aki más méltányolható okból származó erős felindulásban megöl, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Öngyilkosságban közreműködés**

**162. § (1)** Aki más öngyilkosságra rábír, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt bír rá öngyilkosságra, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Magzatelhajtás**

**163. § (1)** Aki más magzatát elhajtja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a magzatelhajtást

a) üzletszerűen,

b) az állapotos nő beleegyezése nélkül vagy

c) súlyos testi sérülést vagy életveszélyt okozva

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a magzatelhajtás az állapotos nő halálát okozza.

(4) Az a nő, aki magzatát elhajtja vagy elhajtatja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Testi sértés**

**164. § (1)** Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető súlyos testi sértés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére, illetve

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére

követik el.

(5) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértés maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okoz.

(6) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a súlyos testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére,

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére,

d) maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozva,

e) különös kegyetlenséggel

követik el.

(7) Aki a (3) vagy (6) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

(9) Aki a súlyos testi sértést gondatlanságból követi el, vétség miatt

a) a (3) bekezdésben meghatározott esetben egy évig,

b) a (6) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott esetben három évig,

c) életveszélyes sérülés okozása esetén egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(10) A (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.

### **Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés**

**165. §** (1) Aki foglalkozási szabály megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

(3) Ha az elkövető a közvetlen veszélyt szándékosan idézi elő, büntett miatt az (1) bekezdésben meghatározott esetben három évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évtől öt évig, két évtől nyolc évig, illetve öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában foglalkozási szabály a lőfegyver, a robbantószer és a robbanóanyag használatára és kezelésére vonatkozó szabály is.

### **Segítségnyújtás elmulasztása**

**166. §** (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a sértett meghal, és életét a segítségnyújtás megmenhette volna.

(3) A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig, a (2) bekezdés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézte elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles.

(4) A (3) bekezdés utolsó fordulata nem alkalmazható azzal szemben, aki a közlekedési szabályok alapján köteles a segítségnyújtásra.

### **Gondozási kötelezettség elmulasztása**

**167. §** Aki állapotánál vagy idős koránál fogva önmagáról gondoskodni nem tudó személlyel szemben gondozási kötelezettségét nem teljesíti, és ezáltal a gondozásra szoruló életét, testi épségét vagy egészségét veszélyezteti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## *XVI. FEJEZET*

### *AZ EGÉSZSÉGÜGYI BEAVATKOZÁS ÉS KUTATÁS RENDJE ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Beavatkozás az emberi génállományba**

**168. §** (1) Aki az emberi vagy magzati génállományon, illetve emberi embrió génállományán annak megváltoztatására irányuló beavatkozást végez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdés szerinti beavatkozás a génállomány megváltozását idézi elő.

### **Emberi ivarsejt tiltott felhasználása**

**169. §** (1) Aki halottból vagy halott magzatból származó ivarsejtet emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárásra használ fel, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki emberi ivarsejt tiltott felhasználására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Születendő gyermek nemének megválasztása**

**170. §** Aki a születendő gyermek nemének megválasztására irányuló beavatkozást végez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Emberen végezhető kutatás szabályainak megszegése**

**171. §** Aki emberen orvostudományi kutatást engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően végez, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Embrióval vagy ivarsejttel végezhető kutatás szabályainak megszegése**

**172. §** (1) Aki emberi ivarsejten, illetve emberi embrióon engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően orvostudományi kutatást végez, vagy emberi embriót kutatási célból hoz létre, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) emberi embriót állat szervezetébe átültet,

b) emberi és állati ivarsejtet egymással megtermékenyít,

c) olyan emberi embriót, amellyel kutatást végeztek, emberi szervezetbe beültet,

d) kutatáshoz felhasznált emberi ivarsejtet emberi reprodukcióra felhasznál,

e) emberi megtermékenyítéshez vagy embrió-beültetéshez nem emberi ivarsejtet vagy embriót használ fel,

f) emberi embriót több emberi embrió vagy állati embrió létrehozatalára használ fel,

két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában emberi ivarsejt alatt a magzati ivarsejtet is érteni kell.

**173. § (1)** Aki emberi embrión az embrió génállományának megváltoztatására irányuló kutatást végez, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) emberi embriót a fogamzással kialakult tulajdonságoktól eltérő vagy további sajátosságokkal rendelkező egyed létrehozatalára használ fel, vagy

b) emberi embrió sejtjeit szétválasztja,

két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Genetikailag megegyező emberi egyedek létrehozása**

**174. § (1)** Aki orvostudományi kutatás vagy beavatkozás során egymással genetikailag megegyező emberi egyedeket hoz létre, bűntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Emberi test tiltott felhasználása**

**175. § (1)** Aki emberi gént, sejtet, ivarsejtet, embriót, szervet, szövetet, halott testét vagy annak részét, illetve halott magzatot jogellenesen megszerez, vagyoni haszonszerzés végett forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberi test tiltott felhasználását egészségügyi szolgáltató alkalmazottja a foglalkozása körében követi el.

(3) A büntetés az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberi test tiltott felhasználását

a) tizenhét éven aluli személy sérelmére,

b) üzletszerűen vagy

c) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki az emberi test tiltott felhasználására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évig, a (2) és (3) bekezdésben meghatározott esetben két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában embrió alatt az anya testéből kikerült, valamint az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárás során létrejött, illetve létrehozott, a méhbe be nem ültetett embriót is érteni kell.

## *XVII. FEJEZET*

### *AZ EGÉSZSÉGET VESZÉLYEZTETŐ BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Kábítószer-kereskedelem**

**176. §** (1) Aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntetett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva vagy

c) a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal létesítményében

követik el.

(3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószerre követik el.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(5) Aki csekély mennyiségű kábítószerrel kínál vagy átad,

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott esetben egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Aki

a) az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, három évig,

b) a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**177. §** (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek kábítószerrel kínál, átad,

b) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával kábítószer forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

c) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében kábítószer

ca) kínál, átad,

cb) forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) jelentős mennyiségű kábítószerre,

b) bűnszövetségben,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva

követik el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1) bekezdés a) vagy ca) pontjában meghatározott bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószerre követi el, egy évtől öt évig, hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva történő elkövetés esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Kábítószer birtoklása**

**178. §** (1) Aki kábítószer termesz, előállít, megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

aa) üzletszerűen,

ab) bűnszövetségben,

ac) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva,

b) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha jelentős mennyiségű kábítószerre,

c) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha különösen jelentős mennyiségű kábítószerre

követik el a bűncselekményt.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószerre követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés aa) és ac) pontjában meghatározott esetben három évig

terjedő szabadságvesztés.

(6) Aki kábítószerrel fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószerrel fogyasztás céljából megszerez vagy tart, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**179. § (1)** Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával vagy

b) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében

kábítószerrel kereskedik, előállít, megszerez vagy tart, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával kábítószerrel az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít.

(3) A büntetés

a) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

aa) bünszövetségben,

ab) üzletszerűen,

ac) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva,

b) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha jelentős mennyiségű kábítószerre,

c) öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha különösen jelentős mennyiségű kábítószerre

követik el a bűncselekményt.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(5) Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Ha bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószerre követik el, a büntetés büntett miatt

a) az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetben három évig,

b) a (3) bekezdés *ab*) és *ac*) pontjában meghatározott esetben egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztés.

**180. §** (1) Nem büntethető, aki csekély mennyiségű kábítószerrel saját használatra termeszt, előállít, megszerez vagy tart, illetve aki kábítószerrel fogyaszt, ha a bűncselekmény elkövetését beismeri, és az elsőfokú ítélet meghozataláig okirattal igazolja, hogy legalább hat hónapig folyamatos, kábítószer-függőséget gyógyító kezelésben, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült, vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a bűncselekmény elkövetését megelőzően két éven belül

a) az elkövetővel szemben a vádemelést azért halasztották el, illetve a nyomozást vagy az eljárást azért függesztették fel, mert vállalta a kábítószer-függőséget gyógyító kezelésen, kábítószer-használatot kezelő más ellátáson vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson való részvételt, vagy

b) az elkövető büntetőjogi felelősségét kábítószer-kereskedelem vagy kábítószer birtoklása miatt megállapították.

(3) A 178. § (1) és (5)–(6) bekezdés, illetve a 179. § (1)–(2) és (6) bekezdés esetén – ha az (1) bekezdés nem alkalmazható – a büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elkövető a vádemelésig lehetővé teszi a kábítószerrel értékesítő személy kilétének megállapítását.

### **Kóros szenvedélykeltés**

**181. §** (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt kábítószerrel nem minősülő kábító hatású anyag, illetve szer kóros élvezetére rábír vagy rábírt törekszik, vagy

b) tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt kábítószer fogyasztására rábírt törekszik,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag, illetve szer kóros élvezetéhez segítséget nyújt.

### **Kábítószer készítésének elősegítése**

**182. §** (1) Aki kábítószer termesztése vagy előállítása céljából ehhez szükséges anyagot, berendezést vagy felszerelést

*a)* készít, megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, átad,

*b)* forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben, vagy

*b)* az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott bűncselekményt üzletszerűen

követik el.

(4) Aki az (1) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Nem büntethető, aki – mielőtt a kábítószer készítését elősegítő tevékenysége a hatóság tudomására jutott volna – cselekményét a hatóság előtt felfedi, a birtokában lévő anyagot, berendezést vagy felszerelést a hatóságnak átadja, és lehetővé teszi a kábítószer készítésének elősegítésében részt vevő más személy kilétének megállapítását.

### **Kábítószer-prekurzorral visszaélés**

**183. §** (1) Aki az Európai Unió jogi aktusában meghatározott kábítószer-prekurzort

*a)* engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve tart, forgalomba hoz, szállít, vagy azzal közvetítő tevékenységet végez,

*b)* úgy szerez meg, hogy evégből valótlán tartalmú nyilatkozatot tesz,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az Európai Unió jogi aktusában meghatározott kábítószer-prekurzor forgalomba hozatalával, szállításával, vagy az azzal végzett közvetítő tevékenységgel összefüggő

értesítési kötelezettséget megszegi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) E § alkalmazásában

*a)* az Európai Unió jogi aktusán a kábítószer-prekurzorokról szóló 273/2004/EK rendeletet (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: 273/2004/EK rendelet, illetve a kábítószer-prekurzoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 111/2005/EK rendeletet (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: 111/2005/EK rendelet),

*b)* forgalomba hozatalon a 273/2004/EK rendelet 2. cikkének *c)* pontjában meghatározott fogalmat,

*c)* szállításon a 111/2005/EK rendelet 2. cikkének *c)* és *d)* pontjában meghatározott fogalmat,

*d)* közvetítői tevékenységen a 111/2005/EK rendelet 2. cikkének *e)* pontjában meghatározott fogalmat,

*e)* értesítési kötelezettség alatt a 273/2004/EK rendelet 8. cikk (1) bekezdésében, és a 111/2005/EK rendelet 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettséget

kell érteni.

### **Új pszichoaktív anyaggal visszaélés**

**184. §<sup>22</sup>** (1) Aki új pszichoaktív anyagot kínál, átad, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

*a)* bűnszövetségben,

*b)* hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva vagy

*c)* a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal létesítményében

követik el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagot kínál vagy átad,

*a)* az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt egy évig,

*b)* a (2) bekezdés *b)*–*c)* pontjában meghatározott esetben büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**184/A. §<sup>23</sup>** (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

*a)* tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek új pszichoaktív anyagot kínál, átad,

*b)* tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával új pszichoaktív anyagot forgalomba hoz vagy azzal kereskedik,

*c)* oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében új pszichoaktív anyagot

*ca)* kínál, átad,

*cb)* forgalomba hoz vagy azzal kereskedik,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

*a)* bűnszövetségben,

*b)* hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva

követik el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1) bekezdés *a)* pontjában vagy *c)* pont *ca)* alpontjában meghatározott bűncselekményt csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagra követi el, három évig, hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva történő elkövetés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**184/B. §<sup>24</sup>** (1) Aki

*a)* új pszichoaktív anyagot előállít, az ország területére behoz, onnan kivisz vagy azon átszállít,

*b)* csekély mennyiséget meghaladó új pszichoaktív anyagot megszerez vagy tart,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

*a)* üzletszerűen,

b) bűnszövetségben,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva

követik el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben vétség miatt egy évig,

b) a (2) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott esetben vétség miatt két évig

terjedő szabadságvesztés.

**184/C. §<sup>25</sup>** (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával

aa) új pszichoaktív anyagot előállít, az ország területére behoz, onnan kivisz vagy azon átszállít,

ab) csekély mennyiséget meghaladó új pszichoaktív anyagot megszerez vagy tart,

b) oktatási, köznevelési, gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi feladatok ellátására rendelt épület területén, illetve annak közvetlen környezetében

ba) új pszichoaktív anyagot előállít,

bb) csekély mennyiséget meghaladó új pszichoaktív anyagot megszerez vagy tart,

büntetés miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b) üzletszerűen,

c) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva

követik el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű új pszichoaktív anyagra követik el, a büntetés

*a)* az (1) bekezdés *a)* pont *aa)* alpontjában és *b)* pont *ba)* alpontjában meghatározott esetben vétség miatt két évig,

*b)* a (2) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott esetben büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés.

**184/D. §<sup>26</sup>** (1) A 184–184/C. § alkalmazásában új pszichoaktív anyagon az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló törvényben meghatározott fogalmat kell érteni.

(2) A 184–184/C. § alkalmazásában az új pszichoaktív anyag csekély mennyiségű, ha a készítmény legfeljebb 10 gramm tömegű új pszichoaktív anyagot tartalmaz.

### **Teljesítményfokozó szerrel visszaélés**

**185. §** (1) Aki sportteljesítmény fokozása céljából tiltott teljesítményfokozó szert

*a)* előállít,

*b)* kínál, átad, forgalomba hoz,

*c)* orvosi vényen vagy állatorvosi vényen rendel,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a bűncselekmény folytán tizennyolcadik életévét be nem töltött személy jut tiltott teljesítményfokozó szerhez,

*b)* a tizennyolcadik életévét betöltött személy az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával követi el.

(4) Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott teljesítményfokozó szerrel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt tiltott teljesítményfokozó szer használatára rábír, vagy ilyen személynek a tiltott teljesítményfokozó szer használatához segítséget nyújt, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6)<sup>27</sup> E § alkalmazásában tiltott teljesítményfokozó szer: minden olyan szer, amely hatóanyagára tekintettel az anabolikus szerek, peptid hormonok, növekedési faktorok és rokonvegyületeik, hormon antagonisták és modulátorok közé tartozik, és nevesítve szerepel a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény I. mellékletének kihirdetéséről szóló kormányrendeletben.

## **Egészségügyi termék hamisítása**

### **186. § (1) Aki**

- a)* egészségügyi terméket meghamisít, vagy hamis egészségügyi terméket készít,
  - b)* hamis, meghamisított vagy Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi terméket kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,
  - c)* hamis vagy meghamisított egészségügyi terméket az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy indokolatlan mennyiségben megszerez, tart,
  - d)* Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi terméket indokolatlan mennyiségben megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít,
  - e)* egészségügyi termékhez kapcsolódó eredeti dokumentumot kereskedelmi céllal rendeltetésétől eltérően felhasznál,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjaiban meghatározott esetekben

- a)* egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékossgot vagy súlyos egészségromlást,
- b)* két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

- a)* egészségügyi dolgozóként,
- b)* gyártásra, nagykereskedelemre, közvetlen lakossági ellátás végzésére engedéllyel rendelkező szervezet alkalmazottjaként, vagy
- c)* bűnszövetségben

követi el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A (3) bekezdés szerint büntetendő, ha a hamis, meghamisított vagy Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi termék a felhasználók számára széles körben válik hozzáférhetővé.

#### (5) E § alkalmazásában

a) egészségügyi termék: a gyógyszer, az állatgyógyászati készítmény, az orvostechnikai eszköz, az in vitro diagnosztikai orvostechnikai eszköz és a vizsgálati készítmény;

b) indokolatlan mennyiség alatt olyan mennyiséget kell érteni, amelyről megállapítható, hogy nem valamely meghatározott személy személyes szükségleteinek kielégítését célozza;

c) Magyarországon nem engedélyezett egészségügyi termék alatt érteni kell a megfelelőség értékelési eljárás lefolytatása nélkül forgalomba hozott orvostechnikai eszközt is, továbbá azt a terméket is, amelyben gyógyszerhatóanyagot az adott termék összetételére vonatkozó jogszabályi előírások megsértésével használnak fel. Engedélyezett egészségügyi terméknek kell tekinteni azt a magyarországi forgalombahozatali engedéllyel nem rendelkező gyógyszert is, amelyre nézve olyan az (1) bekezdés b) vagy d) pontjában meghatározott magatartást fejtenek ki, amely jogszabályban előírt hatósági engedély birtokában vagy bejelentést követően jogszerűen végezhető.

#### **Kuruzslás**

**187. § (1)** Aki ellenszolgáltatásért vagy rendszeresen az orvosi gyakorlat körébe tartozó tevékenységet jogosulatlanul fejt ki, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a kuruzslást az orvosi gyakorlatra jogosultság színlelésével követik el.

(3) E § alkalmazásában orvosi gyakorlatra jogosult az,

a) akinek hazai egyetemen szerzett általános orvosi vagy fogorvosi oklevele van,

b) akinek külföldi egyetemen szerzett és honosított, egyenértékűségi záradékkal ellátott általános orvosi vagy fogorvosi oklevele van,

c) a külföldi állampolgár, aki engedély alapján oklevelének honosítása nélkül fejthet ki orvosi tevékenységet,

feltéve, hogy nem áll az orvosi tevékenységtől eltiltás hatálya alatt.

(4) A kuruzslás elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

#### **Méreggel visszaélés**

**188. § (1)** Aki mérget jogosulatlanul készít, tart, felhasznál vagy forgalomba hoz, illetve aki a mérgek visszaélésszerű felhasználásának megakadályozására vagy más személyek veszélyeztetésének kizárására előírt intézkedések megtételét elmulasztja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) E § alkalmazásában mérgen olyan veszélyes anyagot vagy keveréket kell érteni, amely toxikológiai tulajdonságai alapján a belégzése, lenyelése vagy a bőrön át történő felszívódása

esetén az emberi életet veszélyezteti, illetve súlyos sérülést vagy súlyos egészségkárosodást idézhet elő.

### **Ártalmas közfogyasztási cikkel visszaélés**

**189. §** (1) Aki forgalomba hozatal céljából olyan közfogyasztási cikket készít vagy tart, amely az egészségre ártalmas, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki ártalmas közfogyasztási cikket forgalomba hoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) jelentős mennyiségű vagy értékű ártalmas közfogyasztási cikkekre,

b) bünszövetségben vagy

c) üzletszerűen

követik el.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Nem büntethető az (1) és (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha mihelyt tudomást szerez a közfogyasztási cikk ártalmas voltáról, mindent megtesz azért, hogy az ártalmas közfogyasztási cikk a birtokába visszakerüljön, illetve ne kerüljön forgalomba.

### *XVIII. FEJEZET*

### *AZ EMBERI SZABADSÁG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Emberrablás**

**190. §** (1) Aki mást személyi szabadságától

a) erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel vagy

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotba helyezésével vagy ilyen állapotát kihasználva

megfoszt, és szabadon bocsátását követelés teljesítésétől teszi függővé, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberrablást

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) bünszövetségben,

c) fegyveresen,

d) felfegyverkezve vagy

e) hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy ellen, e minőségére tekintettel

követik el.

(3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberrablást

a) tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) különösen súlyos hátrányt okozva vagy

c) halált okozva

követik el.

(4) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberrablás szándékos emberölést is megvalósít.

(5) Aki emberrablásra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az emberrablást – mielőtt abból súlyos következmény származott volna – önként abbahagyja.

### **Emberrablás feljelentésének elmulasztása**

**191. §** Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy emberrablás elkövetése készül, és erről az érintett személyt vagy a hatóságot, mihelyt teheti, nem tájékoztatja, ha az emberrablást megkísérlik vagy elkövetik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Emberkereskedelem**

**192. §** (1) Aki mást

a) elad, megvásárol, elcserél, ellenszolgáltatásként átad vagy átvesz, illetve

b) az a) pontban meghatározott cselekmény megvalósítása érdekében szállít, elszállásol, elrejt vagy másnak megszerez,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki mást kizsákmányolás céljából elad, megvásárol, elcserél, átad, átvesz, toboroz, szállít, elszállásol, elrejt vagy másnak megszerez, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberkereskedelmet

a) személyi szabadságától megfosztott személy sérelmére,

*b)* erőszakkal vagy fenyegetéssel,

*c)* megtévesztéssel,

*d)* a sértett sanyargatásával,

*e)* az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyal visszaélve,

*f)* emberi test tiltott felhasználása céljából,

*g)* hivatalos személyként, e minőséget felhasználva,

*h)* bünszövetségben vagy

*i)* üzletszerűen

követik el.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el,

*b)* a személyi szabadságától megfosztott személy sérelmére elkövetett, a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény a (3) bekezdés *b)–i)* pontjaiban foglaltak valamelyike szerint minősül, vagy

*c)* a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény különösen súlyos hátrányt vagy életveszélyt okoz.

(5) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el,

*b)* a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény a (3) bekezdés valamely pontja szerint is minősül,

*c)* a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény különösen súlyos hátrányt vagy életveszélyt okoz, vagy

*d)* a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére gyermekpornográfia céljából követik el.

(6) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha

*a)* a tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény a (3) bekezdés valamely pontja szerint is minősül,

b) a tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény különösen súlyos hátrányt vagy életveszélyt okoz, vagy

c) a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére gyermekpornográfia céljából követik el.

(7) Aki emberkereskedelemre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) E § alkalmazásában kizsákmányolás a kiszolgáltatott helyzetbe hozott vagy helyzetben tartott sértett e helyzetének kihasználásával előny szerzésére törekvés.

### **Kényszermunka**

**193. §** (1) Aki mást annak kiszolgáltatott helyzetét kihasználva, illetve erőszakkal vagy fenyegetéssel munkavégzésre kényszerít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kényszermunkát

a) a sértett sanyargatásával,

b) jelentős érdeksérelmet okozva vagy

c) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére

követik el.

### **Személyi szabadság megsértése**

**194. §** (1) Aki mást személyi szabadságától megfoszt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyi szabadság megsértését

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) aljas indokból vagy célból,

c) a sértett sanyargatásával,

d) védekezésre képtelen személy sérelmére,

e) fegyveresen,

f) felfegyverkezve,

g) jelentős érdeksérelmet okozva vagy

*h)* hivatalos eljárás színlelésével

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett bűncselekmény a (2) bekezdés *b)* vagy *c)* pontja szerint is minősül.

### **Kényszerítés**

**195. §** Aki mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűrjön, és ezzel jelentős érdeksérelmet okoz, ha más bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## *XIX. FEJEZET*

### *A NEMI ÉLET SZABADSÁGA ÉS A NEMI ERKÖLCS ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Szexuális kényszerítés**

**196. §** (1) Aki mást szexuális cselekményre vagy annak eltűrésére kényszerít, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a szexuális kényszerítést

*a)* tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

*b)* a hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve

követi el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a szexuális kényszerítést tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el.

#### **Szexuális erőszak**

**197. §** (1) Szexuális erőszakot követ el, és büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

*a)* a szexuális kényszerítést erőszakkal, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel követi el,

*b)* más védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotát szexuális cselekményre használja fel.

(2) Szexuális erőszakot követ el az is, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő, aki tizenkettedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez vagy végeztet.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el,

b) az elkövető a hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon a hatalma vagy befolyása alatt álló személy sérelmére követi el, vagy

c) azonos alkalommal, egymás cselekményéről tudva, többen követik el.

(4) Öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő,

a) aki az (1) bekezdés a) pontjában vagy a (3) bekezdés b) vagy c) pontjában meghatározott bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére követi el, vagy

b) ha a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekmény a (3) bekezdés b) vagy c) pontja szerint is minősül.

(5) Aki szexuális erőszak elkövetéséhez szükséges vagy azt könnyítő feltételeket biztosítja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Szexuális visszaélés**

**198. §** (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez, vagy ilyen személyt arra bír rá, hogy mással szexuális cselekményt végezzen, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra törekszik rábírni, hogy vele vagy mással szexuális cselekményt végezzen, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha a sértett az elkövető hozzátartozója vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt áll, illetve az elkövető a szexuális visszaélést a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztés.

(4) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel a vele kapcsolatban fennálló hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve szexuális cselekményt végez, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Vérfertőzés**

**199. § (1)** Aki egyenesági rokonával szexuális cselekményt végez, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki testvérével közösül, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény miatt nem büntethető a leszármazó, ha a cselekmény elkövetésekor tizennyolcadik életévét nem töltötte be.

### **Kerítés**

**200. § (1)** Aki haszonszerzés céljából valakit szexuális cselekmény végzésére másnak megszerez, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Kerítést követ el, és az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt prostitúcióra felajánl vagy felhív.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a kerítés üzletszerű.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott kerítést

*a)* tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

*b)* az elkövető hozzátartozója, nevelése, felügyelete vagy gondozása alatt álló sérelmére, vagy a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve,

*c)* megtévesztéssel, erőszakkal vagy fenyegetéssel

követik el.

(5) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a (4) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott kerítés a *c)* pont szerint is minősül.

(6) Aki üzletszerű kerítés elkövetésében megállapodik, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Prostitúció elősegítése**

**201. § (1)** Aki

*a)* mást prostitúcióra rábír,

*b)* épületet vagy egyéb helyet prostitúció céljára másnak a rendelkezésére bocsát,

*c)* tizennyolcadik életévét be nem töltött személy prostitúciójához segítséget nyújt,

bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt bír rá prostitúcióra.

(3) Aki bordélyházat tart fenn, vezet, vagy annak működéséhez anyagi eszközöket szolgáltat, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Kitartottság**

**202. §** Aki prostitúciót folytató személlyel egészben vagy részben kitartatja magát, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Gyermekprostitúció kihasználása**

**203. §** (1)<sup>28</sup> Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személy prostitúciójából haszonszerzésre törekszik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel való szexuális cselekményért ellenszolgáltatást nyújt.

(3)<sup>29</sup> Aki részben vagy egészben tizennyolcadik életévét be nem töltött, prostitúciót folytató személlyel tartatja ki magát, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki olyan bordélyházat tart fenn, vezet, vagy olyan bordélyház működéséhez szolgáltat anyagi eszközöket, amelyben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy folytat prostitúciót, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Gyermekpornográfia**

**204. §** (1) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt

a) megszerez vagy tart, büntett miatt három évig,

b) készít, kínál, átad vagy hozzáférhetővé tesz, egy évtől öt évig,

c)<sup>30</sup> forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetve ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott bűncselekményt az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonytal visszaélve követi el.

(3) Egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott bűncselekményhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf műsorban

a) szereplésre felhív, három évig,

b) szerepeltet, egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf felvételen való szereplésre felhív,

b)<sup>31</sup> olyan pornográf műsoron vesz részt, amelyben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy szerepel vagy ilyen személyek szerepelnek,

c) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy vagy személyek pornográf műsorban való szerepeltetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(6) Aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvétel készítéséhez, forgalomba hozatalához vagy az azzal való kereskedelemhez szükséges vagy azt könnyítő feltételeket biztosítja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) E § alkalmazásában

a) pornográf felvétel: az olyan videó-, film- vagy fényképfelvétel, illetve más módon előállított képfelvétel, amely a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolja,

b) pornográf műsor: a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal megjelenítő, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvés vagy előadás.

### **Szeméremsértés**

**205. §** (1) Aki magát nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából más előtt szeméremsértő módon mutogatja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából tizennegyedik életévét be nem töltött személy előtt szeméremsértő magatartást tanúsít, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki mással szemben olyan szeméremsértő magatartást tanúsít, amely a sértett emberi méltóságát sérti.

### **Kitiltás**

**206. §** Gyermekprostitúció kihasználása, prostitúció elősegítése, kitartottság és szeméremsértés elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

### **Magánindítvány**

**207. §** A 196. § (1) bekezdésében, a 197. § (1) bekezdés *a)* pontjában, és a 205. § (3) bekezdésében meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha azzal összefüggően nem magánindítványra büntetendő bűncselekményt is elkövetnek.

## *XX. FEJEZET*

### *A GYERMEKEK ÉRDEKÉT SÉRTŐ ÉS A CSALÁD ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Kiskorú veszélyeztetése**

**208. §** (1) A kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy – ideértve a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él –, aki e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt

*a)* bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére, illetve züllött életmód folytatására rábír vagy rábírní törekszik,

*b)* bűncselekmény elkövetéséhez felajánl.

#### **Gyermekmunka**

#### **209. §** Aki

*a)* a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyek foglalkoztatására vonatkozó törvényi előírásokat megszegi, vagy

*b)* keresőtevékenység folytatására jogosító engedéllyel nem rendelkező tizennyolcadik életévét be nem töltött harmadik országbeli állampolgárt foglalkoztat,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **Kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása**

**210. §** (1) Aki a hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is önhibájából akadályozza, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az elkövető, ha a kapcsolattartást az elsőfokú ítélet meghozataláig megfelelően biztosítja, és az elmaradt kapcsolattartási formák pótlását megkezdi.

#### **Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása**

**211. §** (1) Aki végrehajtható hatósági határozat alapján elhelyezett kiskorút attól, akinél a hatóság elhelyezte, annak beleegyezése nélkül, az elhelyezés tartós megváltoztatása céljából

elvisz, illetve a kiskorút rejtve vagy titokban tartja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetése során az elvitelkor erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetést alkalmaz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Tartási kötelezettség elmulasztása**

**212. § (1)** Aki jogszabályon alapuló és végrehajtható hatósági határozatban előírt gyermektartási kötelezettségét önhibájából nem teljesíti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki jogszabályon alapuló és végrehajtható hatósági határozatban előírt tartási kötelezettségét önhibájából nem teljesíti, és ezzel a jogosultat súlyos nélkülözésnek teszi ki, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdés alapján az elkövető nem büntethető, a (2) bekezdés esetén büntetése korlátlanul enyhíthető, ha kötelezettségének az elsőfokú ítélet meghozataláig eleget tesz.

### **Kapcsolati erőszak<sup>32</sup>**

**212/A. §<sup>33</sup> (1)** Aki gyermekének szülője, továbbá az elkövetéskor vagy korábban vele közös háztartásban vagy egy lakásban élő hozzátartozója, volt házastársa, volt élettársa, gondnoka, gondnokoltja, gyámja vagy gyámoltja sérelmére rendszeresen

*a)* az emberi méltóságot súlyosan sértő, megalázó és erőszakos magatartást tanúsít,

*b)* a közös gazdálkodás körébe vagy közös vagyonba tartozó anyagi javakat von el és ezzel a sértettet súlyos nélkülözésnek tesz ki,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott személy sérelmére rendszeresen követ el

*a)* a 164. § (2) bekezdése szerinti testi sértést vagy a 227. § (2) bekezdése szerinti becsületsértést, büntett miatt három évig,

*b)* a 164. § (3) és (4) bekezdése szerinti testi sértést, a 194. § (1) bekezdése szerinti személyi szabadság megsértését vagy kényszerítést, egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Kapcsolati erőszak elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.

### **Családi jogállás megsértése**

**213. § (1)** Aki más családi jogállását megváltoztatja vagy megszünteti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a családi jogállás megsértését

a) egészségügyi szolgáltató vagy gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény alkalmazottja foglalkozása körében,

b) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy

követi el.

(3) Ha a családi jogállás megsértését egészségügyi szolgáltató vagy gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmény alkalmazottja foglalkozása körében gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Kettős házasság**

**214. §** Aki házasságának fennállása alatt újabb házasságot köt, vagy aki házas személlyel házasságot köt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## *XXI. FEJEZET*

### *AZ EMBERI MÉLTÓSÁG ÉS EGYES ALAPVETŐ JOGOK ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **A lelkiismereti és vallásszabadság megsértése**

**215. §** Aki mást

a) lelkiismereti szabadságában erőszakkal vagy fenyegetéssel korlátoz,

b) vallásának szabad gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **Közösség tagja elleni erőszak**

**216. § (1)** Aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki mást valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultága miatt bántalmaz, illetve erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a közösség tagja elleni erőszakot

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve,

c) jelentős érdeksérelmet okozva,

d) a sértett sanyargatásával,

e) csoportosan vagy

f) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki a közösség tagja elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése**

**217. §** Aki mást egyesülési vagy gyülekezési jogának gyakorlásában, valamint választási gyűlésen való részvételében erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Egészségügyi önrendelkezési jog megsértése**

**218. § (1)** Aki beleegyezéshez vagy hozzájáruláshoz kötött

a) az emberi génállomány megváltoztatásával, az embrió génállományának megváltoztatásával, emberi reprodukcióval vagy a születendő gyermek nemének megválasztásával kapcsolatos egészségügyi beavatkozást,

b) emberen, embrióval vagy ivarsejttel végezhető orvostudományi kutatást,

c) az átültetés céljából végzett szerv- vagy szövetkivételt, illetve szerv- vagy szövetátültetést

a jogosult beleegyezése vagy hozzájárulása nélkül végez, vagy a beleegyezés és a hozzájárulás jogának gyakorlásához szükséges, törvényben előírt megfelelő tájékoztatást elmulasztja, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki tiltakozó nyilatkozat ellenére halottból szervet vagy szövetet távolít el.

(3) Aki a beleegyezéshez vagy hozzájáruláshoz kötött, az (1) bekezdés szerinti egészségügyi beavatkozást, orvostudományi kutatást, szerv- vagy szövetkivételt, illetve szerv- vagy szövetátültetést gondatlanságból a jogosult beleegyezése vagy hozzájárulása nélkül végez, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Személyes adattal visszaélés**

**219. §** (1) Aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével haszonszerzési célból vagy jelentős érdeksérelmet okozva

a) jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel, vagy

b) az adatok biztonságát szolgáló intézkedést elmulasztja,

vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével az érintett tájékoztatására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel más vagy mások érdekeit jelentősen sérti.

(3)<sup>34</sup> A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyes adattal visszaélést különleges adatra követik el.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha személyes adattal visszaélést hivatalos személyként vagy köz megbízatás felhasználásával követik el.

## **Közérdekű adattal visszaélés**

**220. §** (1) Aki a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi rendelkezések megszegésével

a) közérdekű adatot az adatigénylő elől eltitkol, vagy azt követően, hogy a bíróság jogerősen a közérdekű adat közzétételére kötelezte, tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget,

b) közérdekű adatot hozzáférhetetlenné tesz vagy meghamisít, illetve

c) hamis vagy hamisított közérdekű adatot hozzáférhetővé vagy közzé tesz,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a közérdekű adattal visszaélést jogtalan haszonszerzés végett követik el.

## **Magánlaksértés**

**221. §** (1) Aki más lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel vagy hivatalos eljárás színlelésével bemegy, illetve ott bent marad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakó vagy azzal rendelkező akarata ellenére vagy megfélemlítéssel

a) éjjel,

b) fegyveresen,

c) felfegyverkezve vagy

d) csoportosan

bemegy, vagy ott bent marad.

(3) Aki mást megakadályoz abban, hogy lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen,

a) ha az (1) bekezdésben meghatározott módon követi el, az (1) bekezdés szerint,

b) ha a (2) bekezdésben meghatározott módon követi el, a (2) bekezdés szerint

büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a (2) bekezdésben meghatározott módon követik el.

### **Zaklatás**

**222. §** (1) Aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki félelemkeltés céljából

a) mást vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy

b) azt a látszatot kelti, hogy más életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy közvetlenül veszélyeztető esemény következik be,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a zaklatást

a) házastársa, volt házastársa, élettársa vagy volt élettársa sérelmére,

b) nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve

c) hatalmi vagy befolyási helyzetével visszaélve

követi el, az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Magántitok megsértése**

**223. § (1)** Aki a foglalkozásánál vagy közmegbízatásánál fogva tudomására jutott magántitkot alapos ok nélkül felfedi, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

### **Levéltitok megsértése**

**224. § (1)** Aki

*a)* másnak közlést tartalmazó zárt küldeményét megsemmisíti, a tartalmának megismerése végett felbontja, megszerzi, vagy ilyen célból illetéktelen személynek átadja, illetve

*b)* elektronikus hírközlő hálózat útján másnak továbbított közleményt kifürkész,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt foglalkozás vagy közmegbízatás felhasználásával követik el.

(3) A büntetés

*a)* két évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény,

*b)* büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény

jelentős érdeksérelmet okoz.

### **Kiszolgáltatott személy megalázása**

**225. § (1)** Aki mást, annak kiszolgáltatott élethelyzetét kihasználva arra bír rá, hogy magát megalázó magatartást tanúsítson, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető

*a)* az (1) bekezdés szerinti magatartásra való rábírás során ellenszolgáltatást ad vagy ígér,

*b)* a magát megalázó személyről felvételt készít, vagy ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen követik el.

### **Rágalmazás**

**226. § (1)** Aki valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít, híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a rágalmazást

a) aljas indokból vagy célból,

b) nagy nyilvánosság előtt, vagy

c) jelentős érdeksérelmet okozva

követik el.

### **Becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel készítése<sup>35</sup>**

**226/A. §<sup>36</sup>** (1) Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú hang- vagy képfelvételt készít, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Becsület csorbítására alkalmas hamis hang- vagy képfelvétel nyilvánosságra hozatala<sup>37</sup>**

**226/B. §<sup>38</sup>** (1) Aki abból a célból, hogy más vagy mások becsületét csorbítsa, hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú hang- vagy képfelvételt hozzáférhetővé tesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) nagy nyilvánosság előtt, vagy

b) jelentős érdeksérelmet okozva

követik el.

### **Becsületsértés**

**227. §** (1) Aki a 226. §-ban meghatározottakon kívül mással szemben

a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegbízatásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben vagy

b) nagy nyilvánosság előtt

a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a becsületsértést tettelesen követi el.

### **Kegyeltsértés**

**228. §** Aki halottat vagy emléket a 226. vagy a 227. §-ban meghatározott módon meggyalázza, vétség miatt az ott meghatározott büntetéssel büntetendő.

### **A valóság bizonyítása**

**229. §** (1) A 226–228. §-ban meghatározott bűncselekmény miatt nem büntethető az elkövető, ha a becsület csorbítására alkalmas tény valónak bizonyul.

(2) A valóság bizonyításának akkor van helye, ha a tény állítását, híresztelését, illetve az arra közvetlenül utaló kifejezés használatát a közérdek vagy bárkinek a jogos érdeke indokolta.

### **Kitiltás**

**230. §** A zaklatás elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

### **Magánindítvány**

**231. §** (1) A 218. §-ban meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha azzal összefüggésben nem magánindítványra büntetendő bűncselekményt is elkövetnek. A 218. § (2) bekezdése esetén a magánindítványt az egészségügyről szóló törvényben meghatározott, nyilatkozatra jogosult személy, illetve az elhalt hozzátartozója vagy örököse terjesztheti elő.

(2) A 221–228. §-ban meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha a 227. §-ban meghatározott bűncselekményt rendvédelmi szerv tagjának sérelmére követik el.

(3) A 228. § esetén a magánindítványt az elhalt hozzátartozója vagy örököse terjesztheti elő.

## *XXII. FEJEZET*

### *A KÖZLEKEDÉSI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény**

**232. §** (1) Aki közlekedési útvonal, jármű, üzemi berendezés vagy ezek tartozéka megrongálásával vagy megsemmisítésével, akadály létesítésével, közlekedési jelzés eltávolításával vagy megváltoztatásával, megtévesztő jelzéssel, közlekedő jármű vezetője ellen erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával vagy más hasonló módon más vagy mások életét vagy testi épségét veszélyezteti, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékossgot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, a (2) bekezdésben meghatározott esetekben, az ott tett megkülönböztetés szerint két évig, három évig, egy évtől öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – azzal szemben, aki a veszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

### **Vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése**

**233. §** (1) Aki a vasúti, a légi vagy a vízi közlekedés szabályainak megszegésével más vagy mások életét vagy testi épségét veszélyezteti, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, a (2) bekezdésben meghatározott esetekben az ott tett megkülönböztetés szerint két évig, három évig, egy évtől öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – azzal szemben, aki a veszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

### **Közúti veszélyeztetés**

**234. §** (1) Aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével közúton vagy közforgalom előtt el nem zárt magánúton más vagy mások életét vagy testi épségét közvetlen veszélynek teszi ki, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékossgot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

### **Közúti baleset okozása**

**235. § (1)** Aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével másnak vagy másoknak gondatlanságból súlyos testi sértést okoz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékossgot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

### **Járművezetés ittas állapotban**

**236. § (1)** Aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékossgot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

(3) Aki ittas állapotban nem gépi meghajtású úszólétesítmény vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton nem gépi meghajtású jármű vezetésével a (2)

bekezdésben meghatározott következményt idézi elő, az ott tett megkülönböztetés szerint büntetendő.

### **Járművezetés bódult állapotban**

**237. § (1)** Aki a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol kivételével vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

(3) Aki a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol kivételével vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem gépi meghajtású úszólétesítmény, vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton nem gépi meghajtású jármű vezetésével a (2) bekezdésben meghatározott következményt idézi elő, az ott tett megkülönböztetés szerint büntetendő.

### **Járművezetés tiltott átengedése**

**238. § (1)** Aki vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású úszólétesítmény vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését ittas vagy bódult állapotban lévő személynek, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek átengedi, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget

okoz.

### **Cserbenhagyás**

**239. §** Ha a közlekedési balesettel érintett jármű vezetője a helyszínen nem áll meg, illetve onnan eltávozik, mielőtt meggyőződne arról, hogy valaki megsérült-e, illetve az életét vagy testi épségét közvetlenül fenyegető veszély miatt segítségnyújtásra szorul-e, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Értelmező rendelkezések**

**240. §** (1) A közúton elkövetett bűncselekményekre megállapított rendelkezéseket kell alkalmazni akkor is, ha a közúti járművezetésre vonatkozó szabályok megszegése nem közúton okoz legalább súlyos testi sértést vagy halált.

(2) A 233–235. § alkalmazásában nem tekinthetők közlekedési szabályoknak a gyalogosokra és az utasokra vonatkozó rendelkezések.

(3)<sup>39</sup> A 236. és a 238. § alkalmazásában ittas állapotban lévő személy az, akinek a szervezetében 0,50 gramm/liter véralkohol-, illetve 0,25 milligramm/liter levegőalkohol-koncentrációnál nagyobb érték előidézésére alkalmas szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van.

### *XXIII. FEJEZET*

#### *A KÖRNYEZET ÉS A TERMÉSZET ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Környezetkárosítás**

**241. §** (1) Aki a földet, a levegőt, a vizet, az élővilágot, valamint azok összetevőit jelentős mértékű szennyezéssel vagy más módon

*a)* veszélyezteti,

*b)* olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota csak beavatkozással állítható helyre,

*c)* olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota nem állítható helyre,

büntett miatt az *a)* pontban meghatározott esetben három évig, a *b)* pontban meghatározott esetben egy évtől öt évig, a *c)* pontban meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a környezetkárosítást gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés *a)* pontja esetén egy évig, *b)* pontja esetén két évig, *c)* pontja esetén három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdés *a)* pontjában, és a (2) bekezdés első és második fordulatóban meghatározott esetben az elkövető nem büntethető, az (1) bekezdés *b)* pontja esetén pedig büntetése korlátlanul enyhíthető, ha az elsőfokú ítélet meghozataláig a bűncselekmény által bekövetkezett veszélyt, illetve környezetkárosodást megszünteti, a károsodott környezet eredeti állapotát helyreállítja.

(4) E § alkalmazásában szennyezés: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint azok összetevői jogszabályban vagy hatósági határozatban megállapított kibocsátási határértéket meghaladó terhelése.

## **Természetkárosítás**

### **242. § (1) Aki**

*a)* fokozottan védett élő szervezet egyedét,

*b)* védett élő szervezet vagy az Európai Unióban természetvédelmi szempontból jelentős növény- vagy állatfaj egyedeit, feltéve, hogy azok külön jogszabályban meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legalacsonyabb értéket,

*c)* a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló EK tanácsi rendelet A és B melléklete hatálya alá tartozó élő szervezet egyedét

jogellenesen megszerzi, tartja, forgalomba hozza, az ország területére behozza, onnan kiviszi, azon átszállítja, azzal kereskedik, illetve azt károsítja vagy elpusztítja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a természetkárosítás az élő szervezet egyedeinek olyan mértékű pusztulását okozza,

*a)* hogy az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja esetében az elpusztított élő szervezet egyedeinek külön jogszabályban meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legmagasabb érték kétszeresét,

*b)* amely az (1) bekezdés *c)* pontja esetében az élő szervezet állományának fennmaradását veszélyezteti.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában élő szervezet egyede:

*a)* az élő szervezet egyedének valamennyi fejlődési szakasza, alakja, állapota,

*b)* az élő szervezetek keresztezéseként és kereszteződésekként létrejött egyed,

*c)* az élő szervezet egyedének származéka, ami alatt érteni kell az elpusztult élőlényt, valamint annak vagy az élő szervezet egyedének bármely részét, továbbá azt a terméket vagy készítményt, amely a felsoroltak valamelyikéből készült, illetve ezek valamelyikéből származó összetevőt tartalmaz.

**243. § (1)** Aki Natura 2000 területet, védett barlangot, védett természeti területet vagy védett élő szervezetek életközösségét, illetve azok élőhelyét jogellenesen jelentős mértékben megváltoztatja, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a természetkárosítás a Natura 2000 terület, a védett barlang, a védett természeti terület vagy a védett élő szervezetek életközössége, illetve azok élőhelye jelentős károsodását vagy megsemmisülését okozza.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában Natura 2000 terület alatt a természet védelméről szóló törvényben meghatározott fogalmat kell érteni.

### **Állatkínzás**

**244. § (1)** Aki

a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza,

b) gerinces állatát vagy veszélyes állatát elüzi, elhagyja vagy kiteszi,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az állatkínzás

a) az állatnak különös szenvedést okoz, vagy

b) több állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza.

### **Orvvadászat**

**245. §** Aki

a) vadászterületen vadászatra való jogosultság nélkül, illetve idegen vadászterületen vadászként engedély nélkül vad elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez,

b) külön jogszabályban meghatározott, a vadfaj valamennyi egyedére kiterjedő vadászati tilalmi idő hatálya alá eső vadfaj egyedét ejti vagy fogja el,

c) külön jogszabályban meghatározott tiltott vadászati eszközzel, tiltott vadászati módon vagy kémleleti területen vad, illetve fokozottan védett vagy védett gerinces állat elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez,

bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Orvhalászat**

## **246. § Aki**

a) jogosulatlanul halászhálóval vagy más halászati eszközzel – a horgászatot kivéve – halfogásra irányuló tevékenységet végez,

b) külön jogszabályban meghatározott tiltott eszközzel, tiltott módon vagy kéméleti területen halfogásra irányuló tevékenységet végez,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Tiltott állatviadal szervezése**

**247. § (1)** Aki gerinces állat részvételével állatviadalt szervez, tart, ilyen állatviadalra fogadást szervez vagy fogadást köt, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki állatviadal céljára gerinces állatot megszerez, tart, tenyészt, kiképez, idomít, vagy forgalmaz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése**

## **248. § (1) Aki**

a) arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen hulladékot elhelyez,

b) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve hulladékgazdálkodási tevékenységet, illetve hulladékkal más jogellenes tevékenységet végez,

büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)<sup>40</sup> A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a hulladékról szóló törvény szerinti veszélyes hulladéokra követik el.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)<sup>41</sup> E § alkalmazásában

a) *hulladék*: mindaz, amit a hulladékról szóló törvény hulladéknak minősít, ha alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére;

b) *hulladékgazdálkodási tevékenység*: a hulladéknak a hulladékról szóló törvényben meghatározott gyűjtése, begyűjtése, szállítása – ideértve az országba történő behozatalt, onnan történő kivitelt, valamint az azon történő átszállítást –, előkezelése, tárolása, hasznosítása, ártalmatlanítása.

### **Ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés**

**249. § (1)** Aki ózonréteget lebontó anyagot vagy ilyen anyagot tartalmazó terméket gyárt, felhasznál, az ország területére behoz, onnan kivisz vagy forgalomba hoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az ózonréteget lebontó anyaggal visszaélést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Radioaktív anyaggal visszaélés**

**250. § (1)** Aki veszélyes radioaktív anyagot engedély vagy bejelentés nélkül, illetve az engedély kereteit túllépve

a) előállít, tárol, elhelyez, szállít,

b) megszerez, birtokol, kezel, forgalomba hoz, feldolgoz vagy más módon felhasznál, tartásra nem jogosult személynek átad, ártalmatlanít, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bűncselekményt bünszövetségben követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki radioaktív anyaggal való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)<sup>42</sup> Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában veszélyes radioaktív anyag: a természetben előforduló vagy mesterségesen előállított anyag, amelynek egy vagy több összetevője ionizáló sugárzást bocsát ki, és amely az emberi életre és egészségre, vagy az élő és élettelen környezetre veszélyes.

### **Nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés**

**251. § (1)** Aki engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve nukleáris létesítményt üzemeltet, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki nukleáris létesítmény üzemeltetésével való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Atomenergia alkalmazásával visszaélés**

**252. § (1)** Aki az atomenergia alkalmazásához szükséges engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult szervet vagy személyt megteveszti, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos bejelentési kötelezettségét elmulasztja, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Kitiltás**

**253. §** A környezetkárosítás, a természetkárosítás, az orvvadászat, az orvhalászat, a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése és a tiltott állatviadal szervezése elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

## *XXIV. FEJEZET*

### *AZ ÁLLAM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása**

**254. §** (1) Aki olyan cselekményt követ el, amely közvetlenül arra irányul, hogy Magyarország alkotmányos rendjét erőszakkal vagy ezzel fenyegetve megváltoztassa, büntett miatt öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatására irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása miatt, akinek önkéntes elállása következtében a bűncselekmény folytatása elmarad, vagy aki annak folytatását önként megakadályozza.

#### **Az alkotmányos rend elleni szervezkedés**

**255. §** (1) Aki olyan szervezetet hoz létre vagy vezet, amelynek célja, hogy Magyarország alkotmányos rendjét erőszakkal vagy ezzel fenyegetve megváltoztassa, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott szervezetben részt vesz, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető az alkotmányos rend elleni szervezkedés miatt, akinek önkéntes elállása következtében a szervezkedés folytatása elmarad, vagy aki annak folytatását önként megakadályozza.

## **Lázadás**

**256. §** (1) Aki olyan tömegzavargásban vesz részt, amelynek közvetlen célja, hogy

a) az Országgyűlést,

b) a köztársasági elnököt,

c) a Kúriát vagy

d) a Kormányt

az Alaptörvényben meghatározott jogköre gyakorlásában erőszakkal vagy ezzel fenyegetve akadályozza, vagy intézkedésre kényszerítse, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott tömegzavargást szervez vagy vezet, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki lázadásra irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Nem büntethető lázadás miatt az a résztvevő, aki a tömegzavargást önként vagy a hatóság felhívására az erőszakos cselekmények megkezdése előtt elhagyja.

## **Rombolás**

**257. §** (1) Aki Magyarország alkotmányos rendjének megzavarása céljából közművet, termelő-, közforgalmi vagy hírközlő üzemet vagy annak berendezését, középületet vagy építményt, termékkészletet, hadianyagot vagy rendeltetésénél fogva hasonlóan fontos más vagyontárgyat megsemmisít, használhatatlanná tesz vagy megrongál, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a rombolás különösen súlyos hátránnyal jár.

(3) Aki rombolásra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Hazaárulás**

**258. §** (1) Az a magyar állampolgár, aki Magyarország függetlenségének, területi épségének vagy alkotmányos rendjének megsértése céljából külföldi kormánnyal vagy külföldi szervezettel kapcsolatot vesz fel vagy tart fenn, bűntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a hazaárulást

a) súlyos hátrányt okozva,

b) állami szolgálat vagy hivatalos megbízatás felhasználásával,

c) háború idején vagy

d) külföldi fegyveres erő behívásával vagy igénybevételével

követik el.

(3) Aki hazaárulásra irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## Hűtlenség

**259. §** Az a magyar állampolgár, aki állami szolgálatával vagy hivatalos megbízásával visszaélve külföldi kormánnyal vagy külföldi szervezettel kapcsolatot vesz fel vagy tart fenn, és ezzel Magyarország függetlenségét, területi épségét vagy alkotmányos rendjét veszélyezteti, bűntett miatt két évtől nyolc évig, háború idején öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## Az ellenség támogatása

**260. § (1)** Aki háború idején Magyarország katonai erejének gyengítése céljából az ellenséggel érintkezésbe bocsátkozik, annak segítséget nyújt vagy a saját, illetve a szövetséges fegyveres erőnek hátrányt okoz, bűntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az ellenség támogatására irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## Kémkedés

**261. § (1)** Aki idegen hatalom vagy idegen szervezet részére Magyarország ellen hírszerző tevékenységet folytat, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott kémkedést szigorúan titkos minősítésű adat kiszolgáltatásával követi el, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki kémkedésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Nem büntethető a hírszerző tevékenységre ajánlkozás vagy vállalkozás miatt, aki – mielőtt egyéb hírszerző tevékenységet fejtett volna ki – az ajánlkozását vagy vállalkozását a hatóságnak vagy az állam illetékes szervének bejelenti, és a külföldi kapcsolatát teljesen feltárja.

## Kémkedés az Európai Unió intézményei ellen<sup>43</sup>

**261/A. §<sup>44</sup>** A 261. § szerint büntetendő, aki az Európai Unión kívüli harmadik állam részére az Európai Parlament, az Európai Bizottság vagy az Európai Unió Tanácsa ellen hírszerző tevékenységet folytat.

## A szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés

**262. §** A 261. § szerint büntetendő, aki a kémkedést Magyarország vagy a kölcsönös katonai segítségnyújtás kötelezettségét tartalmazó hatályos nemzetközi szerződés szerint Magyarországgal szövetséges állam területén, szövetséges fegyveres erő ellen követi el.

## Állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása

**263. § (1)**<sup>45</sup> Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása, alkotmányos rend elleni szervezkedés, lázadás, rombolás, hazaárulás, hűtlenség, az ellenség támogatása, kémkedés, szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés, kémkedés az Európai Unió intézményei ellen készül, vagy még le nem leplezett ilyen bűncselekményt követtek el, és erről a hatóságnak vagy az állam illetékes szervének, mihamarabb, nem tesz feljelentést, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

## **Kitiltás**

**264. §** Az e fejezetben meghatározott bűncselekmények esetében az elkövetővel szemben kitiltásnak is helye van.

## *XXV. FEJEZET*

### *A MINŐSÍTETT ADAT ÉS A NEMZETI ADATVAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Minősített adattal visszaélés**

**265. § (1)** Aki minősített adatot

a) jogosulatlanul megszerez vagy felhasznál,

b) jogosulatlan személy részére hozzáférhetővé, vagy jogosult személy részére hozzáférhetetlenné tesz,

minősített adattal visszaélést követ el.

(2) A büntetés

a) vétség miatt elzárás, ha korlátozott terjesztésű,

b) egy évig terjedő szabadságvesztés, ha bizalmas,

c) büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha titkos,

d) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha szigorúan titkos

minősítésű adatra követik el a bűncselekményt.

(3) Az a minősített adat felhasználására törvény alapján jogosult személy, aki a minősített adattal visszaélést korlátozott terjesztésű, bizalmas, titkos vagy szigorúan titkos minősítésű adatra követi el, a (2) bekezdésben meghatározott megkülönböztetés szerint egy évig, két évig, egy évtől öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a (2) bekezdés c)–d) pontjaiban meghatározott minősített adattal visszaélésre irányuló előkészületet követ el, az ott tett megkülönböztetés szerint vétség miatt két évig, illetve büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az a minősített adat felhasználására törvény alapján jogosult személy, aki a (2) bekezdés c)–d) pontjaiban meghatározott minősített adattal visszaélésre irányuló előkészületet követ el, az ott tett megkülönböztetés szerint három évig, illetve egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Az a minősített adat felhasználására törvény alapján jogosult személy, aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, a (2) bekezdésben meghatározott megkülönböztetés szerint vétség miatt elzárással, egy évig, két évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**266. §** (1) A büntetőjogi védelem a minősítés kezdeményezésétől számított harminc napig kiterjed arra az adatra is, amelynek a minősítését kezdeményezték, de a bűncselekmény elkövetésekor a minősítési eljárást még nem fejezték be, és erről az elkövető tudomással bír.

(2) Minősített adattal visszaélés miatt büntetőeljárásnak csak a minősített adat védelméről szóló törvényben az adott adatfajta minősítésére jogosult szerv vagy személy feljelentése alapján van helye.

### **A nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartás elleni bűncselekmény**

**267. §** (1) Aki a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartásban kezelt adatot az adatkezelő részére hozzáférhetetlenné teszi, ha más bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény jelentős érdekséreelmet okoz.

## *XXVI. FEJEZET*

### *AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Hamis vád**

**268. §** (1) Aki

a) mást hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével hamisan vádol,

b) más ellen bűncselekményre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság tudomására,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a hamis vád alapján az érintett ellen büntetőeljárás indul.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hamis vád alapján a vádlottat elítélik,

b) a hamis vád olyan bűncselekményre vonatkozik, amelynek elkövetőjét a törvény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is fenyegeti.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményre vonatkozó hamis vád alapján a vádlottat elítélik.

(5) Aki mást hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével azért vádol hamisan, mert gondatlanságból nem tud arról, hogy tényállítása valótlan, vagy a bizonyíték hamis, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **269. § Aki**

a) mást hatóság előtt szabálysértéssel vagy közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegéssel hamisan vádol,

b) mást hatóság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt fegyelmi vétséggel hamisan vádol,

c) más ellen szabálysértésre, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegésre vagy fegyelmi vétségre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomására,

vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**270. § (1)** Ha a hamis vád folytán eljárás indult, ennek az alapügynek a befejezéséig hamis vád miatt büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis vád büntethetőségének elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

(2) Korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető a hamis vád elkövetőjének büntetése, ha a vád hamisságát az alapügy befejezése előtt az eljáró hatóságnak feltárja.

## **Hatóság félrevezetése**

**271. § (1)** Aki hatóságnál büntetőeljárás alapjául szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan – és a 268. § esete nem áll fenn –, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki hatóságnál szabálysértési, illetve fegyelmi jogkör gyakorlójánál szabálysértési, illetve fegyelmi eljárás alapjául szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan – és a 269. § esete nem áll fenn –, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki hatóságnál egyéb hatósági eljárás alapjául szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan – és a 269. § esete nem áll fenn –, elzárással büntetendő.

## **Hamis tanúzás**

**272. § (1)** A tanú, aki hatóság előtt az ügy lényeges körülményére valótlan vallomást tesz, vagy a valót elhallgatja, hamis tanúzást követ el.

(2) A hamis tanúzásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni arra, aki

a) mint szakértő hamis szakvéleményt vagy mint szaktanácsadó hamis felvilágosítást ad,

b) mint tolmács vagy fordító hamisan fordít,

c) a 268. § (1) bekezdésének b) pontja esetén kívül büntető- vagy polgári ügyben hamis okiratot vagy hamis tárgyi bizonyítási eszközt szolgáltat.

(3) A (2) bekezdés c) pontja alapján nem büntethető a büntető ügy terheltje.

(4) Aki a hamis tanúzást büntető ügyben követi el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a hamis tanúzás olyan bűncselekményre vonatkozik, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(5) Aki a hamis tanúzást polgári ügyben követi el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a polgári ügy tárgya különösen nagy vagyoni érték vagy különösen jelentős egyéb érdek, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

(6) Aki a hamis tanúzást gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**273. §** Aki a hamis tanúzást szabálysértési vagy egyéb hatósági eljárásban, illetve fegyelmi eljárásban követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**274. §** Hamis tanúzás miatt mindaddig, amíg az az alapügy, amelyben a hamis tanúzást elkövették, nem fejeződik be, büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis tanúzás büntethetőségének elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

**275. § (1)** Nem büntethető hamis tanúzásért,

a) aki a valóság feltárása esetén önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,

b) aki a vallomástételt egyéb okból megtagadhatja, de erre kihallgatása előtt nem figyelmeztették, vagy

c) akinek a kihallgatása törvény alapján kizárt.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető azzal szemben, aki az alapügy jogerős befejezése előtt az eljáró hatóságnak az általa szolgáltatott bizonyítási eszköz hamis voltát bejelenti.

### **Hamis tanúzásra felhívás**

**276. § (1)** Aki mást hamis tanúzásra rábírní törekszik, büntető ügyben történő elkövetés esetén büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel, polgári ügyben történő elkövetés esetén vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt szabálysértési vagy egyéb hatóság, illetve a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt folyamatban lévő ügyben követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Tanúvallomás jogosulatlan megtagadása**

**277. §** A tanú, aki büntetőügyben a bíróság előtti vallomástételt a következményekre történt figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja, vétség miatt elzárással büntetendő.

### **Kényszerítés hatósági eljárásban**

**278. § (1)** Aki mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy hatósági eljárásban a törvényes jogait ne gyakorolja, vagy a kötelezettségeit ne teljesítse, a kényszerítés hatósági eljárásban bűncselekményt követi el.

(2) Aki a bűncselekményt büntető ügyben követi el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a bűncselekményt olyan büntető ügyben követik el, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény miatt folyik, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a bűncselekményt polgári ügyben követi el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ha a polgári ügy tárgya különösen nagy vagyoni érték vagy különösen jelentős egyéb érdek, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

(4) Ha a bűncselekményt szabálysértési vagy egyéb hatóság, illetve a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt folyamatban lévő ügyben követik el, a büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés.

### **Hatósági eljárás megzavarása**

**279. § (1)** Aki olyan kihívóan közösségellenes vagy erőszakos magatartást tanúsít, amely a hatóság eljárását megzavarja vagy akadályozza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény a hatóság eljárását megghiúsítja.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

### **Igazságszolgáltatással összefüggő titoksértés**

**280. § (1)** Aki hatósági tanúként tudomására jutott tény, adatot vagy körülményt az arra jogosult felmentése nélkül felfedi, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a bíróság zárt tárgyalásán elhangzottakat az arra jogosult engedélye nélkül felfedi.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a bírósági tanácsülésen elhangzott, illetve a tanácsülés jegyzőkönyvében vagy mellékleteiben foglalt, nyilvánosságra nem hozható tény vagy adatot felfedi.

### **Mentő körülmény elhallgatása**

**281. §** (1) Aki olyan tény, amelytől a büntetőeljárás alá vont személy elleni eljárás megszüntetése vagy az eljárás alá vont személy felmentése függhet, vele, védőjével vagy a hatósággal nem közöl, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a mentő körülmény elhallgatása olyan bűncselekményre vonatkozik, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki olyan tény, amelytől a szabálysértési, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés miatt indult vagy fegyelmi eljárás alá vont személy elleni eljárás megszüntetése függhet, vele, jogi képviselőjével vagy a hatósággal nem közöl, vétség miatt elzárással büntetendő.

(4) Nem büntethető mentő körülmény elhallgatása miatt,

*a)* aki a tény közlésével önmagát vagy hozzátartozóját

*aa)* büntetőeljárásban vagy hatósági eljárásban bűncselekmény,

*ab)* szabálysértési eljárásban bűncselekmény vagy szabálysértés,

*ac)* fegyelmi eljárásban bűncselekmény, szabálysértés, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés vagy fegyelmi vétség

elkövetésével vádolná,

*b)* akinek tanúkénti kihallgatása törvény alapján kizárt.

### **Bűnpártolás**

**282. §** (1) Aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna,

*a)* segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön,

*b)* a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekszik, vagy

*c)* közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást haszonszerzés végett követik el.

(3) A büntetés egytől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást

a) a XIII., a XIV. vagy a XXIV. Fejezetben meghatározott bűncselekménnyel [kivéve az állam elleni bűncselekmény feljelentésének elmulasztása (263. § (1) bekezdés),

b) emberöléssel [160. § (1)–(3) és (5) bekezdés], emberrablással [190. § (1)–(4) bekezdés], emberkereskedelemmel [192. § (1)–(6) bekezdés], terrorcselekménnyel [314. § (1)–(2) bekezdés], terrorizmus finanszírozásával [318. § (1)–(2) bekezdés], jármű hatalomba kerítésével [320. § (1)–(2) bekezdés],

c) az a)–b) pontokban fel nem sorolt, életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekménnyel

kapcsolatban követik el, vagy

d) hivatalos, külföldi hivatalos személy hivatali eljárása során, hivatali kötelessége megszegésével vagy közfeladatot ellátó személy eljárása során követi el.

(4) A (2) bekezdést és a (3) bekezdés d) pontját kivéve nem büntethető, aki az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott bűnpártolást hozzátartozója érdekében követi el.

### **Fogolyszökés**

**283. §** (1) Aki a büntetőeljárás alatt, illetve a szabadságvesztés vagy az elzárás végrehajtása során a hatóság őrizetéből megszökik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)<sup>46</sup> Aki abból a célból, hogy az ellene folytatott büntetőeljárás alól oly módon vonja ki magát, hogy a lakhelyelhagyási tilalom tartama alatt a számára kijelölt területet, körzetet vagy a házi őrizet tartama alatt a kijelölt lakást és az ahhoz tartozó bekerített helyet a házi őrizet szabályainak megszegésével elhagyja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha az elítélt a szabadságvesztés végrehajtása során a részére engedélyezett büntetés félbeszakítás, eltávozás, rövid tartamú eltávozás vagy kimaradás tartamának elteltével abból a célból nem tér vissza, hogy a büntetés végrehajtása alól kivonja magát.

(4) Korlátlanul enyhíthető a fogolyszökés elkövetőjének büntetése, ha – mielőtt tartózkodási helye a hatóság tudomására jutna – önként feladja magát.

### **Fogolyzendülés**

**284. §** (1) Az a fogvatartott, aki más fogvatartottakkal együtt a fogvatartás rendjét súlyosan veszélyeztető, nyílt ellenszegülésben részt vesz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a fogolyzendülés

a) kezdeményezője, szervezője vagy vezetője,

b) résztvevője, ha a fogolyzendüléssel szemben fellépő személy ellen erőszakot alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a fogolyzendülés különösen súlyos következményre vezet.

(4) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a fogolyzendülés halált okoz.

(5) Aki fogolyzendülésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az ellenszegülést önként vagy a hatóság felszólítására abbahagyja.

### **Ügyvédi visszaélés**

**285. §** (1) Az ügyvéd, aki azért, hogy ügyfelének jogtalan hátrányt okozzon, hivatásából folyó kötelességét megszegi, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az ügyvédi visszaélést haszonszerzés végett követik el.

(3) E § alkalmazásában ügyvéd az ügyvédjelölt és más olyan személy is, aki jogi képviselőre foglalkozásánál fogva jogosult.

### **Zugírászat**

**286. §** (1) Aki jogosulatlanul és üzletszerűen ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői tevékenységet végez, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a zugírászatot ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői tevékenységre jogosultság színlelésével követik el.

### **Zártörés**

**287. §** (1) Aki

a) a hatósági eljárás során elrendelt lefoglalásnál, zárlatnál vagy zár alá vételnél alkalmazott pecsétet eltávolítja vagy megsérti,

b) a lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolog megőrzésére szolgáló, lezárt helyiséget felnyitja,

c)<sup>47</sup> az információs rendszerben tárolt adatok megőrzésére kötelezéssel érintett adatot jogosulatlan személy számára hozzáférhetővé teszi, illetve azt az eljárás alól elvonja vagy módosítja,

d) a büntetőeljárás során hozzáférhetetlenné tett adatot jogosulatlan személy számára hozzáférhetővé teszi, illetve azt az eljárás alól elvonja vagy módosítja,

vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a hatósági eljárás során lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolgot a végrehajtás alól elvonja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott zártörés miatt nem büntethető az elkövető, ha a vádirat benyújtásáig a dolgot – állagának sérelme nélkül – az eljáró hatóságnak visszaszolgáltatja.

### **A bírósági végrehajtás akadályozása**

**288. §** (1) Aki a bírósági végrehajtás során, azt követően, hogy vele szemben a bíróság jogerősen rendbíróságot szabott ki, a rendbíróság kiszabására okot adó magatartást tovább folytatja, vagy a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének – ide nem értve a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettséget – továbbra sem tesz eleget, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az elkövető, ha a vádirat benyújtásáig a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének eleget tesz.

### **Nemzetközi bíróság előtt elkövetett igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény**

**289. §** A 268–282. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kötelező határozatával létrehozott nemzetközi büntető bíróság, illetve az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás során vagy azzal kapcsolatban követi el.

## *XXVII. FEJEZET*

### *A KORRUPCIÓS BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Vesztegetés**

**290. §** (1) Aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek vagy rá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

(3) A büntetés

a) az (1) bekezdés esetében egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdés esetében két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés, ha a vesztegetést bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő, aki a vesztegetést külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el.

(5) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt,

mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Vesztegetés elfogadása**

**291. §** (1) Aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az elkövető

a) a jogtalan előnyért a köteleességét megszegi, egy évtől öt évig,

b) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követi el, két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha az elkövető gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személy, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

c) a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben öt évtől tíz évig

terjedő szabadságvesztés.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő az a külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, aki az ott meghatározott bűncselekményt követi el.

(5) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Értelmező rendelkezés**

**292. §** A 290–291. § alkalmazásában külföldi gazdálkodó szervezet az a szervezet, amely a személyes joga szerint jogi személyiséggel rendelkezik, és az adott szervezeti formában gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

### **Hivatali vesztegetés**

**293. §** (1) Aki hivatalos személyt a működésével kapcsolatban neki vagy rá tekintettel másnak adott vagy ígért előnnyel befolyásolni törekszik, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a vesztegető, ha az előnyt azért adja vagy ígéri, hogy a hivatalos személy a hivatali kötelességét megszegje, a hatáskörét túllépje, vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaéljen.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személy működésével kapcsolatban követi el.

(4) Az (1) bekezdés szerint büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, illetve ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított, a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, ha az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy a gazdálkodó szervezet érdekében követi el, és felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettségének teljesítése a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna.

(5) Vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított, a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, ha a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el.

(6) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Hivatali vesztegetés elfogadása**

**294. §** (1) Az a hivatalos személy, aki a működésével kapcsolatban előnyt kér, az előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt vezető beosztású hivatalos személy követi el.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

*a)* az előnyért

*aa)* hivatali kötelességét megszegi,

*ab)* hatáskörét túllépi, vagy

*ac)* hivatali helyzetével egyébként visszaél, illetve

*b)* a bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő az a külföldi hivatalos személy, aki az ott meghatározott bűncselekményt követi el.

(5) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban**

**295. §** (1) Aki azért, hogy más a bírósági, választottbírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségeit ne teljesítse, neki vagy rá tekintettel másnak előnyt ad vagy ígér, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kötelező határozatával létrehozott nemzetközi büntető bíróság, illetve az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás során vagy azzal kapcsolatban követi el.

(3) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban**

**296. §** (1) Aki azért, hogy a bírósági, választottbírósági vagy hatósági eljárásban törvényes jogait ne gyakorolja, vagy kötelezettségeit ne teljesítse, előnyt kér, az előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kötelező határozatával létrehozott nemzetközi büntető bíróság, illetve az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás során vagy azzal kapcsolatban követi el.

(3) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Vesztegetés feljelentésének elmulasztása**

**297. §** (1) Az a hivatalos személy, aki e minőségében hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy még le nem leplezett vesztegetést vagy vesztegetés elfogadását követtek el, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz feljelentést, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Vesztegetés feljelentésének elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

## **Befolyás vásárlása**

### **298. § (1) Aki**

- a) olyan személynek, aki arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol, vagy
- b) olyan személyre tekintettel, aki arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol, másnak

előnyt ad vagy ígér, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet, illetve egyesület részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban követi el.

## **Befolyással üzérkedés**

**299. § (1)** Aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más számára előnyt kér, az előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért előny kéréssel vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető

- a) azt állítja, vagy azt a látszatot kelti, hogy hivatalos személyt veszteget,
- b) hivatalos személynek adja ki magát, vagy
- c) a bűncselekményt üzletszerűen követi el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban követi el.

**300. § (1)** Aki a 299. § (1) bekezdésében meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

## *XXVIII. FEJEZET*

### *A HIVATALI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Bántalmazás hivatalos eljárásban**

**301. § (1)** Az a hivatalos személy, aki eljárása során más tetteleg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.

### **Bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában**

**302. § (1)** Az a közfeladatot ellátó személy, aki közfeladatának ellátása során más tetteleg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.

### **Kényszervallatás**

**303. § (1)** Az a hivatalos személy, aki annak érdekében, hogy más vallomást vagy nyilatkozatot tegyen, illetve ne tegyen, erőszakot, fenyegetést, vagy más hasonló módszert alkalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) Aki a kényszervallatásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.

### **Jogellenes fogvatartás**

**304. § (1)** Az a hivatalos személy, aki eljárása során más személyi szabadságától jogellenesen megfoszt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogellenes fogvatartást

a) aljas indokból vagy célból,

b) a sértett sanyargatásával vagy

c) súlyos következményt okozva

követik el.

### **Hivatali visszaélés**

**305. §** Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

a) hivatali kötelességét megszegi,

b) hivatali hatáskörét túllépi, vagy

c) hivatali helyzetével egyébként visszaél,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Közfeladati helyzettel visszaélés**

**306. §** Az a közfeladatot ellátó személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

a) közfeladattal kapcsolatos kötelességét megszegi,

b) közfeladattal kapcsolatos jogkörét túllépi, vagy

c) közfeladati helyzetével egyébként visszaél,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Jogosulatlan titkos információgyűjtés vagy adatszerzés**

**307. §** (1) Az a hivatalos személy, aki bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtést, illetve titkos adatszerzést

a) engedély nélkül végez, vagy az engedély kereteit túllépi,

b) jogosulatlanul elrendel vagy engedélyez,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a hivatalos személy, akinek valótlan tényállítása alapján bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtést, illetve titkos adatszerzést az arra jogosult elrendeli vagy engedélyezi.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

## **Jogosulatlan megbízhatósági vizsgálat végzése**

**308. §** (1) Az a hivatalos személy, aki megbízhatósági vizsgálatot

a) ügyészi jóváhagyás nélkül végez, vagy a jóváhagyás kereteit túllépi,

b) jogosulatlanul jóváhagy,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a hivatalos személy, aki a megbízhatósági vizsgálatot elrendelő határozatban valótlan tényről állít, és ez alapján a megbízhatósági vizsgálat elrendelését az arra jogosult jóváhagyja.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

## **Egyéb rendelkezés**

**309. §** E fejezet rendelkezéseit a külföldi állam igazságszolgáltatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó hatóságának a törvény alapján Magyarország területén eljáró tagjára is megfelelően kell alkalmazni.

## *XXIX. FEJEZET*

### *A HIVATALOS SZEMÉLY ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Hivatalos személy elleni erőszak**

**310. §** (1) Aki hivatalos vagy külföldi hivatalos személyt

a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,

b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy

c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a hivatalos személy elleni erőszakot csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott csoport szervezője vagy vezetője öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki hivatalos személy elleni erőszak elkövetésére irányuló csoportban részt vesz, vétség miatt két évig, a csoport szervezője és vezetője büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki hivatalos személyt vagy külföldi hivatalos személyt az eljárása miatt bántalmaz, az (1)–(4) bekezdés szerint büntetendő akkor is, ha a bántalmazott a bűncselekmény elkövetésekor már nem hivatalos személy vagy nem külföldi hivatalos személy.

(6) Aki hivatalos személy elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Nem büntethető a (4) bekezdés alapján a csoport résztvevője, ha a csoportot önként vagy a hatóság felhívására elhagyja.

### **Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak**

**311. §** A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.

### **Hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak**

**312. §** A 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt hivatalos személy, külföldi hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy ellen követi el.

### **Nemzetközileg védett személy elleni erőszak**

**313. §** (1) Aki belföldön tartózkodó nemzetközileg védett személyt

a) bántalmaz,

b) személyi szabadságától megfoszt vagy

c) veszélyeztet,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésével fenyeget, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki nemzetközileg védett személy elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában nemzetközileg védett személy az a külföldi hivatalos személy, aki a rá vonatkozó nemzetközi szerződés alapján diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló egyéb mentességet élvez.

## ***XXX. FEJEZET***

### ***A KÖZBIZTONSÁG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK***

#### **Terrorcselekmény**

**314. §** (1) Aki abból a célból, hogy

a) állami szervet, más államot vagy nemzetközi szervezetet arra kényszerítsen, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön,

b) a lakosságot megfélemlítse,

c) más állam alkotmányos, társadalmi vagy gazdasági rendjét megváltoztassa vagy megzavarja, illetve nemzetközi szervezet működését megzavarja,

a (4) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el, bűntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az a) pontban meghatározott célból jelentős anyagi javakat kerít hatalmába, és azok sértetlenül hagyását vagy visszaadását állami szervhez vagy nemzetközi szervezethez intézett követelés teljesítésétől teszi függővé.

(3) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki

a) az (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott terrorcselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna, és

b) tevékenységét a hatóság előtt felfedi,

ha ezzel közreműködik a bűncselekmény következményeinek megakadályozásában vagy enyhítésében, további elkövetők felderítésében, illetve további bűncselekmények megakadályozásában.

(4) E § alkalmazásában személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekmény

a) az emberölés [160. § (1)–(2) bekezdés], a testi sértés [164. § (2)–(6) és (8) bekezdés], a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [165. § (3) bekezdés],

b) az emberrablás [190. § (1)–(4) bekezdés], a személyi szabadság megsértése (194. §),

c) a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény [232. § (1)–(2) bekezdés], a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése [233. § (1)–(2) bekezdés],

d) a radioaktív anyaggal visszaélés [250. § (1)–(2) bekezdés],

e) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)–(5) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §), a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak (312. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak [313. § (1) bekezdés],

f) a jármű hatalomba kerítése [320. § (1)–(2) bekezdés], a közveszély okozása [322. § (1)–(3) bekezdés], a közérdekű üzem működésének megzavarása [323. § (1)–(3) bekezdés], a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés [324. § (1)–(2) bekezdés], a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [325. § (1)–(3) bekezdés],

g) a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés [326. § (1)–(5) bekezdés], a haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés [329. § (1)–(3) bekezdés], a kettős felhasználású termékkel visszaélés [330. § (1)–(2) bekezdés],

h) a rablás [365. § (1)–(4) bekezdés] és a rongálás [371. § (1)–(6) bekezdés],

i) az információs rendszer vagy adat megsértése [423. § (1)–(3) bekezdés].

**315. § (1)**<sup>48</sup> Aki a 314. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott bűntett elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)<sup>49</sup> Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményeket a 314. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott bűntettnek terrorista csoportban történő elkövetése érdekében valósítja meg, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető, aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

**316. §** Aki terrorcselekmény elkövetésével fenyeget, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása**

**317. §** Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy terrorcselekmény elkövetése készül, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz feljelentést, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Terrorizmus finanszírozása**

**318. § (1)** Aki terrorcselekmény feltételeinek biztosításához anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt, vagy terrorcselekmény elkövetésére készülő személyt vagy rá tekintettel mást anyagi eszközzel támogat, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt terrorcselekmény terrorista csoportban történő elkövetése vagy terrorista csoport tagja érdekében valósítja meg, vagy a terrorista csoport tevékenységét egyéb módon támogatja, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) E § alkalmazásában anyagi eszközön a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikk 1. pontjában meghatározott eszközöket, jogi dokumentumokat és okiratokat kell érteni.

### **Értelmező rendelkezés**

**319. §** A 315. és a 318. § alkalmazásában terrorista csoport a három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja terrorcselekmény elkövetése.

### **Jármű hatalomba kerítése**

**320. §** (1) Aki légi jármű, tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű ellenőrzését erőszakkal, fenyegetéssel, illetve másnak öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotát előidézve magához ragadja, bűntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(3) Aki jármű hatalomba kerítésére irányuló előkészületet követ el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a bűncselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna.

### **Bűnszervezetben részvétel**

**321. §** (1) Aki bűncselekmény bűnszervezetben történő elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetve a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Bűnszervezetben részvétel miatt nem büntethető, aki a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Közveszély okozása**

**322. §** (1) Aki anyag vagy energia pusztító hatásának kiváltásával közveszélyt idéz elő, vagy a közveszély elhárítását, illetve következményeinek enyhítését akadályozza, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) csoportosan,

b) különösen nagy vagy ezt meghaladó kárt okozva vagy

c) bűnszövetségben

követik el.

(3) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált okoz.

(4) Aki közveszély okozására irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a közveszély okozását gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy vagy ezt meghaladó kár esetén egy évtől öt évig, halál okozása esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a közveszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

### **Közérdekű üzem működésének megzavarása**

**323. §** (1) Aki közérdekű üzem működését jelentős mértékben megzavarja, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

*a)* csoportosan,

*b)* bűnszövetségben vagy

*c)* különösen nagy kárt okozva

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

*a)* fegyveresen,

*b)* felfegyverkezve vagy

*c)* különösen jelentős kárt okozva

követik el.

(4) Aki a közérdekű üzem működésének megzavarására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy vagy ezt meghaladó kár okozása esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés**

**324. §** (1) Aki robbanóanyagot, robbantószerrel vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket

*a)* engedély nélkül készít, megszerez, tart, forgalomba hoz, vagy a tartásukra nem jogosult személynek átad,

b) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) Aki robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés**

#### **325. § (1) Aki**

a) lőfegyvert engedély nélkül megszerez vagy tart,

b) lőfegyvert engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,

c) lőfegyvert engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

d) a lőfegyver készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,

e) engedéllyel tartott lőfegyverét engedéllyel nem rendelkezőnek átadja,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) kézilőfegyverhez, vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszert engedély nélkül megszerez vagy tart,

b) lőszert engedély nélkül készít vagy forgalomba hoz,

c) lőszert engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

d) a lőszer készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,

e) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó, csekély mennyiséget meghaladó vagy más lőfegyverhez tartozó lőszert engedéllyel nem rendelkezőnek átad.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(4) Aki az engedéllyel tartott kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét, illetve az ahhoz tartozó lőszert bejelentés nélkül az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) E § alkalmazásában csekély mennyiség a legfeljebb tíz darab lőszer.

### *XXXI. FEJEZET*

## *A NEMZETKÖZI KÖTELEZETTSÉGEN ALAPULÓ KÖZBIZTONSÁGI CÉLÚ GAZDASÁGI ELŐÍRÁSOK ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

### **Nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés**

**326. §** (1) Aki nemzetközi szerződés által tiltott fegyvert

*a)* kifejleszt, gyárt,

*b)* megszerez, tart, felhasznál, jogosulatlanul hatástalanít,

*c)* annak tartására nem jogosult személynek átad, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy forgalomba hoz,

büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően nemzetközi szerződés által tiltott fegyver előállítására alkalmas létesítményt épít, üzemeltet, létező létesítményt ilyen fegyver gyártása céljára átalakít.

(3) Öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

*a)* nemzetközi szerződés által tiltott fegyver fejlesztéséhez, gyártásához, összeszereléséhez, minőségi vizsgálatához, üzemeltetéséhez, karbantartásához, javításához műszaki támogatást nyújt,

*b)* nemzetközi szerződés által tiltott fegyver előállítására alkalmas létesítmény üzemeltetéséhez a jogszabály által meghatározott engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult szervet vagy személyt megtéveszti.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

*a)* üzletszerűen,

*b)* bűnszövetségben vagy

*c)* hivatalos személyként

követik el.

(5) Tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt üzletszerűen, illetve

b) az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bűnszövetségben vagy hivatalos személyként

követi el.

(6) Aki nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Aki a (2) bekezdésben írt bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése**

**327. §** (1) Aki Magyarország nemzetközi jogi kötelezettsége alapján kihirdetett, illetve az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 75. cikke és 215. cikke alapján elfogadott rendeletekben vagy e rendeletek felhatalmazása alapján elfogadott rendeletekben vagy határozatokban, valamint az Európai Uniót létrehozó szerződés 29. cikke alapján elfogadott tanácsi határozatokban elrendelt

a) a pénzeszközök vagy gazdasági források zárolására vonatkozó kötelezettségét, illetve

b) gazdasági, kereskedelmi vagy pénzügyi tilalmat

megszegi, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a nemzetközi gazdasági tilalom megszegését

a) a halálbüntetés végrehajtása, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelmével összefüggésben,

b) erőszakkal vagy

c) hivatalos személyként

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a nemzetközi gazdasági tilalom megszegését

a) lőfegyver, lőszer, robbanóanyag, robbantószer, ezek felhasználására szolgáló készülék vagy egyéb katonai célú felhasználásra szánt termék kereskedelmével összefüggésben,

b) fegyveresen vagy

c) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki nemzetközi gazdasági tilalom megszegésére irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)<sup>50</sup> E § alkalmazásában – ha a nemzetközi jogi kötelezettség alapján a kötelezettséget, illetve tilalmat kihirdető jogszabály eltérően nem rendelkezik –

a) pénzeszközön az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: 267/2012/EU rendelet) 1. cikk l) pontjában meghatározott eszközöket,

b) pénzeszközök zárolásán a 267/2012/EU rendelet 1. cikk k) pontjában meghatározottakat,

c) gazdasági forráson a 267/2012/EU rendelet 1. cikk h) pontjában meghatározott eszközöket,

d) gazdasági források zárolásán a 267/2012/EU rendelet 1. cikk j) pontjában meghatározott eszközöket,

e) a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áru egy, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban: 1236/2005/EK rendelet) II. mellékletében meghatározott árut

kell érteni.

### **Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése feljelentésének elmulasztása**

**328. §** (1) Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy nemzetközi gazdasági tilalom megszegése készül, vagy még le nem leplezett ilyen bűncselekményt követtek el, és erről a hatóságnak, mielőtt teheti, feljelentést nem tesz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése feljelentésének elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

### **Haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés**

**329. §** (1) Aki

a) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve haditechnikai terméket gyárt, forgalomba hoz, vagy haditechnikai szolgáltatást nyújt,

b) haditechnikai terméket az engedélytől eltérően használ fel,

c) tiltott haditechnikai terméket előállít, megszerez, felhasznál, tart, átad, forgalomba hoz, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) vegyi, biológiai vagy nukleáris fegyver, más nukleáris robbanóanyag, illetve ezeket célba juttatni képes rakétatechnikai eszköz kifejlesztésével, gyártásával, kereskedelmével, karbantartásával, javításával, észlelésével, azonosításával vagy elterjesztésével kapcsolatban műszaki támogatást nyújt,

b) az a) pontban foglaltaktól eltérő, más katonai felhasználással kapcsolatban nyújt műszaki segítséget olyan ország vonatkozásában, amely a nemzetközi kötelezettségvállalás alapján Magyarországra nézve kötelező fegyverkiviteli korlátozás alá tartozik.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) Aki haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélésre irányuló előkészületet követ el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában

a) engedélyen a Nemzetközi Importigazolást, valamint az ezeket helyettesítő okmányokat is érteni kell,

b) haditechnikai terméken az 1236/2005/EK rendelet III. mellékletében meghatározott árut is érteni kell,

c) tiltott haditechnikai termék: az 1236/2005/EK rendelet II. mellékletében meghatározott áru.

### **Kettős felhasználású termékkel visszaélés**

**330. § (1) Aki**

a) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve kettős felhasználású terméket külkereskedelmi forgalomba hoz, ideértve annak az Európai Unió vámterületén belüli átadását, vagy

b) kettős felhasználású terméket az engedélytől eltérően használ fel,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) az 1997. évi CIV. törvénnyel kihirdetett, a vegyi fegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény 1. Mellékletének hatálya alá tartozó vegyi anyagoknak Magyarország területére vagy innen az Európai Unió vámterületére történő átadásával összefüggésben, vagy

b) nukleáris kettős felhasználású termékre

követik el.

(3) Aki kettős felhasználású termékkel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában

a) engedélyen a Nemzetközi Importigazolást, valamint az ezeket helyettesítő okmányokat is érteni kell,

b) kettős felhasználású termék: a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységre és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK rendelet 2. cikk 1. pontjában meghatározott termék,

c) az Európai Unió vámterületén a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendelet 3. cikkében meghatározott területet kell érteni.

## *XXXII. FEJEZET*

### *A KÖZNYUGALOM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Háborús uszítás**

**331. §** Aki nagy nyilvánosság előtt háborúra uszít, vagy egyébként háborús hírverést folytat, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **Közösség elleni uszítás**

**332. §** Aki nagy nyilvánosság előtt

a) a magyar nemzet ellen,

b) valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport ellen, vagy

c) a lakosság egyes csoportjai ellen – különösen fogyatékosokra, nemi identitásra, szexuális irányultságra tekintettel –

gyűlöletre uszít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **A nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása<sup>51</sup>**

**333. §<sup>52</sup>** Aki nagy nyilvánosság előtt a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek által elkövetett népirtás vagy más, emberiség elleni cselekmények tényét tagadja, kétségbe vonja, jelentéktelen színben tünteti fel, vagy azokat igazolni törekszik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **Nemzeti jelkép megsértése**

**334. §** Aki nagy nyilvánosság előtt Magyarország himnuszát, zászlaját, címerét vagy a Szent Koronát sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, illetve azokat más módon meggyalázza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Önkényuralmi jelkép használata**

**335. §** Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vöröscsillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet a köznyugalom megzavarására alkalmas – különösen az önkényuralmi rendszerek áldozatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértő – módon

a) terjeszt,

b) nagy nyilvánosság előtt használ, vagy

c) közszemlére tesz,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

### **Hatósági rendelkezés elleni uszítás**

**336. §** Aki nagy nyilvánosság előtt, a köznyugalom megzavarására alkalmas módon hatóság rendelkezése ellen általános engedetlenségre uszít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Rémhírterjesztés**

**337. §** Aki közveszély színhelyén nagy nyilvánosság előtt olyan valótlan tényt vagy való tényt oly módon elferdítve állít vagy híresztel, amely a közveszély színhelyén alkalmas az emberek nagyobb csoportjában zavar vagy nyugtalanság keltésére, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Közveszéllyel fenyegetés**

**338. §** (1) Aki a köznyugalom megzavarására alkalmas olyan valótlan tényt állít, híresztel, vagy azt a látszatot kelti, hogy közveszéllyel járó esemény bekövetkezése fenyeget, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a közveszéllyel fenyegetés a köznyugalmat súlyosan megzavarta.

### **Garázdaság**

**339. §** (1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

- a) csoportosan,
- b) a köznyugalmat súlyosan megzavarva,
- c) fegyveresen,
- d) felfegyverkezve vagy
- e) nyilvános rendezvényen

követik el.

### **Rendbontás**

**340. § (1)** Aki nyilvános rendezvény szervezőjének vagy rendezőjének a rend fenntartása érdekében tett jogszerű intézkedésével szemben erőszakkal vagy fenyegetéssel ellenállást tanúsít, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki sportrendezvényen a létesítménynek a nézőktől vagy a nézők meghatározott csoportjától elzárt területére jogosulatlanul belép, ott tartózkodik, vagy e területre a sportrendezvény megtartását vagy mások testi épségét veszélyeztető tárgyat bedob.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a rendbontást

- a) csoportosan,
- b) fegyveresen,
- c) felfegyverkezve vagy
- d) különös visszaesőként

követik el.

(4) A különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény

- a) a testi sértés [164. § (3)–(6) és (8) bekezdés],
- b) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)–(5) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §), a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak (312. §),
- c) a garázdaság (339. §),
- d) a rongálás [371. § (1)–(6) bekezdés].

### **Kitiltás**

**341. §** A garázdaság és a rendbontás elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

### *XXXIII. FEJEZET*

#### *A KÖZBIZALOM ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

##### **Közokirat-hamisítás**

**342. § (1)** Aki

- a)* hamis közokiratot készít, vagy közokirat tartalmát meghamisítja,
  - b)* hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál,
  - c)* közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott közokirat-hamisításra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott közokirat-hamisítást gondatlanságból követi el, vétség miatt elzárással büntetendő.

**343. § (1)** Az a hivatalos személy, aki hivatali hatáskörével visszaélve

- a)* hamis közokiratot készít,
- b)* közokirat tartalmát meghamisítja, vagy
- c)* lényeges tényt hamisan foglal közokiratba,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) E § rendelkezéseit a külföldi állam igazságszolgáltatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó hatóságának a törvény alapján Magyarország területén eljáró tagjára is megfelelően kell alkalmazni.

##### **Biztonsági okmány hamisítása**

**344. §** Aki a külön jogszabályban meghatározott

- a)* belépésre jogosító hamis biztonsági okmányt készít,
- b)* belépésre jogosító biztonsági okmány tartalmát meghamisítja,
- c)* hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi belépésre jogosító biztonsági okmányt felhasznál,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Hamis magánokirat felhasználása**

**345. §** Aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Okirattal visszaélés**

**346. §<sup>54</sup>** (1) Aki egy vagy több olyan közokiratot, amely nem vagy nem kizárólag a sajátja,

a) másról, annak beleegyezése nélkül jogtalanul megszerez,

b) jogtalanul megsemmisít, megrongál, vagy

c) másról jogtalanul elvesz, vagy a jogosult elől jogtalanul eltitkol,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha más bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki jogtalan haszonszerzés céljából közokiratot átad vagy átvesz.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt magánokiratra azért követi el, hogy jogtalan előnyt szerezzen vagy jogtalan hátrányt okozzon, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Egyedi azonosító jellel visszaélés**

**347. §** (1) Aki

a) egyedi azonosító jelet eltávolít vagy meghamisít,

b) olyan dolgot szerez meg, használ fel, vagy olyan dologról rendelkezik, amelynek egyedi azonosító jele hamis, hamisított, vagy amelynek egyedi azonosító jelét eltávolították,

büntetés miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) E § alkalmazásában egyedi azonosító jel: az olyan dolognak, amelynek a birtoklását vagy rendeltetésszerű használatát jogszabály hatósági engedélyhez köti, a gyártónak vagy a hatóságnak a dolgon, illetve annak alkotórészén alkalmazott, egyedi azonosításra szolgáló jelölése.

### **Gépjármű kilométer-számláló műszer által jelzett érték meghamisítása**

**348. §** Aki jogtalan haszonszerzés végett a közúti gépjármű kilométer-számláló műszere által jelzett értéket a műszerre gyakorolt behatással vagy a mérési folyamat befolyásolásával meghamisítja, illetve a műszer működését megakadályozza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld jogellenes megszerzése<sup>55</sup>**

**349. §<sup>56</sup>** (1) Aki

a) mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld tulajdonjogának megszerzése,

b) mező- és erdőgazdasági hasznosítású földre vonatkozó haszonélvezeti jog vagy használat jogának alapítása

céljából az ezekre vonatkozó jogszabályi tilalom vagy korlátozás kijátszásával semmis szerződést köt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld tulajdonjogának megszerzésére,

b) mező- és erdőgazdasági hasznosítású földre vonatkozó haszonélvezeti jog vagy használat jogának alapítására

vonatkozó jogszabályi tilalom vagy korlátozás kijátszásával általa kötött semmis szerződés leplezésére létrehozott megállapodás alapján mező- és erdőgazdasági hasznosítású földet használ, illetve szedi annak hasznait, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az az ügyvéd, jogtanácsos vagy közjegyző, aki az (1) bekezdés szerinti szerződés megkötésében közreműködik.

(4) Korlátlanul enyhíthető az (1) és (2) bekezdés szerinti bűncselekmény elkövetőjének a büntetése, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti és az elkövetés körülményeit feltárja.

### **Sporteredmény tiltott befolyásolása<sup>57</sup>**

**349/A. §<sup>58</sup>** (1) Aki olyan megállapodást köt, aminek következtében valamely sportszövetség versenyrendszerében szervezett vagy a sportszövetség versenynaptárában egyébként szereplő verseny, mérkőzés eredménye nem a versenyszabályzatnak vagy a tisztességes játék elveinek megfelelő módon alakul ki, ha más bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

*XXXIV. FEJEZET*

*A KÖZIGAZGATÁS RENDJE ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

## **A választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény<sup>59</sup>**

**350. §<sup>60</sup>** (1) Aki a választási eljárásról szóló törvény vagy a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés során

a) a jelölési eljárás szabályait megszegve erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez ajánlást,

b) népszavazás vagy európai polgári kezdeményezés indítványozása érdekében erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez aláírást,

c) jogosultság nélkül szavaz,

d) jogosulatlanul aláír, hamis adatokat tüntet fel,

e) arra jogosultat a választásban, a népszavazásban, a népszavazási vagy az európai polgári kezdeményezésben akadályoz, vagy erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel, vagy anyagi juttatással befolyásolni törekszik,

f) megsérti a választás vagy a népszavazás titkosságát,

g) meghamisítja a választás, a népszavazás, a népszavazási vagy az európai polgári kezdeményezés eredményét,

h) a jelölési eljárás során az ajánlásáért, illetve a népszavazás kezdeményezése vagy európai polgári kezdeményezés indítványozása során az aláírásáért anyagi juttatást fogad el,

i) szavazatát anyagi juttatás nyújtásától teszi függővé, és erre tekintettel anyagi juttatást fogad el,

büntettet követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki nemzetiségi önkormányzati képviselőjelöltként történő nyilvántartásba vételhez szükséges nyilatkozatában korábbi nemzetiségi önkormányzati képviselőjelöltségére vonatkozóan valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz.

## **Egyesülési joggal visszaélés**

**351. §** (1) Aki a bíróság által felosztatott egyesület vezetésében részt vesz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bíróság által felosztatott egyesület működésében a köznyugalom megzavarására alkalmas módon vesz részt, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a bíróság által felosztatott egyesület vezetéséhez vagy működéséhez szükséges vagy azt könnyítő feltételeket biztosítja, vagy ahhoz anyagi eszközöket szolgáltat, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Közbiztonsági tevékenység jogellenes szervezése**

### **352. § Aki**

*a)* olyan, a közbiztonság, közrend fenntartására irányuló tevékenységet szervez, amelyre jogszabály nem jogosítja fel, vagy

*b)* a közbiztonság, közrend fenntartásának látszatát keltő tevékenységet szervez,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Embercsempészás**

**353. § (1)** Aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

*a)* vagyoni haszonszerzés végett, vagy

*b)* államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

*a)* a csempésztett személy sanyargatásával,

*b)* fegyveresen,

*c)* felfegyverkezve,

*d)* üzletszerűen vagy

*e)* bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki embercsempészésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Jogellenes tartózkodás elősegítése**

### **354. § (1) Aki**

*a)* az Európai Unió tagállamának,

*b)* az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam vagy

c) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárával azonos jogállású állampolgár államának

területén történő jogellenes tartózkodáshoz vagyoni haszonszerzés végett segítséget nyújt olyan személy részére, aki ezen államok egyikének sem állampolgára, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki vagyoni haszonszerzés végett külföldi személy magyarországi jogellenes tartózkodásához nyújt segítséget.

### **Családi kapcsolatok létesítésével visszaélés**

**355. §** Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki anyagi haszonszerzés céljából, kizárólag tartózkodási jogosultságot igazoló okmány kiadása érdekében létesít családi kapcsolatot, vagy az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozathoz hozzájárul, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő.

### **Harmadik országbeli állampolgár jogellenes foglalkoztatása**

**356. §** (1) Aki keresőtevékenység folytatására jogosító engedéllyel nem rendelkező

a) harmadik országbeli állampolgárt rendszeresen vagy tartósan, illetve

b) jelentős számú harmadik országbeli állampolgárt egyidejűleg

foglalkoztat, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a) keresőtevékenység folytatására jogosító engedéllyel nem rendelkező harmadik országbeli állampolgárt különösen kizsákmányoló foglalkoztatási feltételek között foglalkoztat,

b) olyan, keresőtevékenység folytatására jogosító engedéllyel nem rendelkező harmadik országbeli állampolgárt foglalkoztat, akinek sérelmére emberkereskedelmet követtek el.

(3) E § alkalmazásában

a) különösen kizsákmányoló foglalkoztatási feltételek alatt a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott fogalmakat kell érteni;

b) jelentős számú: legalább öt személy.

### **Műemlék vagy védett kulturális javak megrongálása**

**357. § (1)** Aki a tulajdonában álló műemléket, védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat vagy a tulajdonában álló ingatlanon lévő régészeti lelőhelyet megrongálja, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a tulajdonában álló

a) műemléket vagy védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat megsemmisíti,

b) műemlék olyan helyrehozhatatlan károsodását idézi elő, amelynek következtében az elveszti műemléki jellegét, vagy

c) védett kulturális javak körébe tartozó tárgy vagy régészeti lelőhely helyrehozhatatlan károsodását idézi elő,

egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Védett kulturális javakkal visszaélés**

**358. § (1)** Aki

a) a védett gyűjteményhez tartozó tárgyat vagy védett tárggyegyüttes darabját jogszabályban előírt előzetes hozzájárulás nélkül elidegeníti,

b) védett kulturális javak körébe tartozó tárgy, gyűjtemény vagy tárggyegyüttes tulajdonjogában bekövetkezett változásra vonatkozó, jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségét elmulasztja,

c) védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat, gyűjteményt vagy tárggyegyüttest engedély nélkül külföldre juttat, vagy a kiviteli engedély kereteit túllépi,

büntettet miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a kulturális javak körébe tartozó és kiviteli engedélyhez kötött tárgyat engedély nélkül külföldre juttat, vagy a kiviteli engedély kereteit túllépi.

### **Veszélyes állat, illetve veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése**

**359. § (1)** Aki

a) veszélyes állatot engedély nélkül tart, szaporít, elidegenít, vagy az ország területére behoz,

b) a veszélyes állat tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) veszélyes ebet

aa) szaporít, az ország területére behoz, onnan kivisz, versenyeztet, vagy engedély nélkül tart,

ab) jogszabály megszegésével elidegenít vagy megszerez, illetve

b) a veszélyes eb

ba) ivartalanítására vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, vagy

bb) tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi.

(3) Aki veszélyes ebet őrző-védő feladat végzésére tart, kiképez, illetve veszélyes ebbel ilyen feladatot végeztet, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában veszélyes eb a hatósági határozatban egyedileg veszélyes ebbé nyilvánított eb.

### **Tiltott szerencsejáték szervezése**

#### **360. § Aki**

a) tiltott szerencsejátékot rendszeresen szervez, vagy

b) tiltott szerencsejáték rendszeres szervezéséhez helyiséget bocsát rendelkezésre,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Járványügyi szabályszegés**

#### **361. § Aki**

a) a zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés szabályait megszegi,

b) járvány idején az elrendelt járványügyi elkülönítés, megfigyelés, zárlat vagy ellenőrzés szabályait megszegi,

c) a fertőző állatbetegségek vagy növényi zárlati károsítók be- és kihurcolásának, valamint terjedésének megakadályozása vagy előfordulásának felszámolása végett elrendelt növény-egészségügyi vagy állatjárványügyi intézkedés szabályait megszegi,

vétség miatt elzárással büntetendő.

### **Géntechnológiával módosított növényfajtákkal kapcsolatos kötelezettség megszegése**

#### **362. § Aki az Európai Unióban**

a) engedéllyel nem rendelkező géntechnológiával módosított növényfajta szaporítóanyagát az ország területére jogellenesen behozza, tárolja, szállítja, forgalomba hozza, vagy a környezetbe kijuttatja,

b) termesztési célú felhasználásra ki nem terjedő engedéllyel rendelkező géntechnológiával módosított növényfajta szaporítóanyagát a környezetbe jogellenesen kijuttatja,

c) termesztési célú engedéllyel rendelkező géntechnológiával módosított növényfajta szaporítóanyaga vonatkozásában a védzáradéki eljárás időtartamára biztonsági intézkedésként elrendelt behozatali, előállítási, tárolási, szállítási, forgalomba hozatali, felhasználási tilalmat megszegi,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **A számvevőszéki ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegése**

**363. §** (1) Aki az Állami Számvevőszék ellenőrzése során az Állami Számvevőszékről szóló törvényben meghatározott közreműködési kötelezettségét megszegi, és ezzel az ellenőrzés lefolytatását akadályozza, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az ellenőrzött szervezet vezetője, ha írásbeli felszólítás ellenére nem küld intézkedési tervet az Állami Számvevőszék részére.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény az ellenőrzés lefolytatását megghiúsítja.

### **Kitiltás**

**364. §** Az embercsempészás és a tiltott szerencsejáték szervezése elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

## *XXXV. FEJEZET*

### *A VAGYON ELLENI ERŐSZAKOS BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Rablás**

**365. §** (1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből

a) valaki ellen erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, vagy

b) öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezi,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Rablás az is, ha a tetten ért tolvaj a dolog megtartása végett erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve,

c) csoportosan,

d) bünszövetségben,

e) jelentős értékre,

f) hivatalos személy, külföldi hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy sérelmére, hivatalos eljárása, illetve feladata teljesítése során,

g) a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére

követik el.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

a) különösen nagy vagy ezt meghaladó értékre,

b) jelentős értékre a (3) bekezdés a)–d) pontjában meghatározott módon,

c) hivatalos személy, külföldi hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy sérelmére, hivatalos eljárása, illetve feladata teljesítése során a (3) bekezdés a)–d) pontjában meghatározott módon

követik el.

(5) Aki rablásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Kifosztás**

**366. § (1)** Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett

a) úgy vesz el mástól, hogy evégből lerészegíti, vagy bódult állapotát idézi elő,

b) az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetés hatása alatt álló személytől vesz el, vagy

c) védekezésre képtelen, illetve a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személytől elvesz,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kifosztást

a) jelentős értékre,

b) csoportosan,

c) bünszövetségben

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a kifosztást

a) különösen nagy vagy ezt meghaladó értékre,

b) jelentős értékre, csoportosan vagy bűnszövetségben

követik el.

### **Zsarolás**

**367. § (1)** Aki jogtalan haszonszerzés végett mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a zsarolást

a) bűnszövetségben,

b) az élet vagy a testi épség elleni, illetve más hasonlóan súlyos fenyegetéssel,

c) hivatalos személyként e minőség felhasználásával,

d) hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével

követik el.

### **Önbíráskodás**

**368. § (1)** Aki abból a célból, hogy jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igénynek érvényt szerezzen, mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az önbíráskodást

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve,

c) csoportosan,

d) védekezésre képtelen személy sérelmére

követik el.

(3) Nem valósul meg önbíráskodás, ha az erőszak vagy a fenyegetés alkalmazása az igény érvényesítésének megengedett eszköze.

### **Értelmező rendelkezések**

**369. §** E fejezet alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény a vagyon elleni erőszakos bűncselekmény és a vagyon elleni bűncselekmény.

*XXXVI. FEJEZET*

*A VAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

**Lopás**

**370. §<sup>61</sup>** (1) Aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a lopást kisebb értékre vagy

*b)* a szabálysértési értékre elkövetett lopást

*ba)* bűnszövetségben,

*bb)* üzletszerűen,

*bc)* dolog elleni erőszakkal – ideértve azt is, ha a dolog eltulajdonításának megakadályozására szolgáló eszközt állagsérelem okozása nélkül eltávolítják, vagy a dolog eltulajdonításának megakadályozására alkalmatlanná teszik –,

*bd)* zsebtolvajlás útján,

*be)* egy vagy több közokirat, magánokirat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételével,

*bf)* helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre megtévesztéssel, vagy a jogosult, illetve a használó tudta és beleegyezése nélkül bemenne,

*bg)* hamis vagy lopott kulcs használatával,

*bh)* lakást vagy hasonló helyiséget az elkövetővel közösen használó sérelmére vagy

*bi)* erdőben jogellenes fakivágással

követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a lopást nagyobb értékre,

*b)* a kisebb értékre elkövetett lopást

*ba)* a (2) bekezdés *ba)*–*be)* pontjában meghatározott valamely módon,

*bb)* védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra vagy régészeti leletre,

*bc)* vallási tisztelet tárgyára,

*bd)* holttesten lévő tárgyra, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyra,

*be)* nemesfémre vagy

*c)* a lopást szabálysértési vagy kisebb értékre közveszély színhelyén

követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a lopást jelentős értékre vagy

*b)* a nagyobb értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés *ba)*–*be)* pontjában meghatározott valamely módon vagy közveszély színhelyén

követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a lopást különösen nagy értékre vagy

*b)* a jelentős értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés *ba)*–*be)* pontjában meghatározott valamely módon vagy közveszély színhelyén

követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a lopást különösen jelentős értékre vagy

*b)* a különösen nagy értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés *ba)*–*be)* pontjában meghatározott valamely módon vagy közveszély színhelyén

követik el.

## **Rongálás**

**371. §** (1) Aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a rongálás kisebb kárt okoz, vagy

*b)* a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást

*ba)* falfirka elhelyezésével vagy

*bb)* bűnszövetségben

követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a rongálás nagyobb kárt okoz,

*b)* az elkövető

*ba)* védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat, műemléket, régészeti lelőhelyet vagy régészeti leletet,

*bb)*<sup>62</sup> vallási tisztelet tárgyát vagy templomot, vallásgyakorlásra rendelt más helyet,

*bc)* temetési helyet, temetkezési emlékhelyet, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyat

rongál meg.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a rongálás jelentős kárt okoz,

*b)* az elkövető a (3) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely tárgyat, épületet, vagy helyet semmisít meg,

*c)* a rongálást robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen nagy kárt okoz.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen jelentős kárt okoz.

(7) E § alkalmazásában falfirka: festékszóróval, filctollal vagy bármilyen más felületképző anyaggal létrehozott képi, grafikus vagy szöveges felületbevonat, amely nem a vagyontárgy rendeltetésszerű használatához szükséges.

## **Sikkasztás**

**372. §** (1) Aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a sikkasztást kisebb értékre vagy

*b)* a szabálysértési értékre elkövetett sikkasztást

*ba)* bünszövetségben,

*bb)* közveszély színhelyén,

*bc)* üzletszerűen

követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a sikkasztást nagyobb értékre,

*b)* a kisebb értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon, vagy

*c)* a sikkasztást védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra vagy régészeti leletre

követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a sikkasztást jelentős értékre,

*b)* a nagyobb értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon, vagy

*c)* a sikkasztást a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére

követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a sikkasztást különösen nagy értékre vagy

*b)* a jelentős értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon

követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a sikkasztást különösen jelentős értékre vagy

*b)* a különösen nagy értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon

követik el.

## **Csalás**

**373. § (1)** Aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a csalás kisebb kárt okoz, vagy

*b)* a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó csalást

*ba)* bűnszövetségben,

*bb)* közveszély színhelyén,

*bc)* üzletszerűen,

*bd)* jótékony célú adománygyűjtést színlelve

követik el.

(3) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a csalás nagyobb kárt okoz, vagy

*b)* a kisebb kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a csalás jelentős kárt okoz,

*b)* a nagyobb kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el, vagy

*c)* a csalást a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a csalás különösen nagy kárt okoz, vagy

*b)* a jelentős kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a csalás különösen jelentős kárt okoz, vagy

*b)* a különösen nagy kárt okozó csalást a (2) bekezdés *ba)*–*bc)* pontjában meghatározott valamely módon követik el.

(7) E § alkalmazása szempontjából kárnak kell tekinteni az igénybe vett szolgáltatás meg nem fizetett ellenértékét is.

### **Gazdasági csalás**

**374. § (1)** Aki jogtalan haszonszerzés végett színlelt gazdasági tevékenységet végez, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, gazdasági csalást követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha a gazdasági csalás kisebb vagyoni hátrányt okoz.

(3) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a gazdasági csalás nagyobb vagyoni hátrányt okoz, vagy

*b)* a kisebb vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást

*ba)* bűnszövetségben,

*bb)* üzletszerűen

követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a gazdasági csalás jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

*b)* a nagyobb vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást a (3) bekezdés *ba)* vagy *bb)* pontjában meghatározott módon követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a gazdasági csalás különösen nagy vagyoni hátrányt okoz, vagy

*b)* a jelentős vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást a (3) bekezdés *ba)* vagy *bb)* pontjában meghatározott módon követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a gazdasági csalás különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

*b)* a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó gazdasági csalást a (3) bekezdés *ba)* vagy *bb)* pontjában meghatározott módon követik el.

### **Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás**

**375. § (1)** Aki jogtalan haszonszerzés végett információs rendszerbe adatot bevisz, az abban kezelt adatot megváltoztatja, törli, vagy hozzáférhetatlenné teszi, illetve egyéb művelet végzésével az információs rendszer működését befolyásolja, és ezzel kárt okoz, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás jelentős kárt okoz, vagy

b) a nagyobb kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás különösen nagy kárt okoz, vagy

b) a jelentős kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás különösen jelentős kárt okoz, vagy

b) a különösen nagy kárt okozó információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(5) Az (1)–(4) bekezdés szerint büntetendő, aki hamis, hamisított vagy jogosulatlanul megszerzett elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz felhasználásával vagy az ilyen eszközzel történő fizetés elfogadásával okoz kárt.

(6) Az (5) bekezdés alkalmazásában a külföldön kibocsátott elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a belföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel azonos védelemben részesül.

## **Hűtlen kezelés**

**376. §** (1) Akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg, és ebből folyó köteleességének megszegésével vagyoni hátrányt okoz, hűtlen kezelést követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés kisebb vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés nagyobb vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a kisebb vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a nagyobb vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés különösen nagy vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében e minőségében követi el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a hűtlen kezelés különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

b) a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést gyám vagy gondnok e minőségében követi el.

### **Hanyag kezelés**

**377. §** (1) Akit idegen vagyon törvényen alapuló kezelésével vagy felügyeletével bíztak meg, és az ebből eredő kötelességének megszegésével vagy elhanyagolásával gondatlanságból vagyoni hátrányt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a hanyag kezelés különösen nagy vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okoz.

### **Jogtalan elsajátítás**

**378. §** (1) Aki

a) a talált idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül a hatóságnak vagy annak, aki elvesztette, nem adja át, illetve

b) a véletlenül vagy tévedésből hozzá került idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül nem adja vissza,

vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogtalan elsajátítást védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra vagy régészeti leletre követik el.

### **Orgazdaság**

**379. §** (1) Aki

a) költségvetési csalásból származó vámellenőrzés alól elvont nem közösségi árut,

b) jövedéki adózás alól elvont terméket, vagy

c) lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezelésből, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból vagy orgazdaságból származó dolgot

vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy elidegenítésében közreműködik, orgazdaságot követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) kisebb értékre vagy

b) szabálysértési értékre üzletszerűen

követik el.

(3) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) nagyobb értékre,

b) védett kulturális javak körébe tartozó tárgyra, műemlékre, régészeti lelőhelyre vagy régészeti leletre,

c) kisebb értékű nemesfémre vagy

d) kisebb értékre üzletszerűen

követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) jelentős értékre vagy

b) nagyobb értékre üzletszerűen

követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) különösen nagy értékre vagy

b) jelentős értékre üzletszerűen

követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) különösen jelentős értékre vagy

b) különösen nagy értékre üzletszerűen

követik el.

## **Jármű önkényes elvétele**

**380. §** (1) Aki idegen gépi meghajtású járművet mástól azért vesz el, hogy jogtalanul használja, vagy az így elvett, illetve a rábízott ilyen járművet használja jogtalanul, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) erőszakkal, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel,

b) bűnszövetségben

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekményt fegyveresen, felfegyverkezve vagy bűnszövetségben követik el.

## **Uzsora-bűncselekmény**

**381. §** (1) Aki más rászorult helyzetét kihasználva olyan különösen aránytalan mértékű ellenszolgáltatást tartalmazó megállapodást köt, amely alkalmas arra, hogy annak teljesítése a megállapodás kötelezettjét, a megállapodás kötelezettjének a vele közös háztartásban élő hozzátartozóját, illetve a megállapodás kötelezettje által tartási kötelezettség alapján eltartott személyt súlyos vagy további súlyos nélkülözésnek tegye ki, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az uzsora-bűncselekményt bűnszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(3) Uzsora-bűncselekmény elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az uzsora-bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

## **Magánindítvány**

**382. §** Lopás, rongálás, sikkasztás, csalás, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás, hűtlen kezelés, jogtalan elsajátítás, orgazdaság, illetve jármű önkényes elvétele miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha a sértett a hozzátartozója. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elkövető egyben a sértett gyámja vagy gondnoka.

## **Értelmező rendelkezések**

**383. §** E fejezet alkalmazásában

a) dolgoz a villamos- és a gazdaságilag hasznosítható más energiát is, úgyszintén a vagyoni jogosultságot megtestesítő olyan okiratot is érteni kell, amely a benne tanúsított vagyoni érték vagy jogosultság feletti rendelkezést önmagában – illetve a dematerializált formában kibocsátott értékpapír esetében az értékpapírszámla jogosultjának – biztosítja,

- b) vallási tisztelet tárgyán a vallási szertartás végzésére szolgáló tárgyat is érteni kell,
- c) nemesfémén a nemesfém ötvözetét vagy a fémkereskedelmi engedélyköteles anyagot is érteni kell,
- d) a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény:
  - da)<sup>63</sup> a vagyon elleni erőszakos,
  - db) a vagyon elleni,
  - dc) a szellemi tulajdonjog elleni bűncselekmény.

### *XXXVII. FEJEZET*

#### *A SZELLEMI TULAJDONJOG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Bitorlás**

#### **384. § (1) Aki**

- a) más szellemi alkotását sajátjaként tünteti fel, és ezzel a jogosultnak vagyoni hátrányt okoz,
  - b) gazdálkodó szervezetnél betöltött munkakörével, tisztségével, tagságával visszaélve más szellemi alkotásának hasznosítását vagy az alkotáshoz fűződő jogok érvényesítését attól teszi függővé, hogy annak díjából, illetve az abból származó haszonból vagy nyereségből részesítsék, illetve jogosultként tüntessék fel,
- büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **(2) E § alkalmazásában szellemi alkotás:**

- a) a szerzői jogi védelem alá tartozó irodalmi, tudományos vagy művészeti alkotás,
- b) a szabadalmazható találmány,
- c) az oltalmazható növényfajta,
- d) az oltalmazható használati minta,
- e) az oltalmazható formatervezési minta,
- f) a mikroelektronikai félvezető termék oltalmazható topográfiája.

#### **Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése**

**385. § (1)** Aki másnak vagy másoknak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát vagy jogait vagyoni hátrányt okozva megsérti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a szerzői jogról szóló törvény szerint a magáncélú másolásra tekintettel a szerzőt, illetve a kapcsolódó jogi jogosultat megillető üreshordozó díj, illetve reprográfiai díj megfizetését elmulasztja.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését nagyobb vagyoni hátrányt okozva követik el.

(4) Ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését

a) jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés büntett miatt egy évtől öt évig,

b) különösen nagy vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés két évtől nyolc évig,

c) különösen jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés öt évtől tíz évig

terjedő szabadságvesztés.

(5) Nem valósítja meg az (1) bekezdés szerinti bűncselekményt, aki másnak vagy másoknak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát vagy jogait többszörözéssel vagy lehívásra történő hozzáférhetővé tétellel sérti meg, feltéve, hogy a cselekmény jövedelemszerzés célját közvetve sem szolgálja.

### **Védelmet biztosító műszaki intézkedés kijátszása**

**386. §** (1) Aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedést haszonszerzés végett megkerüli, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerülése céljából

a) az ehhez szükséges eszközt, terméket, számítástechnikai programot, berendezést vagy felszerelést készít, előállít, átad, hozzáférhetővé tesz, vagy forgalomba hoz,

b) az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő gazdasági, műszaki vagy szervezési ismeretet másnak a rendelkezésére bocsátja.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a műszaki intézkedés kijátszását üzletszerűen követik el.

(4) Nem büntethető a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerüléséhez szükséges eszköz, termék, berendezés, felszerelés készítése vagy előállítása miatt az, aki mielőtt tevékenysége a hatóság tudomására jutott volna, azt a hatóság előtt felfedi, és az elkészített, illetve az előállított dolgot a hatóságnak átadja, és lehetővé teszi a készítésben vagy az előállításban részt vevő más személy kilétének megállapítását.

### **Jogkezelési adat meghamisítása**

**387. §** Aki haszonszerzés végett

a) hamis jogkezelési adatot készít,

b) a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott jogkezelési adatot eltávolítja vagy megváltoztatja,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Iparjogvédelmi jogok megsértése**

**388. §** (1) Aki a jogosultnak törvény, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés vagy európai uniós jogi aktus alapján fennálló iparjogvédelmi oltalomból eredő jogát

a) az oltalom tárgyának utánzásával vagy átvételével,

b) az oltalom tárgyának utánzásával vagy átvételével előállított áru forgalomba hozatalával, vagy az ilyen áru forgalomba hozatal céljából való megszerzésével vagy tartásával

megsérti, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az iparjogvédelmi jogok megsértését üzletszerűen követik el.

(3) Ha az iparjogvédelmi jogok megsértését

a) jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés egy évtől öt évig,

b) különösen nagy vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés két évtől nyolc évig,

c) különösen jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el, a büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

(4) E § alkalmazásában

a) iparjogvédelmi oltalom:

aa) a szabadalmi oltalom,

ab) a növényfajta-oltalom,

ac) a kiegészítő oltalmi tanúsítvány,

ad) a védjegyoltalom,

ae) a földrajziárjelző-oltalom,

af) a formatervezésiminta-oltalom,

ag) a használatiminta-oltalom,

ah) a topográfiaoltalom;

b) áru alatt értendő minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog és a szolgáltatás.

### **Magánindítvány<sup>64</sup>**

**388/A. §<sup>65</sup>** A szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítéséről és az 1383/2003/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 12-i 608/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikk (1) bekezdése szerinti esetekben a 385. §-ban és a 388. §-ban meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető, kivéve, ha azzal összefüggően nem magánindítványra büntetendő bűncselekményt is elkövetnek.

### **Értelmező rendelkezés<sup>66</sup>**

**388/B. §<sup>67</sup>** E fejezet alkalmazásában a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény a vagyon elleni bűncselekmény.

## *XXXVIII. FEJEZET*

### *A PÉNZ- ÉS BÉLYEGFORGALOM BIZTONSÁGA ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Pénzhamisítás**

#### **389. § (1) Aki**

a) pénzt forgalomba hozatal céljából utánoz vagy meghamisít,

b) hamis vagy meghamisított pénzt forgalomba hozatal céljából megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít,

c) hamis vagy meghamisított pénzt forgalomba hoz,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzhamisítást

a) különösen nagy vagy azt meghaladó értékű pénzre vagy

b) bűnszövetségben

követik el.

(3) Aki pénzhamisításra irányuló előkészületet követ el, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki valódiaként jogszerűen szerzett hamis vagy meghamisított, kisebb vagy azt el nem érő értékű pénzt forgalomba hoz.

(5) E § alkalmazásában

a) pénz: a törvényes fizetőeszköznek minősülő, vagy jogszabály, az európai uniós jogi aktus vagy a pénzkibocsátásra jogosult intézmény hivatalos közleménye alapján a jövőben, meghatározott időponttól annak minősülő bankjegy és érme, továbbá a forgalomból kivont

bankjegy és érme, ha annak törvényes fizetőeszközzé történő beváltására jogszabály vagy az európai unió jogi aktusa alapján a kivont bankjegyet, illetve érmét kibocsátó állam nemzeti bankja köteles, vagy arra kötelezettséget vállalt,

b) a bankjeggyel azonos megítélés alá esik a sorozatban kibocsátott, nyomdai úton előállított értékpapír, feltéve, hogy az átruházását jogszabály vagy az értékpapírra rávezetett nyilatkozat nem korlátozza vagy zárja ki,

c) pénz utánzásának kell tekinteni a forgalomból kivont pénz olyan megváltoztatását is, hogy az forgalomban levő pénz látszatát keltse,

d) pénz meghamisításának kell tekinteni olyan jelzés alkalmazását vagy eltávolítását is, amely annak megjelölésére szolgál, hogy a pénz csak meghatározott országban érvényes, illetve a pénz nemesfém tartalmának csökkentését is.

(6) A külföldi pénz és értékpapír a belföldivel azonos védelemben részesül.

### **Pénzhamisítás elősegítése**

**390. §** (1) Aki pénzhamisításhoz szükséges anyagot, eszközt, berendezést, gyártási tervet, műszaki leírást vagy számítástechnikai programot készít, átad, elfogad, megszerez, tart, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy forgalomba hoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzhamisítás elősegítését bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

### **Bélyeghamisítás**

**391. §** (1) Aki forgalomba hozatal vagy felhasználás céljából

a) bélyeget utánoz vagy meghamisít,

b) hamis vagy meghamisított bélyeget megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki hamis, meghamisított vagy felhasznált bélyeget valódiaként vagy fel nem használtként forgalomba hoz vagy felhasznál.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bélyeghamisítást

a) különösen nagy vagy azt meghaladó értékű bélyegre, illetve

b) bünszövetségben

követik el.

(4) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a bélyeghamisítást kisebb vagy azt el nem érő értékű bélyegre követik el.

(5) E § alkalmazásában

*a)* bélyeg:

*aa)* a postabélyeg, akkor is, ha még nem került forgalomba, vagy onnan már kivonták,

*ab)* a postai szolgáltatás bérmentesítésére alkalmas jelzés és a bérmentesítő gép lenyomata, a díjazással kapcsolatos postai felülnyomás, felírás vagy jelzés, és a nemzetközi válaszdíjszelvény,

*ac)* a fizetési kötelezettség teljesítésére a hatóság által kibocsátott bélyeg, akkor is, ha még nem került forgalomba, vagy onnan már kivonták, addig az időpontig, amíg visszaváltására, illetve cseréjére az állam jogszabály alapján köteles,

*ad)* fém természetének vagy tartalmának bizonyítására szolgáló hatósági jel,

*ae)* az adó biztosítására szolgáló hatósági jegy, valamint termék minőségének, mennyiségének, egyéb lényeges tulajdonságának bizonyítására szolgáló hatósági jegy,

*af)* a mérésügyi hatóság által mérőeszköz hitelesítésének és vizsgálatának bizonyítására, valamint hordó ürtartalmának jelzésére használt bélyegző és pecsét,

*b)* forgalomba hozatalon a bélyeggyűjtés céljára forgalomba hozást is érteni kell,

*c)* meghamisításon a bélyegnek gyűjtés célját szolgáló jogosulatlan megváltoztatását is érteni kell.

(6) A külföldi bélyeg a belföldivel azonos védelemben részesül.

### **Kézpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása**

**392. §** (1) Aki felhasználás céljából

*a)* kézpénz-helyettesítő fizetési eszközt meghamisít,

*b)* hamis kézpénz-helyettesítő fizetési eszközt készít, vagy

*c)* az elektronikus kézpénzhelyesítő fizetési eszközön tárolt adatokat vagy az ahhoz kapcsolódó biztonsági elemeket technikai eszközzel rögzíti,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki kézpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítására irányuló előkészületet követ el, elzárással büntetendő.

(3) A külföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő, illetve elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a belföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel azonos védelemben részesül.

### **Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés**

**393. § (1)**<sup>68</sup> Aki

a) egy vagy több olyan készpénz-helyettesítő fizetési eszközt, amely nem vagy nem kizárólag a sajátja, vagy amelynek a használatára nem vagy nem kizárólagosan jogosult, mástól, annak beleegyezése nélkül, jogtalanul elvesz vagy megszerez,

b) hamis vagy meghamisított, az a) pontban meghatározott módon elvett vagy megszerzett készpénz-helyettesítő fizetési eszközt, vagy az elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszközön tárolt adatokat vagy az ahhoz kapcsolódó biztonsági elemeket átad, megszerez, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít,

vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(3) A külföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a belföldön kibocsátott készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel azonos védelemben részesül.

### **Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának elősegítése**

**394. § (1)** Aki készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításához vagy a készpénzhelyettesítő fizetési eszközön lévő adat technikai eszközzel való rögzítéséhez szükséges anyagot, eszközt, berendezést vagy számítástechnikai programot készít, megszerez, tart, átad, forgalomba hoz, az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

## *XXXIX. FEJEZET*

### *A KÖLTSÉGVETÉST KÁROSÍTÓ BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés**

**395. § (1)** Aki társadalombiztosítási ellátás, vagy az államháztartás alrendszereiből jogszabály alapján természetes személy részére nyújtható pénzbeli vagy természetbeni juttatás megszerzése vagy megtartása céljából mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, vagy a valós tény elhallgatja, és ezzel kárt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaéléssel okozott kárt a vádirat benyújtásáig megtéríti.

#### **Költségvetési csalás**

### **396. § (1) Aki**

*a)* költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszközök vonatkozásában mást tévedésbe ejt, tévedésben tart, valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy a valós tény elhallgatja,

*b)* költségvetésbe történő befizetési kötelezettséggel kapcsolatos kedvezményt jogtalanul vesz igénybe, vagy

*c)* költségvetésből származó pénzeszközöket a jóváhagyott céltól eltérően használ fel,

és ezzel egy vagy több költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a költségvetési csalás nagyobb vagyoni hátrányt okoz, illetve

*b)* az (1) bekezdésben meghatározott költségvetési csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a költségvetési csalás jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

*b)* a nagyobb vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a költségvetési csalás különösen nagy vagyoni hátrányt okoz, vagy

*b)* a jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(5) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

*a)* a költségvetési csalás különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz, vagy

*b)* a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(6) Az (1)–(5) bekezdés szerint büntetendő, aki a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban megállapított feltétel hiányában vagy hatósági engedély nélkül jövedéki terméket előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, és ezzel a költségvetésnek vagyoni hátrányt okoz.

(7) Aki költségvetésből származó pénzeszközökkel kapcsolatban előírt elszámolási, számadási, vagy az előírt tájékoztatási kötelezettségének nem vagy hiányosan tesz eleget,

valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy valótlan tartalmú, hamis vagy hamisított okiratot használ fel, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az (1)–(6) bekezdésében meghatározott költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányt a vádirat benyújtásáig megtéríti. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(9) E § alkalmazásában

a) költségvetésen az államháztartás alrendszerének költségvetését – ideértve a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak költségvetését és az elkülönített állami pénzalapokat –, a nemzetközi szervezet által vagy nevében kezelt költségvetést, valamint az Európai Unió által vagy nevében kezelt költségvetést, pénzalapokat kell érteni. Költségvetésből származó pénzeszköz vonatkozásában elkövetett bűncselekmény tekintetében a felsoroltakon kívül költségvetésen a külföldi állam által vagy nevében kezelt költségvetést, pénzalapokat is érteni kell;

b) vagyoni hátrány alatt érteni kell a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevételkiesést, valamint a költségvetésből jogosulatlanul igénybe vett vagy céltól eltérően felhasznált pénzeszközt is.

### **A költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása**

**397. §** A gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha a felügyeleti vagy az ellenőrzési kötelezettség teljesítését elmulasztja, és ezáltal lehetővé teszi, hogy a költségvetési csalást a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója a gazdálkodó szervezet tevékenysége körében elkövesse, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Jövedékkel visszaélés elősegítése**

**398. § (1)** Aki

a) jövedéki termék előállítására alkalmas, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban meghatározott berendezést, készüléket, eszközt vagy alapanyagot engedély nélkül vagy a jogszabály megszegésével előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz, illetve

b) a forgalomba hozatalhoz szükséges zárjegyet vagy adójegyet engedély nélkül vagy jogszabály megszegésével előállít, megszerez vagy tart,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) jelentős mennyiségű alapanyagra vagy zárjegyre,

c) jelentős vagy azt meghaladó értékű adójegyre

követik el.

(3) A (2) bekezdés b) pontja alkalmazása szempontjából

a) az alapanyag jelentős mennyiségű, ha

aa) motorbenzinként vagy gázolajként, motorbenzin- vagy gázolaj-adalékként, illetve hígítóanyagként felhasználható adómérték nélküli ásványolajtermék esetén a 20 000 litert,

ab) adómérték nélküli cseppfolyós szénhidrogén esetén a 45 000 kilogrammot,

ac) adómérték nélküli gáz-halmazállapotú szénhidrogén esetén a 100 000 nm<sup>3</sup>-t,

ad) cukorcefre esetén a 10 000 litert,

ae) cukor- vagy keményítőtartalmú mezőgazdasági eredetű termékből készült cefre esetén a 25 000 litert,

af) <sup>69</sup> szárított dohány, fermentált dohány vagy vágott dohány esetén az 5 kilogrammot,

b) a zárjegy jelentős mennyiségű, ha az 5000 darabot

meghaladja.

*XL. FEJEZET*

*PÉNZMOSÁS*

**Pénzmosás**

**399. § (1)** Aki más által elkövetett büntetendő cselekményből származó

a) dolgot átalakítja, átruházza, vagy a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe abból a célból, hogy

aa) az ilyen dolog eredetét eltitkolja, elleplezze, vagy

ab) a más által elkövetett büntetendő cselekmény elkövetőjével szemben folytatott büntetőeljárást megghiúsítsa,

b) dolog eredetét, az ilyen dolgon fennálló jogot vagy az e jogban bekövetkezett változásokat, az ilyen dolog helyének változását vagy azt a helyet, ahol az ilyen dolog található, eltitkolja, vagy elleplezi,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó dolgot

a) magának vagy harmadik személynek megszerzi,

b) megőrzi, kezeli, használja vagy felhasználja, azon vagy az ellenértékén más anyagi javakat szerez,

ha a dolog eredetét az elkövetés időpontjában ismerte.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki bűncselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése, titkolása céljából

a) gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,

b) a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)–(3) bekezdésben meghatározott pénzmosást

a) üzletszerűen,

b) különösen nagy vagy azt meghaladó értékre,

c) pénzügyi intézmény, befektetési vállalkozás, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári vagy központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, biztosító, viszontbiztosító vagy független biztosításközvetítő, illetve önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, magánnyugdíjpénztár vagy foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény, szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet, vagy szabályozott ingatlanbefektetési társaság tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként,

d) hivatalos személyként vagy

e) ügyvédként

követik el.

(5) Aki az (1)–(4) bekezdésben meghatározott pénzmosás elkövetésében megállapodik, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**400. § (1)** Aki a más által elkövetett bűncselekményből származó

a) dolgot gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,

b) dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe,

és gondatlanságból nem tud a dolog ezen eredetéről, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) különösen nagy vagy azt meghaladó értékre,

b) pénzügyi intézmény, befektetési vállalkozás, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári vagy központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, biztosító, viszontbiztosító vagy független biztosításközvetítő, illetve önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, magánnyugdíjpénztár vagy foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény, szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet, vagy szabályozott ingatlanbefektetési társaság tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként, illetve

c) hivatalos személyként

követik el.

(3) Nem büntethető az (1)–(2) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz, és az elkövetés körülményeit feltárja, feltéve, hogy a bűncselekményt még nem vagy csak részben fedezték fel.

### **A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása**

**401. §** Aki a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Értelmező rendelkezés**

**402. §** (1) A 399–400. § alkalmazásában dolgoz a vagyoni jogosultságot megtestesítő olyan okiratot, dematerializált értékpapírt is érteni kell, amely a benne tanúsított vagyoni érték vagy jogosultság feletti rendelkezést önmagában, illetve dematerializált formában kibocsátott értékpapír esetén az értékpapírszámla jogosultjának biztosítja.

(2) A 399–400. § alkalmazásában pénzügyi tevékenységen, illetve pénzügyi szolgáltatás igénybevételén a pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási vagy befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealapkezelési, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári vagy központi szerződő fél, vagy biztosítási, viszontbiztosítási vagy független biztosításközvetítői, illetve önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magánnyugdíjpénztári vagy foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási tevékenységet, illetve annak igénybevételét kell érteni.

## ***XLI. FEJEZET***

### ***A GAZDÁLKODÁS RENDJÉT SÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK***

#### **A számvitel rendjének megsértése**

**403. § (1)** Aki a számvitelről szóló törvényben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályokban előírt bizonylati rendet megsérti vagy könyvvezetési, beszámoló készítési kötelezettségét megszegi, és ezzel

a)<sup>70</sup> a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéz elő, vagy

b) az adott üzleti évet érintően vagyoni helyzete áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az egyéni vállalkozó, valamint a számvitelről szóló törvény hatálya alá nem tartozó más gazdálkodó is, aki jogszabályban meghatározott nyilvántartási, bizonylatolási kötelezettségét megszegi, és ezzel vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését megghiúsítja.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt pénzügyi intézmény, befektetési vállalkozás, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári vagy központi szerződő fél tevékenységet végző szervezet, biztosító, viszontbiztosító vagy független biztosításközvetítő, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, magánnyugdíjpénztár vagy foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény vagy szabályozott ingatlanbefektetési társaság körében követik el.

(4)<sup>71</sup> E § alkalmazásában a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló a hiba, ha egy adott üzleti évet érintően feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – értékének együttes, előjeltől független összege meghaladja a hiba elkövetésének üzleti évére vonatkozó számviteli beszámolóban kimutatott nettó árbevétel húsz százalékát és mérlegfőösszeg húsz százalékát is. Minden esetben megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló a hiba, ha egy adott üzleti évet érintően feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – értékének együttes, előjeltől független összege meghaladja az ötszázmillió forintot.

### **Csődbűncselekmény**

**404. § (1)** Aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete esetén

a) a vagyon vagy annak egy része elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével,

b) színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével, vagy

c) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon

a gazdálkodó szervezet vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet

a) fizetéseképtelenné válását vagy annak látszatát az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével idézi elő, és ezzel vagy

b) fizetéseképtelensége esetén az (1) bekezdésben meghatározott magatartások valamelyikével a hitelező vagy a hitelezők kielégítését részben vagy egészben megghiúsítja.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a csődbűncselekményt stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetre nézve követik el, vagy

b) a tényleges vagy színlelt vagyonsökkenés mértéke különösen jelentős.

(4) Aki a felszámolás elrendelését követően valamely hitelezőjét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényben meghatározott kielégítési sorrend megsértésével előnyben részesíti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1)–(3) bekezdésében meghatározott bűncselekmény akkor büntethető, ha

a) a csődeljárást megindították,

b) a felszámolást, kényszersztörlési, illetve kényszer-végelszámolási eljárást elrendelték, vagy

c) a felszámolási eljárás megindítása törvény kötelező rendelkezése ellenére nem történt meg.

(6) A csődbűncselekményt tettesként az követheti el, aki az adós gazdálkodó szervezet vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult, vagy arra lehetősége van, akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen.

### **Feljelentés elmulasztása a felszámolási eljárásban<sup>72</sup>**

**404/A. §<sup>73</sup>** Az a felszámoló, aki a felszámolási eljárás során hitelt érdemlő tudomást szerez a számvitel rendjének megsértése (403. §) vagy csődbűncselekmény (404. §) elkövetéséről, és erről a hatóságnak, mielőtt teheti, nem tesz jelentést, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Tartozás fedezetének elvonása**

**405. § (1)** Aki írásbeli szerződés alapján fennálló követelés fedezetéül szolgáló vagyont részben vagy egészben elvonja, és ezzel a tartozás kiegyenlítését részben vagy egészben megghiúsítja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetéül szolgáló vagyona ellen elköveti, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt különösen nagy vagy azt meghaladó értékre követik el.

(4) Tartozás fedezetének elvonása miatt az elkövető nem büntethető, ha a tartozást a vádirat benyújtásáig kiegyenlíti.

### **Engedély nélküli nemzetközi kereskedelmi tevékenység**

**406. §** Aki árut a behozatalához vagy kiviteléhez szükséges engedély nélkül az ország területére behoz, vagy onnan kivisz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Saját tőke csorbítása**

**407. §** A részvénytársaság, a korlátolt felelősségű társaság, a szövetkezet, az európai részvénytársaság vagy az európai szövetkezet vezető tisztségviselője vagy tagja, aki a társaság saját tőkéjét részben vagy egészben elvonja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Jogosulatlan pénzügyi tevékenység**

**408. §** Aki törvényben előírt engedély nélkül

a) pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási,

b) befektetési szolgáltatási, illetve befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári vagy központi szerződő fél,

c) biztosítási, viszontbiztosítási vagy független biztosításközvetítési,

d) önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magán-nyugdíjpénztári vagy foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási

tevékenységet végez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása**

**409. § (1)** A gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki közreműködik abban, hogy

a) a gazdálkodó szervezet a székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén ne legyen fellelhető,

b) közhitelű nyilvántartásba olyan személy kerüljön a gazdálkodó szervezet képviselőjére jogosult személyként bejegyzésre, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye ismeretlen, illetve ismeretlennek minősül, vagy

c) közhitelű nyilvántartásba a gazdálkodó szervezet tulajdonosaként olyan személy vagy gazdálkodó szervezet kerüljön bejegyzésre, akinek a lakóhelye vagy tartózkodási helye ismeretlen vagy ismeretlennek minősül, illetve amely a székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén nem lelhető fel, vagy aki, illetve amely nem a tényleges tulajdonos,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki közhitelű nyilvántartásba bejegyzendő, gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adat, jog vagy tény bejelentését, illetve ilyen adat, jog vagy tény változásának bejelentését elmulasztja, ha a bejelentési kötelezettségét jogszabály írja elő, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) E § alkalmazása szempontjából tényleges tulajdonosnak minősül az a személy vagy gazdálkodó szervezet, aki, illetve amely a gazdálkodó szervezetben közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább tíz százalékával vagy a Polgári Törvénykönyv szerinti meghatározó befolyással rendelkezik.

## **Bennfentes kereskedelem**

### **410. § Aki**

a) bennfentes információ felhasználásával pénzügyi eszközre vonatkozó ügyletet köt,

b) a birtokában lévő bennfentes információra tekintettel mást azzal bíz meg, hogy a bennfentes információval érintett pénzügyi eszközre vonatkozó ügyletet kössön, vagy

c) előnyszerzés végett bennfentes információt illetéktelen személynek átad,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Tőkebefektetési csalás**

### **411. § Aki**

a) a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről vagy vezető állású személyéről e tevékenységével összefüggésben, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozóan pénzügyi eszközről valótlan adat közlésével vagy híresztelésével, illetve adat elhallgatásával vagy

b) pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötésével

másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére, illetve tőkebefektetés eladására vagy a befektetés csökkentésére rábír, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Piramisjáték szervezése**

**412. §** Aki mások pénzének előre meghatározott formában történő, és kockázati tényezőt is tartalmazó módon való összegyűjtésén és szétosztásán alapuló olyan játékot szervez, amelyben a láncszerűen bekapcsolódó résztvevők a láncban előttük álló résztvevők számára közvetlenül, vagy a szervező útján pénzfizetést vagy más szolgáltatást teljesítenek, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Gazdasági titok megsértése**

**413. § (1)** Az a bank-, értékpapír-, pénztár-, biztosítási vagy foglalkoztatói nyugdíjtítok megtartására köteles személy, aki bank-, értékpapír-, pénztár-, biztosítási vagy foglalkoztatói nyugdíjtítoknak minősülő adatot jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt

okozva illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tesz, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem valósítja meg a gazdasági titok megsértését, aki

a) a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó törvényben meghatározott kötelezettségének tesz eleget, vagy

b) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával, a bennfentes kereskedelemmel, piacbefolyásolással és a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének tesz eleget, vagy illet kezdeményez, akkor sem, ha az általa jóhiszeműen tett bejelentés megalapozatlan volt.

### **Értelmező rendelkezések**

**414. §** (1) A 410. és a 411. § alkalmazásában pénzügyi eszközön

a) a pénzügyi eszközt, az egyéb tőzsdei terméket és bármilyen más eszközt, amelynek a forgalmazását az Európai Unió valamely tagállama szabályozott piacon engedélyezték, vagy amelyre vonatkozóan az ilyen piacon történő forgalmazásra engedélyezés iránti kérelmet nyújtottak be,

b) azt a pénzügyi eszközt, amely nincs jelen szabályozott piacon, de értéke valamely, az a) pontban felsorolt pénzügyi eszköz értékétől vagy árfolyamától függ,

c) a rendszeres vagy rendkívüli tájékoztatási kötelezettség megszűnéséig a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapírt

is érteni kell.

(2) A 409. és a 411. § alkalmazásában vezető állású személy:

a) a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja,

b) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve a külföldi székhelyű európai gazdasági egyesülés magyarországi telephelye vezetésére kinevezett személy,

c) minden olyan személy, akit a gazdálkodó szervezet alapszabálya, alapító okirata vagy társasági szerződése ilyenként határoz meg.

### *XLII. FEJEZET*

### *A FOGYASZTÓK ÉRDEKEIT ÉS A GAZDASÁGI VERSENY TISZTASÁGÁT SÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Rossz minőségű termék forgalomba hozatala**

**415. §** (1) Aki rossz minőségű terméket jó minőségű termékként forgalomba hoz, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) jelentős mennyiségű vagy értékű rossz minőségű termékre,

b) bűnszövetségben, vagy

c) üzletszerűen

követik el.

(3) Aki rossz minőségű termék forgalomba hozatalára irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Nem büntethető a (4) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha mihelyt tudomást szerez a termék rossz minőségéről, mindent megtesz azért, hogy a rossz minőségű termék a birtokába visszakerüljön.

(6) E § alkalmazásában rossz minőségű a termék, ha a jogszabályban vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt biztonságossági vagy minőségi követelményeknek nem felel meg, ilyen előírás hiányában akkor, ha a termék rendeltetészerűen nem használható, vagy használhatósága jelentős mértékben csökkent.

### **Megfelelőség hamis tanúsítása**

**416. §** (1) Aki a jogszabályban vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt megfelelőségtanúsítási kötelezettség esetén kiállítandó megfelelőségi tanúsítványban, illetve megfelelőségi nyilatkozatban vagy megfelelőségi jelölés használatával jelentős mennyiségű vagy értékű termék megfelelőségéről valótlan adatot tanúsít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben, vagy

b) üzletszerűen

követik el.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Fogyasztók megtévesztése**

**417. §** (1) Aki szervezett termékbemutatón különleges árkedvezmény vagy árelőny meglétéről, vagy nyerési esélyről megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az áru értékesítése érdekében nagy nyilvánosság előtt vagy jelentős mennyiségű, illetve értékű áru lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény vagy valós tény

megtévesztésre alkalmas módon állít, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt az áru egészségre vagy környezetre gyakorolt hatásával, veszélyességével, kockázataival vagy biztonságosságával kapcsolatos jellemzőivel összefüggésben követik el.

(4) E § alkalmazásában

a) az áru lényeges tulajdonsága:

aa) az áru összetétele, műszaki jellemzői és az árunak az adott célra való alkalmassága,

ab) az áru eredete, származási helye,

ac) az áru tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye;

b) szervezett termékbemutató: termék forgalmazása céljából szervezett utazás vagy rendezvény alkalmával folytatott kiskereskedelmi tevékenység.

### **Üzleti titok megsértése**

**418. §** Aki jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva üzleti titkot jogosulatlanul megszerez, felhasznál, más személy részére hozzáférhetővé tesz vagy nyilvánosságra hoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Versenytárs utánzása**

**419. § (1)** Aki a versenytárs hozzájárulása nélkül árut olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel vagy elnevezéssel állít elő, amelyről a versenytárs vagy annak jellegzetes tulajdonsággal rendelkező áruja ismerhető fel, vagy ilyen árut forgalomba hozatal céljából megszerez, tart, vagy forgalomba hoz, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű vagy értékű utánzott árura követik el.

### **Versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban**

**420. § (1)** Aki a közbeszerzési eljárás, illetve a koncesszióköteles tevékenységre vonatkozóan kiírt nyílt vagy zártkörű pályázat eredményének befolyásolása érdekében az árak, díjak, egyéb szerződéses feltételek rögzítésére vagy a piac felosztására irányuló megállapodást köt, vagy más összehangolt magatartást tanúsít, és ezzel a versenyt korlátozza, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a közbeszerzési eljárás, illetve a koncesszióköteles tevékenységre vonatkozóan kiírt nyílt vagy zártkörű pályázat eredményének befolyásolása érdekében a vállalkozások egyesülete, a köztestület, az egyesülés és más hasonló szervezet olyan döntésének a meghozatalában vesz részt, amely a versenyt korlátozza.

(3) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt jelentős értéket meg nem haladó közbeszerzési értékre követik el.

(4) Nem büntethető az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha a cselekményt, mielőtt az a büntető ügyekben eljáró hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

(5) Nem büntethető az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha a cselekmény elkövetésekor olyan vállalkozás vezető tisztségviselője, tagja, felügyelő bizottságának tagja, alkalmazottja vagy ezek megbízottja, amely – mielőtt a versenyfelügyeleti ügyekben eljáró hatóság az ügyben vizsgálatot indított volna – a cselekményre kiterjedően a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerinti bírság mellőzésére alapot adó kérelmet nyújtott be, és az elkövetés körülményeit feltárja.

(6) A büntetés korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető azzal szemben, aki a bűncselekmény elkövetésekor olyan vállalkozás vezető tisztségviselője, tagja, felügyelőbizottságának tagja, alkalmazottja vagy ezek megbízottja, amely a versenyfelügyeleti ügyben eljáró hatóságnál a cselekményre kiterjedően a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerinti bírság mellőzésére vagy csökkentésére alapot adó kérelmet nyújtott be, és az elkövetés körülményeit feltárja.

## **Értelmező rendelkezések**

### **421. § E fejezet alkalmazásában**

a) termék: minden birtokba vehető, forgalomképes ingó dolog és a dolog módjára hasznosítható természeti erők,

b) áru: a termék, az ingatlan, a szolgáltatás és a vagyoni értékű jog.

## *XLIII. FEJEZET*

### *TILTOTT ADATSZERZÉS ÉS AZ INFORMÁCIÓS RENDSZER ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Tiltott adatszerzés**

**422. § (1)** Aki személyes adat, magántitok, gazdasági titok vagy üzleti titok jogosulatlan megismerése céljából

a) más lakását, egyéb helyiségét vagy az azokhoz tartozó bekerített helyet titokban átkutatja,

b) más lakásában, egyéb helyiségében vagy az azokhoz tartozó bekerített helyen történeteket technikai eszköz alkalmazásával megfigyeli vagy rögzíti,

c) más közlést tartalmazó zárt küldeményét felbontja vagy megszerzi, és annak tartalmát technikai eszközzel rögzíti,

d) elektronikus hírközlő hálózat – ideértve az információs rendszert is – útján másnak továbbított vagy azon tárolt adatot kifürkész, és az észlelteket technikai eszközzel rögzíti,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki fedett nyomozó vagy a bűnüldöző hatósággal, illetve titkosszolgálatlaltitkosan együttműködő személy kilétének vagy tevékenységének megállapítása céljából az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül információt gyűjt.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1)–(2) bekezdésben meghatározott módon megismert személyes adatot, magántitkot, gazdasági titkot vagy üzleti titkot továbbít vagy felhasznál.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)–(3) bekezdésben meghatározott tiltott adatszerzést

a) hivatalos eljárás színlelésével,

b) üzletszerűen,

c) bűnszövetségben vagy

d) jelentős érdeksérelmet okozva

követik el.

### **Információs rendszer vagy adat megsértése**

#### **423. § (1) Aki**

a) információs rendszerbe az információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés megsértésével vagy kijátszásával jogosulatlanul belép, vagy a belépési jogosultsága kereteit túllépve vagy azt megsértve bent marad,

b) az információs rendszer működését jogosulatlanul vagy jogosultsága kereteit megsértve akadályozza, vagy

c) információs rendszerben lévő adatot jogosulatlanul vagy jogosultsága kereteit megsértve megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz,

véttség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott bűncselekmény jelentős számú információs rendszert érint.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt közérdekű üzem ellen követik el.

(4) E § alkalmazásában adat: információs rendszerben tárolt, kezelt, feldolgozott vagy továbbított tények, információk vagy fogalmak minden olyan formában való megjelenése, amely információs rendszer általi feldolgozásra alkalmas, ideértve azon programot is, amely valamely funkciónak az információs rendszer által való végrehajtását biztosítja.

## **Információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása**

**424. § (1)** Aki a 375. vagy a 423. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő

*a)* jelszót vagy számítástechnikai programot készít, átad, hozzáférhetővé tesz, megszerez, vagy forgalomba hoz, illetve

*b)* jelszó vagy számítástechnikai program készítésére vonatkozó gazdasági, műszaki, szervezési ismereteit más rendelkezésére bocsátja,

vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha – mielőtt a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges vagy ezt megkönnyítő jelszó vagy számítástechnikai program készítése a büntető ügyekben eljáró hatóság tudomására jutott volna – tevékenységét a hatóság előtt felfedi, az elkészített dolgot a hatóságnak átadja, és lehetővé teszi a készítésben részt vevő más személy kilétének megállapítását.

(3) E § alkalmazásában jelszó: az információs rendszerbe vagy annak egy részébe való belépést lehetővé tevő, számokból, betűkből, jelekből, biometrikus adatokból vagy ezek kombinációjából álló bármely azonosító.

## *XLIV. FEJEZET*

### *A HONVÉDELMI KÖTELEZETTSÉG ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK*

#### **Bevonulási kötelezettség megszegése**

**425. § (1)** Az a hadköteles, aki katonai bevonulási kötelezettségének nem tesz eleget, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **Kibúvás a katonai szolgálat alól**

**426. §** Az a hadköteles, aki abból a célból, hogy a katonai szolgálat alól kivonja magát,

*a)* megjelenési vagy bevonulási kötelezettségének nem tesz eleget, illetve

*b)* testét megcsönkítja, egészségét károsítja, vagy megtévesztő magatartást tanúsít,

büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **Katonai szolgálat megtagadása**

**427. §** Az a hadköteles, aki katonai szolgálatának teljesítését megtagadja, büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

#### **Hadkötelezettség teljesítésének akadályozása**

**428. § (1)** Aki olyan cselekményt követ el, amelynek célja annak megghiúsítása, hogy a hadköteles a bevonulási kötelezettségét teljesítse, büntett miatt a 425. §-ban meghatározottak szerint büntetendő.

(2) Aki olyan cselekményt követ el, amelynek célja, hogy hadkötelest a 426. §-ban meghatározott módon a katonai szolgálat alól kivonjon, az ott meghatározottak szerint büntetendő.

### **Polgári védelmi kötelezettség megszegése**

**429. § (1)** Aki a polgári védelmi szolgálatát nem látja el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos veszélyt idéz elő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Honvédelmi munkakötelezettség megsértése**

**430. §** Az a honvédelmi munkára kötelezett személy, aki e kötelezettségét távolmaradásával vagy más módon súlyosan megsérti, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Szolgáltatási kötelezettség megszegése**

**431. §** Aki gazdasági vagy anyagi szolgáltatásban álló honvédelmi kötelezettségét súlyosan megszegi vagy kijátssza, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **A büntetés korlátlan enyhítése**

**432. §** A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az e fejezetben meghatározott bűncselekmény elkövetője az elmulasztott kötelezettségének önként eleget tesz.

### **Értelmező rendelkezések**

**433. § (1)** E fejezet rendelkezéseit megelőző védelmi helyzetben bevezetett hadkötelezettség elrendelését követően és rendkívüli állapotban kell alkalmazni.

(2)<sup>74</sup> A polgári védelmi kötelezettség megszegése az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül szükségállapotban és veszélyhelyzetben, a szolgáltatási kötelezettség megszegése veszélyhelyzetben is elkövethető.

(3) A honvédelmi munkakötelezettség megsértése csak rendkívüli állapotban követhető el.

## ***XLV. FEJEZET***

### ***A KATONAI BŰNCSELEKMÉNYEK***

## Szökés

**434. §** (1) Aki abból a célból, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól végleg kivonja magát, szolgálati helyét önkényesen elhagyja, vagy attól távol marad, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a szökést

*a)* fegyveresen,

*b)* csoportosan,

*c)* fontos szolgálat teljesítése közben vagy a szolgálat felhasználásával,

*d)* személy elleni erőszak alkalmazásával vagy

*e)* külföldre

követik el.

(3) Öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a (2) bekezdés *a)–c)* pontjában meghatározott módon külföldre szökik, illetve aki a szökést háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben követi el.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott szökésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig, a (3) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Korlátlanul enyhíthető a szökés elkövetőjének büntetése, ha a hatóságnál harminc napon belül önként jelentkezik. A határidőbe a szökés napja nem számít bele.

## Önkényes eltávozás

**435. §** (1) Aki szolgálati helyéről önkényesen eltávozik, vagy attól távol marad, és távolléte a két napot meghaladja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az önkényes távollét tartama meghaladja a kilenc napot, a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Ha az önkényes eltávozást háború idején, megelőző védelmi helyzetben, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során követik el, a büntetés

*a)* az (1) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt egy évtől öt évig,

*b)* a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés.

## Kibúvás a szolgálat alól

**436. § (1)** Aki abból a célból, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól végleg kivonja magát, testét megcsonkítja, egészségét károsítja, vagy megtévesztő magatartást tanúsít, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt azért követi el, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól ideiglenesen kivonja magát, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha az ideiglenes kivonás tartama meghaladja a hat napot, a büntetés két évig terjedő szabadságvesztés.

(4) Ha a bűncselekményt háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tizenöt évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben bűntett miatt egy évtől öt évig,

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés.

### **A szolgálat megtagadása**

**437. § (1)** Aki a katonai szolgálat teljesítését kifejezetten megtagadja, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a szolgálat megtagadását háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben követik el.

### **Kötelességzegés szolgálatban**

**438. § (1)** Aki ör-, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban – az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve – elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszes italt, illetve kábítószer vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár, a büntetés bűntett miatt

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben három évig,

b) háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztés.

(3) A büntetés bűntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt harc helyzetben, illetve külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius

tevékenység vagy békefenntartás során követik el, és abból különösen nagy hátrány származik.

(4) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt a (2) bekezdésben meghatározott esetben az ott tett megkülönböztetés szerint elzárással, illetve egy évig terjedő szabadságvesztéssel, a (3) bekezdés esetén három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Szolgálati feladat alóli kibúvás**

**439. §** (1) Aki fontos szolgálati feladat alól megtévesztéssel vagy távolmaradással kivonja, vagy annak teljesítésére képtelenné teszi magát, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során követik el, a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben követik el, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

### **Jelentési kötelezettség megszegése**

**440. §** (1) Aki fontos szolgálati ügyben kellő időben nem tesz jelentést, vagy valótlan jelentést tesz, ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején, megelőző védelmi helyzetben, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során követik el.

### **Szolgálati visszaélés**

**441. §** (1) Aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, illetve jogtalan előnyt szerezzen, szolgálati hatalmával vagy helyzetével visszaél, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményből jelentős hátrány származik.

### **Zendülés**

**442. §** (1) Aki a szolgálati rend és fegyelem ellen irányuló olyan csoportos, nyílt ellenszegülésben vesz részt, amely a szolgálati feladatok teljesítését jelentősen zavarja, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a zendülés

a) kezdeményezője, szervezője vagy vezetője,

b) résztvevője, ha az előjáró vagy a zendüléssel szemben fellépő ellen erőszakot alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a zendülés különösen súlyos következménnyel jár.

(4) A büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a zendülés halált okoz.

(5) A büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tizenöt évig

terjedő szabadságvesztés, ha a zendülést háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben követik el.

(6) Ha az (1)–(2) bekezdésben meghatározott zendülést harchelyzetben követik el, a büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.

(7) Aki zendülésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig, háború idején, harchelyzetben vagy megelőző védelmi helyzetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) Az (1) bekezdésében meghatározott esetben korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a zendülést, mielőtt az súlyosabb következménnyel jár, vagy miután felszólították, abbahagyja.

### **Zendülés megakadályozásának elmulasztása**

**443. §** (1) Aki a tudomására jutott zendülést vagy annak előkészületét tőle telhetőleg nem akadályozza meg, illetve késedelem nélkül nem jelenti, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején, harchelyzetben vagy megelőző védelmi helyzetben követik el.

### **Parancs iránti engedetlenség**

**444. §** (1) Aki a parancsot nem teljesíti, vétség miatt elzárással büntetendő.

(2) Ha a parancs iránti engedetlenséget csoportosan követik el, a büntetés két évig terjedő szabadságvesztés.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a parancs iránti engedetlenség

a) más alárendeltek jelenlétében vagy egyébként nyilvánosan, akár a parancs teljesítésének kifejezett megtagadásával, akár egyéb sértő módon történik,

b) a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány veszélyével jár.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben követik el.

(5) Aki háborúban a harci parancsot, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenység vagy békefenntartás során a fegyverhasználatra vonatkozó parancsot nem teljesíti, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Elöljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak**

#### **445. § (1) Aki**

a) az előljáróval szemben,

b) a feljebbvalóval, az őrrrel vagy más szolgálati közeggel szemben

szolgálatának teljesítése közben vagy amiatt erőszakot alkalmaz, azzal fenyeget, vagy tetteges ellenállást tanúsít, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt fegyveresen, felfegyverkezve vagy csoportosan követik el,

b) a bűncselekmény egyben parancs iránti engedetlenség is,

c) a bűncselekmény súlyos testi sértéssel, illetve a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány veszélyével jár.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy életveszélyt okoz.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény a sértett halálát okozza.

(5) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény szándékos emberölést is megvalósít, vagy

b) a bűncselekményt harchelyzetben követik el.

(6) A büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdésben meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetben öt évtől tizenöt évig

terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben követik el.

### **Elöljáró vagy szolgálati közeg védelmére kelt vagy arra rendelt személy elleni erőszak**

**446. §** A 445. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt előljáró vagy szolgálati közeg védelmére kelt vagy erre rendelt személlyel szemben követi el.

### **Szolgálati tekintély megsértése**

**447. § (1)** Aki

a) az előljáró,

b) a szolgálatát teljesítő feljebbvaló, őr vagy más szolgálati közeg

tekintélyét más előtt vagy feltűnően durván megsérti, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt több katona előtt vagy egyébként nyilvánosan követik el.

### **Bujtogatás**

**448. § (1)** Aki katonák között az előljáró, a parancs, a szolgálati rend vagy a fegyelem iránt elégedetlenséget szít, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bujtogatásból a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány származik.

### **Alárendelt megsértése**

**449. § (1)** Aki alárendeltjét emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván megsérti, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) aljas indokból,

b) súlyos testi vagy lelki gyötrelmet okozva,

c) több katona előtt,

d) több alárendelt sérelmére

követik el.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést vagy a szolgálatra jelentős hátrányt okoz.

## **Elöljárói hatalommal visszaélés**

**450. §** Aki előljárói hatalmával visszaélve alárendeltjét

- a) fegyelmi fenyítéssel sújtja,
  - b) panaszjogának gyakorlásában korlátozza,
  - c) járandóságában megrövidíti, vagy anyagilag megterheli,
  - d) magáncélra igénybe veszi,
  - e) a többiekhez képest előnyösebb vagy hátrányosabb bánásmódban részesíti,
- vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Elöljárói gondoskodás elmulasztása**

**451. § (1)** Aki előljárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjének anyagi ellátásához, fenyegető veszélytől megóvásához vagy megmentéséhez szükséges intézkedést elmulasztja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, a büntetés büntett miatt

- a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,
- b) háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

## **Elöljárói intézkedés elmulasztása**

**452. § (1)** Aki előljárói kötelességét megszegve

a) az alárendelt kötelességszegésének vagy bűncselekményének megakadályozásához, illetve felelősségre vonásához,

b) a szolgálati rendet, a fegyelmet vagy a közbiztonságot fenyegető zavar leküzdéséhez

szükséges intézkedést elmulasztja, ha emberiség elleni vagy háborús bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra, a fegyelemre vagy a közbiztonságra jelentős hátránnyal jár, a büntetés büntett miatt

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Ellenőrzés elmulasztása**

**453. §** (1) Aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra vagy a fegyelemre különösen nagy hátránnyal jár, a büntetés bűntett miatt

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Készenlét fokozásának veszélyeztetése**

**454. §** (1) Aki az alakulat készenlét fokozását közvetlenül veszélyezteti azáltal, hogy szolgálati kötelességének megszegésével

a) nem gondoskodik a szükséges fegyverzet, harci felszerelés vagy más hadianyag biztosításáról vagy készletének megóvásáról,

b) fontos fegyverzetet, harci felszerelést vagy más fontos hadianyagot megsemmisít, használhatatlanná tesz, vagy rendeltetésétől egyéb módon elvon,

bűntettet követ el, és három évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra különösen nagy hátránnyal jár, a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés esetén – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig, a (2) bekezdés esetén – az ott

tett megkülönböztetés szerint – két évig, illetve egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Parancsnoki kötelességszegés**

**455. §** Aki harc helyzetben, parancsnoki kötelességének megszegésével

- a) az alárendelt katonákat az ellenségnek megadja, vagy elfogni engedi,
  - b) a rábízott fontos harcállást, berendezést, harceszközt vagy más hadianyagot kényszerítő szükség nélkül megsemmisíti, vagy az ellenségnek használható állapotban átengedi,
  - c) nem fejt ki az ellenséggel szemben azt az ellenállást, amelyre képes,
- büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Kibúvás a harci kötelesség teljesítése alól**

**456. §** Aki harci kötelességének teljesítése alól

- a) szolgálati helyének önkényes elhagyásával, elrejtőzéssel vagy megfutamodással,
- b) harcképtelenség szándékos előidézésével vagy megtévesztő magatartással,
- c) harceszköze elhagyásával, megrongálásával vagy alkalmazásának elmulasztásával,
- d) az ellenségnek önkéntes megadással, vagy
- e) szolgálati kötelességének egyéb súlyos megszegésével

kivonja magát, büntett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

### **Harci szellem bomlasztása**

**457. § (1)** Aki háború idején vagy megelőző védelmi helyzetben a katonák között elégedetlenséget szít, vagy kishitúséget kelt, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

**(2)** A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény

- a) harc helyzetben katonák elégedetlenségét vagy egyéb kötelességszegését váltja ki, vagy
- b) a szolgálatra más jelentős hátránnyal jár.

### **Értelmező rendelkezések**

**458. §** E fejezet alkalmazásában

- a) katonai szolgálaton a 127. § (1) bekezdésében megjelölt személyek által teljesített szolgálatot kell érteni,

b) harchelyzet alatt a tényleges harctevékenység folytatását kell érteni.

## ZÁRÓ RÉSZ

### Értelmező rendelkezések

#### 459. § (1) E törvény alkalmazásában

1. bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése;

2. bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet;

3. csoportosan követik el a bűncselekményt, ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt;

4. erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás is, abban az esetben is, ha az nem alkalmas testi sérülés okozására;

5. fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki

a) lőfegyvert,

b) robbanóanyagot,

c) robbantószeret,

d) robbanóanyag vagy robbantószer felhasználására szolgáló készüléket

tart magánál, vagy a bűncselekményt az a)–d) pontban meghatározottak utánzatával fenyegetve követi el;

6. felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál;

7. fenyegetés: eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen;

8. <sup>75</sup> gazdálkodó szervezet: a polgári perrendtartás szerinti gazdálkodó szervezeten kívül az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a polgári perrendtartás szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni;

9. hatóság a bíróság és az ügyész is;

10. háború:

a) a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan Genfben, az 1949. évi augusztus hó 12. napján kelt nemzetközi egyezmények közös 2. és 3. Cikkében, valamint ezen egyezmények I. Kiegészítő Jegyzőkönyve 1. Cikkének 4. bekezdésében meghatározott helyzetek,

b) az a) pontban említett egyezmények II. Kiegészítő Jegyzőkönyvének 1. Cikkében meghatározott helyzetek,

c) a rendkívüli állapot,

d) a szükségállapot,

e) a háborús és a katonai bűncselekmények esetében a Magyar Honvédség külföldi alkalmazása is;

11. hivatalos személy:

a) a köztársasági elnök,

b)<sup>76</sup> az országgyűlési képviselő, a nemzetiségi szószóló és a Magyarországon megválasztott európai parlamenti képviselő,

c) az alkotmánybíró,

d) a miniszterelnök, a miniszter, az államtitkár, a közigazgatási államtitkár, a helyettes államtitkár és a kormány megbízott,

e) a bíró, az ügyész és a választottbíró,

f) az alapvető jogok biztosa és helyettese,

g) a közjegyző és a közjegyzőhelyettes,

h) az önálló bírósági végrehajtó, az önálló bírósági végrehajtó-helyettes és a végrehajtói kézbesítésre felhatalmazott önálló bírósági végrehajtó jelölt,

i) a helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati képviselő-testület tagja,

j)<sup>77</sup> a Magyar Honvédség állományilletékes parancsnoka, és az úszólétesítmény vagy a légi jármű parancsnoka, ha a nyomozó hatóságra vonatkozó rendelkezések alkalmazására jogosult,

k) az Alkotmánybíróságnál, a Köztársasági Elnök Hivatalánál, az Országgyűlés Hivatalánál, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalánál, a Magyar Nemzeti Banknál, az Állami Számvevőszéknél, bíróságnál, ügyészségnél, minisztériumnál, autonóm államigazgatási szervnél, kormányhivatalnál, központi hivatalnál, önálló szabályozó szervnél, rendvédelmi szervnél, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnál, az Országgyűlési Őrségnél, fővárosi vagy megyei kormányhivatalnál, önkormányzati igazgatási szervnél, megyei intézményfenntartó központnál vagy köztestületnél közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik,

l)<sup>78</sup> a választási bizottság tagja;

12. közfeladatot ellátó személy:

- a) a Magyar Honvédség szolgálati feladatot teljesítő katonája,
- b) a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy,
- c) a polgárőr a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvényben meghatározott tevékenységének ellátása során,
- d)<sup>79</sup> az egyházi személy és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja,
- e) a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő, a jogi képviselő, a szakértő, és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó,
- f) az egészségügyi dolgozó és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben,
- g) az állami mentőszolgálat, valamint a mentésre feljogosított más szervezet tagja a mentéssel és betegszállítással összefüggésben,
- h)<sup>80</sup> az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja a tűzoltási és műszaki mentési feladatainak ellátása során,
- i) a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója,
- j) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenységének gyakorlása során,
- k) az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet tagja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,
- l) a hivatásos vadász a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,
- m) a halászati őr a halásatról és a horgászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,
- n) a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtói feladatot ellátó személy e tevékenysége során,
- o) az egyetemes postai szolgáltatónál ügyfélkapcsolati feladatot ellátó személy e tevékenysége során;

13. külföldi hivatalos személy:

a) a külföldi államban jogalkotási, igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó személy,

b) törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott nemzetközi szervezetnél szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szervezet rendeltetésszerű működéséhez tartozik,

c) törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott nemzetközi szervezet közgyűlésébe, testületébe megválasztott személy, ideértve a külföldön megválasztott európai parlamenti képviselőt is,

d) a Magyarország területén, illetve állampolgárai felett joghatósággal rendelkező nemzetközi bíróság tagja, a nemzetközi bíróságnál szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a bíróság rendeltetésszerű működéséhez tartozik;

14. hozzátartozó:

a) az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa vagy élettársa,

b) az örökbefogadó és a nevelőszülő (ideértve az együtt élő mostohaszülőt is), az örökbe fogadott és a nevelt gyermek (ideértve az együtt élő mostohagyermeket is),

c) a testvér és a testvér házastársa vagy élettársa,

d) a házastárs, az élettárs,

e) a házastárs vagy az élettárs egyeneságbeli rokona és testvére;

15. információs rendszer: az adatok automatikus feldolgozását, kezelését, tárolását, továbbítását biztosító berendezés, vagy az egymással kapcsolatban lévő ilyen berendezések összessége;

16. kár: e törvény eltérő rendelkezése hiányában a bűncselekménnyel a vagyonban okozott értékcsökkenés;

17. vagyoni hátrány: e törvény eltérő rendelkezése hiányában a vagyonban okozott kár és az elmaradt vagyoni előny;

18. kábítószer:

a) az 1988. évi 17. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az Egységes Kábítószer Egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló, Genfben, 1972. március 25-én kelt Jegyzőkönyvvel módosított és kiegészített, az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyag,

b) az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott veszélyes pszichotróp anyag és

c) az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló törvény mellékletében meghatározott pszichotróp anyag;

19.<sup>81</sup> készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a hitelintézetekről szóló törvényben meghatározott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz és a forgatható utalvány, a kincstári kártya, az utazási csekk, a kifizetőt terhelő adó mellett vagy adómentesen adható, korlátozott körű áruk vagy szolgáltatások ellenértékének kiegyenlítése céljából törvény alapján kibocsátott utalvány és a váltó, feltéve, hogy kivitelezése, kódolása vagy a rajta lévő aláírás folytán a másolás, a meghamisítás vagy a jogosulatlan felhasználás ellen védett;

20. elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz a hitelintézetekről szóló törvényben meghatározott készpénz-helyettesítő fizetési eszköz mellett a kincstári kártya és a személyi jövedelemadóról szóló törvény felhatalmazása alapján kiadott elektronikus utalvány, feltéve, hogy ezek információs rendszer útján kerülnek felhasználásra;

21. közérdekű üzem:

a) a közmű,

b) a közösségi közlekedési üzem,

c) az elektronikus hírközlő hálózat,

d) az egyetemes postai szolgáltató közérdekű feladatainak teljesítése érdekében üzemeltetett logisztikai, pénzforgalmi és informatikai központok és üzemek,

e) a hadianyagot, haditechnikai eszközt termelő üzemet, energiát vagy üzemi felhasználásra szánt alapanyagot termelő üzem;

22. nagy nyilvánosságon a bűncselekménynek a sajtótermék, médiaszolgáltatás, sokszorosítás vagy elektronikus hírközlő hálózaton való közzététel útján történő elkövetését is érteni kell;

23. nemzetközi szerződés által tiltott fegyver:

a) az 1955. évi 20. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a fojtó, mérges és egyéb hasonló gázok, valamint a bakteriológiai eszközök hadviselési célokra történő használatának eltiltására vonatkozóan Genfben, az 1925. évi június hó 17. napján kelt jegyzőkönyvben említett fojtó, mérges és egyéb hasonló gáz, a bakteriológiai harci eszköz,

b) az 1975. évi 11. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a bakteriológiai (biológiai) és toxinfegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és e fegyverek megsemmisítéséről szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete XXVI. ülészakán, 1971. december 10-én elfogadott egyezmény 1. cikkében meghatározott bakteriológiai (biológiai) és toxinfegyver,

c) az 1984. évi 2. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a „Mértéktelen sérülést okozónak vagy megkülönböztetés nélkül hatónak tekinthető egyes hagyományos fegyverek alkalmazásának betiltásáról, illetőleg korlátozásáról” szóló, Genfben, az 1980. évi október hó 15. napján kelt egyezményhez csatolt

ca) I. Jegyzőkönyvben meghatározott röntgensugárral ki nem mutatható repesszel sérülést okozó fegyver,

cb) az 1997. évi CXXXIII. törvénnyel kihirdetett II. Módosított Jegyzőkönyv 2. Cikk 1–5. pontjában meghatározott akna, távtelepítésű akna, gyalogság elleni akna, meglepő akna és más eszköz,

cc) III. Jegyzőkönyv 1. Cikk 1. pontjában meghatározott gyújtófegyver,

cd) IV. jegyzőkönyv I. Cikkében meghatározott vakító lézerfegyver,

d) az 1997. évi CIV. törvénnyel kihirdetett, a vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény II. Cikk 1. és 7. pontjában meghatározott vegyifegyver vagy vegyi kényszerítő eszköz,

e) az 1998. évi X. törvénnyel kihirdetett Gyalogsági aknák alkalmazásának, felhalmozásának, gyártásának és átadásának betiltásáról, illetőleg megsemmisítéséről szóló, Oslóban, 1997. szeptember 18-án elfogadott egyezmény 2. Cikk 1. pontjában meghatározott gyalogsági akna,

f) a 2012. évi XI. törvénnyel kihirdetett, a Kazettás Lőszerekről szóló Egyezmény 2. Cikk 2. pontjában meghatározott kazettás lőszer, valamint 2. Cikk 13. pontjában meghatározott kisméretű ejtőlőszer;

24. nyilvános rendezvény: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény, továbbá az olyan rendezvény, amely mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva áll;

25. prostitúció a rendszeres haszonszerzés céljából történő szexuális cselekmény végzése;

26. személy elleni erőszakos bűncselekmény:

a) a népiirtás [142. § (1) bekezdés], az emberiség elleni bűncselekmény [143. § (1) bekezdés], az apartheid [144. § (1)–(3) bekezdés],

b) a hadikövet elleni erőszak (148. §), a védett személyek elleni erőszak [149. § (1)–(2) és (4) bekezdés], az egyéb háborús bűntett (158. §),

c) az emberölés [160. § (1)–(3) és (5) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §), a testi sértés [164. § (3)–(6) és (8) bekezdés],

d) az emberrablás [190. § (1)–(4) bekezdés], az emberkereskedelem [192. § (1)–(6) bekezdés], a kényszermunka (193. §), a személyi szabadság megsértése (194. §), a kényszerítés (195. §),

e) a szexuális kényszerítés (196. §), a szexuális erőszak [197. § (1)–(4) bekezdés],

f) a lelkiismeret és vallásszabadság megsértése (215. §), a közösség tagja elleni erőszak [216. § (2)–(3) bekezdés], az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése (217. §),

g) az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása [254. § (1) bekezdés], a lázadás [256. § (1)–(2) bekezdés],

h) a bántalmazás hivatalos eljárásban [301. § (1)–(2) bekezdés], a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában [302. § (1)–(2) bekezdés], a kényszervallatás [303. § (1)–(2) bekezdés], a jogellenes fogvatartás (304. §),

i) a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)–(3) és (5) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §), a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak (312. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak [313. § (1) bekezdés],

j) a terrorcselekmény [314. § (1)–(2) bekezdés], a jármű hatalomba kerítése [320. § (1)–(2) bekezdés],

k) a rablás [365. § (1)–(4) bekezdés], a zsarolás (367. §), az önbíráskodás [368. § (1)–(2) bekezdés],

l) a zendülés minősített esetei [442. § (2)–(6) bekezdés] és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak [445. §];

27. szexuális cselekmény: a közösülés és minden súlyosan szeméremsértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul;

28. üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik;

29. védekezésre képtelennek kell tekintetni azt is, aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére;

30. védett kulturális javak alatt érteni kell a védetté nyilvánított kulturális javakat is;

31. visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el;

a) különös visszaeső az a visszaeső, aki mindkét alkalommal ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekményt követ el;

b) többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el;

c) erőszakos többszörös visszaeső az a többszörös visszaeső, aki mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követ el.

(2) Ahol e törvény élettársat említ, azon a bejegyzett élettársat is érteni kell.

(3) Ahol e törvény szövetséges fegyveres erőt, külföldi hadműveleti területen végzett humanitárius tevékenységet, békefenntartást vagy humanitárius műveletet említ, azon a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényben meghatározott fogalmakat kell érteni.

(4) Ahol e törvény szigorúan titkos, titkos, bizalmas, illetve korlátozott terjesztésű minősítésű adatot említ, azon a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott nemzeti vagy külföldi minősített adatot kell érteni.

(5) E törvény alkalmazásában

a) harmadik országbeli állampolgár alatt a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott fogalmat kell érteni,

b) keresőtevékenység folytatására jogosító engedély: a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott olyan tartózkodásra jogosító engedély, amellyel a harmadik országbeli állampolgár keresőtevékenységet folytathat;

(6) E törvény alkalmazásában az érték, a kár, valamint a vagyoni hátrány

a) ötvenezer-egy és ötszázezer forint között kisebb,

b) ötszázezer-egy és ötmillió forint között nagyobb,

c) ötmillió-egy és ötvenmillió forint között jelentős,

d) ötvenmillió-egy és ötszázmillió forint között különösen nagy,

e) ötszázmillió forint felett különösen jelentős.

**460. § (1)** A XIV. Fejezet alkalmazásában védett személy az, aki az ellenségeskedésekben nem vesz közvetlenül részt, így különösen

a) a fegyveres erőknek az a tagja, aki letette a fegyvert, és magát az ellenségeskedésekből kivonva megadta;

b) aki betegség, sebesülés, elfogatás vagy más ok következtében egyértelműen harcképtelenné vált, vagy magát az ellenségeskedésekből egyértelműen kivonta;

c) az Egyesült Nemzetek Alapokmánya szerint tevékenykedő humanitárius segély- vagy békefenntartó misszió személyzete, ha az jogosult a polgári személyeknek vagy polgári létesítményeknek a fegyveres konfliktusok nemzetközi joga által biztosított védelemre; d) a polgári személy, amennyiben és ameddig nem vesz közvetlenül részt az ellenségeskedésekben.

(2) A XXVI. Fejezet alkalmazásában

a) fegyelmi ügynek azt az eljárást kell tekinteni, amelyre törvény állapítja meg a fegyelmi vétségnek minősülő magatartást, az eljárás részletes szabályait és a kiszabható fegyelmi büntetéseket;

*b)* polgári ügynek kell tekinteni a választottbíróság előtt folyamatban lévő ügyet is.

**461. § (1)** A 176–180. § alkalmazásában a kábítószer csekély mennyiségű, ha

*a)* annak bázis formában megadott tiszta hatóanyag-tartalma

*aa)* LSD esetén a 0,001 gramm,

*ab)* pszilocibin esetén a 0,1 gramm,

*ac)* pszilocin esetén a 0,2 gramm,

*ad)* amfetamin, metamfetamin és MDPV esetén a 0,5 gramm,

*ae)* dihidrokodein esetén a 0,8 gramm,

*af)* heroin esetén a 0,6 gramm,

*ag)* morfin esetén a 0,9 gramm,

*ah)* ketamin, kodein, MDA, MDMA, N-etil-MDA (MDE), MBDB, 1-PEA, N-metil-1-PEA, mCPP, metadon, 4-fluoramfetamin és petidin esetén az 1 gramm,

*ai)* mefedron, metilon és 4-MEC esetén az 1,5 gramm,

*aj)* kokain esetén a 2 gramm,

*ak)* BZP esetén a 3 gramm,

*b)* GHB esetén annak sav formában megadott tiszta hatóanyag-tartalma a 7,5 gramm,

*c)* tetrahidro-kannabinol (THC) esetén a tiszta és savformában együttesen jelen levő THC-tartalom (totál-THC) a 6 gramm

mennyiséget nem haladja meg.

(2) A 176–180. § alkalmazásában a kábítószer csekély mennyiségű, ha kannabisz növény esetén a növényegyedek száma legfeljebb öt.

(3) A 176–180. § alkalmazásában az (1)–(2) bekezdés szerinti kábítószer

*a)* jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának hússzorosa,

*b)* különösen jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának kétszázszorosa

mértékét meghaladja.

(4) A 176–180. § alkalmazásában az (1)–(2) bekezdésben nem szereplő kábítószer esetén a kábítószer

a) csekély mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a hozzá nem szokott fogyasztó átlagos hatásos adagjának hétszeres mértékét nem haladja meg,

b) jelentős mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a hozzá nem szokott fogyasztó átlagos hatásos adagjának száznegyvenszeres mértékét meghaladja,

c) különösen jelentős mennyiségű, ha annak tiszta hatóanyag-tartalma a hozzá nem szokott fogyasztó átlagos hatásos adagjának ezernégyszázszoros mértékét meghaladja.

### **Egyes bűncselekmények értékhatára és szabálysértési alakzata**

**462. §** (1) Nem valósul meg bűncselekmény, ha

a) a hanyag kezelést százezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt,

b) a társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélést ötvenezer forintot meg nem haladó kárt

okozva követik el.

(2) Nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha

a) a rongálást és a csalást ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva,

b) a lopást, a sikkasztást, a jogtalan elsajátítást és az orgazdaságot ötvenezer forintot meg nem haladó értékre,

c) a hűtlen kezelést ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva,

d) a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését százezer forintot meg nem haladó

da) üreshordozói díjra, illetve reprográfiai díjra nézve,

db) vagyoni hátrányt okozva,

e) az iparjogvédelmi jogok megsértését százezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva,

f)<sup>82</sup> a rossz minőségű termék forgalomba hozatalát vagy a versenytárs utánzását százezer forintot meg nem haladó értékre

követik el.

(3) Nem valósul meg bűncselekmény, illetve vámszabálysértés valósul meg, ha a költségvetési csalással okozott vagyoni hátrány a százezer forintot nem haladja meg.

## Hatálybalépés

**463. §** E törvény 2013. július 1-jén lép hatályba.

## Hatályon kívül helyező rendelkezések

**464. §** [§83](#)

## Az Európai Unió jogának való megfelelés

**465. § (1)** E törvény

*a)* 26. § (2) bekezdése

*aa)* és XIX. Fejezete a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. december 13-i 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

*ab)* és 192. §-a az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

*b)* 176–177. §-a a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i 2004/757/IB tanácsi kerethatározatnak,

*c)* 209. és 356. §-a az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2009. június 18-i 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

*d)* 241–243. és 249. §-a a környezet büntetőjog általi védelméről szóló, 2008. november 19-i 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

*e)* 290–291. §-a a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló, 2003. július 22-i 2003/568/EK tanácsi kerethatározatnak,

*f)* 375. §-a és XLIII. Fejezete az információs rendszerek elleni támadásokról szóló, 2005. február 24-i 2005/222/IB tanácsi kerethatározatnak,

*g)* 389. §-a az euró bevezetésével kapcsolatos pénzhamisítás elleni, büntetőjogi és egyéb szankciókkal megvalósuló védelem megerősítéséről szóló, 2000. május 29-i 2000/383/IB tanácsi kerethatározat 3–6. cikkének,

*h)* 392–394. §-a a nem készpénzes fizetőeszközökkel összefüggő csalás és hamisítás elleni küzdelemről szóló, 2001. május 28-i 2001/413/IB tanácsi kerethatározat 2., 4. és 6. cikkének,

*i)* 399–400. §-a a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény

a) 182–183. §-a

aa) a kábítószer-prekurzorokról szóló, 2004. február 11-i 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, és

ab) a kábítószer-prekurzoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2004. december 22-i 111/2005/EK tanácsi rendelet,

b) 327. §-a

1. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 661/1990 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó iraki követelések kielégítésének tilalmáról szóló, 1992. december 7-i 3541/92/EGK tanácsi rendelet 5. cikkének,

2. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 883/1993 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó követelések kielégítésének tilalmáról szóló, 1993. november 29-i 3275/93/EK tanácsi rendelet 5. cikkének,

3. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának a 917/1994, 841/1993, 873/1993, 875/1993 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó követelések a haiti hatóságok által történő kielégítésének tilalmáról szóló, 1994. május 30-i 1264/94/EK tanácsi rendelet 5. cikkének,

4. az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 757/1992 számú határozata és a kapcsolódó határozatok által a teljesítés tekintetében érintett szerződésekhez és ügyletekhez kapcsolódó követelések kielégítésének tilalmáról szóló, 1994. július 11-i 1733/94/EK tanácsi rendelet 5. cikkének,

5. Milosevic úr és a környezetéhez tartozó személyek pénzkészletei befagyasztásának fenntartásáról és az 1294/1999/EK rendeletnek, a 607/2000/EK rendeletnek, valamint a 926/98/EK rendelet 2. cikkének hatályon kívül helyezéséről szóló, 2000. november 10-i 2488/2000/EK tanácsi rendelet 8. cikkének,

6. a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 17-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 9. cikkének,

7. az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről, valamint az egyes termékek és szolgáltatások Afganisztánba történő kivitelének tilalmáról, a repülési tilalom megerősítéséről és az afganisztáni Tálibánt illető pénzkészletek és egyéb pénzügyi források befagyasztásáról szóló, 2002. május 27-i

467/2001/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 881/2002/EK tanácsi rendelet 10. cikkének,

8. az Irakkal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok egyes korlátozásairól és a 2465/96/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. július 7-i 1210/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikkének,

9. a Kongói Demokratikus Köztársasággal szembeni egyes korlátozó intézkedésekről szóló, 2003. szeptember 29-i 1727/2003/EK tanácsi rendelet 6. cikkének,

10. egyes, Libériával szembeni korlátozó intézkedésekről és az 1030/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 10-i 234/2004/EK tanácsi rendelet 11. cikkének,

11. az egyes, Zimbabweval szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2004. február 19-i 314/2004/EK tanácsi rendelet 12. cikkének,

12. a Burma/Myanmar tekintetében a korlátozó intézkedések megújításáról és az 1081/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 26-i 798/2004/EK tanácsi rendelet 13. cikkének,

13. a Libériával kapcsolatos további korlátozó intézkedésekről szóló, 2004. április 29-i 872/2004/EK tanácsi rendelet 12. cikkének,

14. a volt Jugoszláviában elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló nemzetközi törvényszék (ICTY) megbízatása hatékony végrehajtásának támogatására irányuló egyes korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2004. október 11-i 1763/2004/EK tanácsi rendelet 11. cikkének,

15. az Elefántcsontpartnak nyújtott, katonai tevékenységekkel kapcsolatos segítségre vonatkozó korlátozások bevezetéséről szóló, 2005. január 31-i 174/2005/EK tanácsi rendelet 8. cikkének,

16. az elefántcsontparti helyzet tekintetében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2005. április 12-i 560/2005/EK tanácsi rendelet 12. cikkének,

17. egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet – II. mellékletében meghatározott áruk tekintetében – 17. cikkének,

18. a Kongói Demokratikus Köztársaság tekintetében a fegyverembargót megsértő személyekkel szemben meghatározott, egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2005. július 18-i 1183/2005/EK tanácsi rendelet 10. cikkének,

19. a szudáni Darfur térségében zajló konfliktusban a békefolyamatot akadályozó és a nemzetközi jogot sértő cselekményt elkövető egyes személyekkel szemben meghatározott, egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2005. július 18-i 1184/2005/EK tanácsi rendelet 10. cikkének,

20. a Rafiq Hariri libanoni miniszterelnök meggyilkolásában való részvétellel gyanúsított egyes személyekkel szembeni egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2006. február 21-i 305/2006/EK tanácsi rendelet 9. cikkének,

21. a Lukasenko elnökkel és egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2006. május 18-i 765/2006/EK tanácsi rendelet 9. cikkének,

22. a Burmával/Mianmarral szembeni korlátozó intézkedések megújításáról és a 798/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. május 29-i 817/2006/EK tanácsi rendelet 13. cikkének,

23. a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. március 29-i 329/2007/EK tanácsi rendelet 14. cikkének,

24. a szomáliai helyzet tekintetében egyes természetes vagy jogi személyekkel, szervezetekkel vagy testületekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló, 2010. április 26-i 356/2010/EU tanácsi rendelet 15. cikkének,

25. az Eritreával szembeni egyes korlátozó intézkedésekről szóló, 2010. július 26-i 667/2010/EU tanácsi rendelet 14. cikkének,

26. <sup>84</sup> az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. március 23-i 267/2012/EU tanácsi rendelet 47. cikkének,

27. a tunéziai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2011. február 4-i 101/2011/EU tanácsi rendelet 13. cikkének,

28. a líbiai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló, 2011. március 2-i 204/2011/EU tanácsi rendelet 17. cikkének,

29. az egyiptomi helyzet tekintetében egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2011. március 21-i 270/2011/EU tanácsi rendelet 13. cikkének,

30. a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló, 2011. május 9-i 442/2011/EU tanácsi rendelet 15. cikkének,

c) 329–330. §-a

ca) egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet – III. mellékletében meghatározott áruk tekintetében – 17. cikkének,

cb) a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2009. május 5-i 428/2009/EK tanácsi rendelet 24. cikkének

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

---

<sup>1</sup> A törvényt az Országgyűlés a 2012. június 25-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2012. július 13.

<sup>2</sup> A 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>3</sup> A 6. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>4</sup> A 11. § (3) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>5</sup> A 26. § (2) bekezdését a 2013: CCXLV. törvény 76. §-a hatályon kívül helyezte.

<sup>6</sup> A 28. § (1a) bekezdését a 2013: CCXLV. törvény 75. § (1) bekezdése iktatta be.

<sup>7</sup> A 31. § (3) bekezdése a 2013: CCLII. törvény –2014: XV. törvény 87. § (1) bekezdés a) pontja szerint módosított – 131. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>8</sup> A 45. § (7) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>9</sup> A 45. § (8) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (24) bekezdése alapján nem lép hatályba.

<sup>10</sup> A 47. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>11</sup> Az 56. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>12</sup> A 67. § (3) bekezdése a 2013: CXXXIII. törvény 158. § a) pontja szerint módosított szöveg.

<sup>13</sup> A 68. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>14</sup> A 72. § (4) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>15</sup> A 73. § c) pontja a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (11) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

<sup>16</sup> A 75. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (8) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>17</sup> A 81. § (4) bekezdését az Alkotmánybíróság 23/2014. (VII. 15.) AB határozat 2. pontjával alaptörvény-ellenesek minősítette, ezért azt a hatálybalépésére, 2013. július 1-jére visszaható hatállyal megsemmisítette.

- <sup>18</sup> A 113. § a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (9) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>19</sup> A 127. § (1) bekezdése a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>20</sup> A 140. § (3) bekezdését a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (2) bekezdése iktatta be.
- <sup>21</sup> A 141. § a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>22</sup> A 184. § a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>23</sup> A 184/A. §-t a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (3) bekezdése iktatta be.
- <sup>24</sup> A 184/B. §-t a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (3) bekezdése iktatta be.
- <sup>25</sup> A 184/C. §-t a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (3) bekezdése iktatta be.
- <sup>26</sup> A 184/D. §-t a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (3) bekezdése iktatta be.
- <sup>27</sup> A 185. § (6) bekezdése a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>28</sup> A 203. § (1) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (12) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>29</sup> A 203. § (3) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (13) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>30</sup> A 204. § (1) bekezdés c) pontja a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (14) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>31</sup> A 204. § (5) bekezdés b) pontja a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (15) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>32</sup> A 212/A. §-t megelőző alcímet a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (5) bekezdése iktatta be.
- <sup>33</sup> A 212/A. §-t a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (5) bekezdése iktatta be.
- <sup>34</sup> A 219. § (3) bekezdése a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.
- <sup>35</sup> A 226/A. §-t megelőző alcímet a 2013: CLXXVIII. törvény 1. § (1) bekezdése iktatta be.
- <sup>36</sup> A 226/A. §-t a 2013: CLXXVIII. törvény 1. § (1) bekezdése iktatta be.
- <sup>37</sup> A 226/B. §-t megelőző alcímet a 2013: CLXXVIII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be.
- <sup>38</sup> A 226/B. §-t a 2013: CLXXVIII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be.

- [39](#) A 240. § (3) bekezdése a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.
- [40](#) A 248. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (16) bekezdésével megállapított szöveg.
- [41](#) A 248. § (4) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (17) bekezdésével megállapított szöveg.
- [42](#) A 250. § (4) bekezdése a 2013: CCXLV. törvény 75. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.
- [43](#) A 261/A. §-t megelőző alcímet a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (5) bekezdése iktatta be.
- [44](#) A 261/A. §-t a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (5) bekezdése iktatta be.
- [45](#) A 263. § (1) bekezdése a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.
- [46](#) A 283. § (2) bekezdése a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.
- [47](#) A 287. § (1) bekezdés c) pontja a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (11) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.
- [48](#) A 315. § (1) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (18) bekezdésével megállapított szöveg.
- [49](#) A 315. § (2) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (18) bekezdésével megállapított szöveg.
- [50](#) A 327. § (5) bekezdése a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.
- [51](#) A 333. §-t megelőző alcím a 2013: XLVIII. törvény 2. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.
- [52](#) A 333. § a 2013: XLVIII. törvény 2. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.
- [53](#) A 335. § a 2013: XLVIII. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- [54](#) A 346. § a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (19) bekezdésével megállapított szöveg.
- [55](#) A 349. §-t megelőző alcím a 2014: VII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.
- [56](#) A 349. § a 2014: VII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.
- [57](#) A 349/A. §-t megelőző alcímet a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (8) bekezdése iktatta be.
- [58](#) A 349/A. §-t a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (8) bekezdése iktatta be.

<sup>59</sup> A 350. §-t megelőző alcím a 2013: CCXXXVIII. törvény 97. §-ával megállapított szöveg.

<sup>60</sup> A 350. § a 2013: CCXXXVIII. törvény 97. §-ával megállapított szöveg.

<sup>61</sup> A 370. § a 2013: XLV. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

<sup>62</sup> A 371. § (3) bekezdés b) pont bb) alpontja a 2013: CXXXIII. törvény 158. § b) pontja szerint módosított szöveg.

<sup>63</sup> A 383. § d) pont da) alpontja a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (8) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>64</sup> A 388/A. §-t megelőző alcímet a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (9) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (9) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>65</sup> A 388/A. §-t a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (9) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (9) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>66</sup> A 388/B. §-t megelőző alcímet a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (10) bekezdése iktatta be.

<sup>67</sup> A 388/B. §-t a 2013: CLXXXVI. törvény 118. § (10) bekezdése iktatta be.

<sup>68</sup> A 393. § (1) bekezdése a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (21) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>69</sup> A 398. § (3) bekezdés a) pont af) alpontja a 2013: CCXLV. törvény 75. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>70</sup> A 403. § (1) bekezdés a) pontja a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (10) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>71</sup> A 403. § (4) bekezdését a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (11) bekezdése iktatta be.

<sup>72</sup> A 404/A. §-t megelőző alcímet a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (22) bekezdése iktatta be.

<sup>73</sup> A 404/A. §-t a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (22) bekezdése iktatta be.

<sup>74</sup> A 433. § (2) bekezdése a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (12) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>75</sup> A 459. § (1) bekezdés 8. pontja a 2013: CCLII. törvény 131. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

<sup>76</sup> A 459. § (1) bekezdés 11. pont b) alpontja a 2012: CCXXIII. törvény 319. §-ával megállapított szöveg.

<sup>77</sup> A 459. § (1) bekezdés 11. pont j) alpontja a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (13) bekezdésével megállapított szöveg.

[78](#) A 459. § (1) bekezdés 11. pont l) alpontját a 2013: XXXVI. törvény 364. §-a iktatta be.

[79](#) A 459. § (1) bekezdés 12. pont d) alpontja a 2013: CXXXIII. törvény 157. §-ával megállapított szöveg.

[80](#) A 459. § (1) bekezdés 12. pont h) alpontja a 2013: XLV. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

[81](#) A 459. § (1) bekezdés 19. pontja a 2013: XCVIII. törvény 114. §-ával megállapított szöveg.

[82](#) A 462. § (2) bekezdés f) pontja a 2012: CCXXIII. törvény 318. § (23) bekezdésével megállapított szöveg.

[83](#) A 464. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[84](#) A 465. § (2) bekezdés b) pont 26. alpontja a 2013: LXXVIII. törvény 19. § (14) bekezdésével megállapított szöveg.